

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 3123, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 6 — Tel. 3492, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2450.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 3
Telefon št. 190.
Računi pri post. št. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izbija vsak dan razen ponedeljka.
Narodna tiska mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, Telefon
3123, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Proračunska razprava

Proračunska razprava v narodni skupščini gre h koncu in je z ekspozicijem predsednika vlade o naši zunanji politiki dosegla svoj vrhunec. Programske izjave notranjega ministra so za nami in tudi ostali glavni resori so že predložili svoje načrte za prihodnje leto. Obirali so bodočo politiko, ki jo namerava voditi kr. vlada, so sedaj precej jasni in polagoma je omogočena sodbja, kaj nam novega prinašajo številke proračuna in napovedi odgovornih činiteljev.

V glavnem se lahko reče, da nič novega. Kar se t. i. političnih problemov, jih je treba smatrati vse še za nerazčiščene. V hrvatskem vprašanju, ki ga je notranji minister dr. Korošec označil za vprašanje »hrvatske opozicijske skupine«, smatra današnji režim očividno, da še ni nastopil trenutek, ko bi bilo treba zavzeti končnoveljavno stališče. Minister za soc. politiko Dragiša Cvetković je sicer izjavil, da so postavljene gotove meje, preko katerih ni mogoče, katere pa so te meje, o tem merodajni činitelji niso govorili. Notra, nji minister je napovedal le nadaljevanje dosedanje taktike na Hrvatskem, katere posledice pa se različno ocenjujejo. Na drugem mestu objavljamo očno banovinske organizacije JRZ za savsko banovino, ki nikakor ni rožnata. V hrvatskem vprašanju imamo torej zaenkrat računati, da smatra kr. vlada za najbolj povoljno, ako se sedanje stanje drži še v naprej.

Glede političnih zakonov se položaj od lani ni spremenil. Nahajajo se še vedno v štadiju proučevanja. Mnogi bodo rekli, da so izgledi, da dobimo res demokratske zakone, še nekoliko poslabšani. Notranji minister je namreč pripustil možnost, da se v novem volilnem zakonu uvede javno glasovanje in načelo sreskih kandidatur z relativno večino. To bi pomenilo napram današnjemu stanju nesporno poslabšanje. Vlada od sedaj še ni zahtevala pooblastil, da donese te zakone po skrajšanem postopku. Tozadevne odredbe iz tekočega finančnega zakona so bile v letošnjem predlogu finančnega zakona črtane. Kakor je pa posneti po besedah g. dr. Korošca, bo vlada z naknadnim amandmanom ta pooblastila vendar še zahtevala.

Edna politična novost, ki bi se dala razbrati iz ekspozicije o naši notranji politiki, je napoved, da bo vlada pri določanju političnih zakonov poskušala doseči sporazum ne le s parlamentarno, nego tudi z izvenparlamentarno opozicijo. To je gotovo sama po sebi pametna in koristna namera. Opozorili pa smo že, da se lahko zaradi nje uveljavljanje novih političnih zakonov vnovič zavleče.

V gospodarskem in socialnem oziru si ogledujemo račun ne le s splošno državne, temveč posebej še z našega ožjega slovenskega stališča. Z vidika državnega gospodarstva je bila proti proračunu izrečena v razpravi marsikatera tehtna beseda in bilo bi koristno, da bi se uvaževalo. Po večini pa se morajo kritiki zadovoljiti z zavestjo, da so pravočasno svarili. Kar se tiče gospodarskih in socialnih težej Slove, nje, pa moramo reči, da nas je letošnji proračun razočaral. Slovenija ima celo vrsto najbolj tehničnih in najbolj upravičenih zahtev, toda ravno pri gospodarskih resorih smo ostali skoraj popolnoma ob strani. Uporaba milijardnega investicijskega kredita ni revidirana. Težka škoda, ki je zadela naše kreditno gospodarstvo zaradi načina likvidacije kmečkih dolgov, bo ostala neopopravljena. Cela vrsta finančnih odredb, ki značijo zapostavljanje, ali pa naravnost krivico za našo banovino, bo obveljala tudi v bodoče.

Veliko socialno vprašanje naše glavne bolnice na žalost ni moglo niti za korak naprej. Predvideni kirurški paviljon v Ljubljani ne znači niti zasilne rešitve.

Osebnih izdatki v proračunu so tudi letos zopet povišani. Močno bi želeli, da bi se nekaj storilo za preskrbo brezposelne mlade inteligence, katere problem se predvsem tudi pri nas v Sloveniji razvija v splošno narodno in državno vprašanje prvega reda. Zelo mnogo je bilo upravičenih zahtev bolj lokalnega pomena, ki pa zato niso nič manj nujne, da ne govorimo o velikih gospodarskih in kulturnih problemih, kakor je vprašanje ljubljanske univerze in vprašanje zdrave usmeritve našega gospodarstva in ureditve njegovih odnosov napram splošni gospodarski politiki države.

Tako dokazuje tudi letošnji proračun, kako neopravičena je bila trditev onega poslanca, ki je ob vihrnem odobravanju desnice dokazoval, da smo Slovenci, kakorkoli se splošna politična situacija v državi obrne, vedno na dobrem. Dogodki preteklega leta dokazujejo, da se da sicer politična moč nad našo domovino dobiti izključno v eno roko, toda le za ceno, da se odredimo gospodarskim in socialnim potrebam. V dobrih časih narod tudi take eksperimente prenese. V težki dobi pa mu spremembe pri gasilskih zajednicah, razpusti občinskih odborov, premeščanja

PREPREČEN NACISTIČNI PREVRAT NA MADŽARSKEM

V zaroto je zapleten poleg mnogih uglednih madžarskih politikov tudi nemški poslanik v Budimpešti, Mackensen

Budimpešta, 6. marca. o. Madžarska prestolnica živi že dva dni v mrzličnem razburjenju zaradi alarmantnih vesti, da so ekstremni desničarski elementi pripravljali s pomočjo neke velesile državni udar in hoteli uvesti tudi na Madžarskem totalitarni režim po vzorcu nemškega narodnega socializma. Četudi skušajo vladni krogi to stvar prikriti, da bi ne nastale še večje razburjenje, je vendarle uspelo zvedeti nekatere podrobnosti, ki kažejo, da je šlo za velikopotezno zasnovano akcijo, ki bi pomenila ne samo popolno izpremembo režima in položaja na Madžarskem, marveč bi v temelju izpremenila tudi celotni položaj v srednji Evropi. Le naključje je pripisovalo, da je prišla stvar predčasno na dan in da so mogli nameravani državni prevrat z energičnimi protikrepi preprečiti. Zahvala za to gre predvsem predsedniku vlade Daranyiju, voditelju združenih krščanskih strank grofu Zichyju ter voditelju stranke malih posestnikov dr. Eckhardtju, ki sta zvedela za stvar od svojih podeželskih zaupnikov ter sta nato opozorila predsednika vlade, ki je odredil takojšnjo preiskavo in se prepričal, da gre res za velikopotezno zaroto.

Kolikor se je moglo doslej zvedeti — madžarski tisk o tem ni smel poročati —, so nameravali izvesti državni prevrat združeni desničarski ekstremisti, organizirani po vzorcu fašistov oziroma narodnih socialistov v posebnih strahovih družinah, ter s pomočjo nekaterih vojaških in političnih krogov.

Cilj zarotnikov

Je bila odstavitev sedanje vlade in proglašenje totalitarnega režima po vzorcu narodnih socialistov v Nemčiji. V programu prevratnikov je bila tudi najtesnejša politična naslonitev na Nemčijo ter prekinitve dosedanjih odnosov z Avstrijo in Italijo v okviru rinskih protokolov. Cilj akcije je bil torej dvojen. Na eni strani naj bi se Madžarska popolnoma podredila nemškemu vplivu, na drugi strani pa naj bi ta akcija obenem izolirala Avstrijo in jo prisilila na kolena pred Berlinom. Zarotniki so razpolagali z ogromnimi vsotami denarja ter so razvili velikopotezno propagando. Vrhovno vodstvo vse akcije sta

imela nemški poslanik Mackensen, sin znanega nemškega maršala, ter zastopnik nemške uradne poročevalske agencije DNB baron Hahn. Oba sta skrivaj zapustila Budimpešto, čim sta zvedela, da je zarota odkrita.

Nemški poslanik odpotoval v Grčijo

Šele danes je bilo objavljeno poročilo, da je nemški poslanik odpotoval na šesttedenski dopust v Grčijo. V Budimpešti so prepričani, da se ne bo več vrnil na svoje mesto.

Te informacije je smučil potrdil v parlamentu v prisotnosti predsednika vlade poslanec Kelemen, ki je tudi pojasnil, odkod so zarotniki dobili denarna sredstva ter naglasil, da ima vlada o vsem tem nepopolne dokaze. Da zarota ni uspela, je pripisovali samo dejstvu, da je bila vlada pravočasno opozorjena ter da je vojni minister general Röder pravočasno odredil vse potrebno in odstavil celo vrsto višjih

in nižjih oficirjev, ki so bili zapleteni v zaroto.

Vodstvo vojaške akcije

nameravanega državnega prevrata je imel zadnji vojni minister v Gömbösi vladni general Sonkuty, dočim je ostalo organizacijo prevrata vodil bivši generalni tajnik vladne stranke za Gömbösovega režima, dr. Marton.

V zaroti je sodeloval tudi direktor budimpeštanske policije dr. Ferenczy, ki je prav tako pobegnil neznan kam in ga doslej še niso izsledili. Domnevajo, da se je skupno z nemškim poslanikom in zastopnikom DNB-ja odpeljal z nemškim letalom v Nemčijo. Zvedelo se je, da se je policijski direktor zadnje dni v posebnih mislih zarotnikov mudil v Debrečinu in raznih drugih madžarskih mestih, kjer je tamšnjim policijskim oblastem izdal potrebna navodila, kako naj podpirajo zarotnike pri izvedbi državnega prevrata, češ da gre prav za prav za akcijo vlade. V parlamentarnih krogih so danes tudi zatrjevali, da je bil v zaroto zapleten tudi zunanji minister dr. Kanya in da sta grof Zichy in Eckhardt zahtevala od predsednika vlade, naj ga takoj odstavi iz zape.

Izmed vseh listov objavlja še današnji oficiozno »Pester Lloyd« nekatere konkretnije podatke in navaja med drugim, da gre pri vseh stvari za

neuspeh poizkus

neke tuje države

ki bi hotela na Madžarskem uvesti desničarski totalitarni režim in si zagotoviti podporo Madžarske pri doseganju svojih političnih ciljev v srednji Evropi. V to svrhu se je dostavljala iz inozemstva obsežna

propagandni material in zarotnikom so bile na razpolago neverjetno ogromna finančna sredstva. Obenem objavlja list izjavo predsednika vlade Daranyija, ki naglašja, da je vlada trdno odločena z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, preprečiti vsak poizkus nasilne izpremembe političnega režima na Madžarskem. Enako izjavo je podal predsednik vlade tudi regentu Horthyju pri svoji večerajšnji nad dve uri trajajoči avdienci. To dokazuje, da se tudi državni poglavar popolnoma strinja s stališčem vlade. V uradnih krogih tudi priznavajo sedaj, da se je na Madžarskem že nekaj časa razvijala

sistematska propaganda

da pa se ji država ni preveč upirala. To je delno posledica zunanjepolitičnih interesov, vendar se je sedaj pokazalo, da so bile tudi na delu tajne sile in da vlada ni bila povsem točno informirana o teh dogodkih. Vsa akcija je bila zasnovana dokaj spretno in s podkupovanjem vplivnih ljudi so skušali pridobiti za akcijo predvsem široke kmečke sloje, ki so bili zaradi svojega siromaštva pripravljeni za denar služiti interesom tuje države, ne da bi se tega zavedali. Madžarska pa ni tako slabo, zaključuje list, da bi morala mirno dopustiti take nedopustne vmešavanje tuje države v svoje notranje zadeve.

Interpelacija v zbornici

Kakor se je danes zvedelo, je vložil poslanec dr. Drobysy v parlamentu o teh dogodkih na predsednika vlade obsežno interpelacijo, podprto s konkretnimi dokazi o delu in metodah zarotnikov. Po dogovoru med šefi parlamentarnih skupin bo predsednik vlade v sredo dopoldne odgovoril na to interpelacijo v javni seji parlamenta. Vsa politična javnost z nestrastjo pričakuje izida te debate, pa tudi nadaljnjih ukrepov vlade, da se stvar razčisti do kraja ter da prejmejo krivci zasluženo kazen.

Več sto oseb aretiranih

O izvršenih aretacijah čuvajo najstrožjo tajnost. Ve se le to, da je bilo tako v Budimpešti kakor v provinci aretiranih v zvezi s temi razkritji več sto ljudi.

Splošno odobravanje Blumovih ukrepov

Dovolitev svobodne trgovine z zlatom je bila sprejeta z zadovoljstvom v Franciji in inozemstvu

Pariz, 6. marca. a. Listi pišejo obširno o večerajšnjih finančnih ukrepih ministrskega sveta. Socialistični »Populaire« pravi: Večpomembni večerajšnji sklepi so v slehernem pogledu upravičeni z izkušnjami, na katere se zanaša predsednik vlade, nameravane omejitve pa so izredno jasno opisane. Ti sklepi ne puščajo neizražene nobene izmed metod finančnega liberalizma. Ne more se reči, da bi ustvarjale kakšno posebno novo fazo, zato pa dajejo finančnemu življenju Francije celo vrsto novih možnosti.

»Ouvre« pravi: Večerajšnji sklepi so dejansko docela v duhu smernic, ki jih je že v začetku začel predsednik vlade. O tem govoril najprej večerajšnji odstavek uradnega poročila, ki poudarja solidarnost med frankom, funtom in dolarjem.

»Petit Journal« piše: Priznamo da je storjen zelo pomemben korak v zelo polvalni vredni smeri. Tudi pri tej priložnosti bomo pripomnili, da nas napake prejšnjih vlad najbolj silijo, da brez obotavljanja izkaže moč zaupanja vladi, ki sicer ne vodi gospodarske politike natančno tako, kakor bi mi želeli, vodijo pa jo mnogo boljše od tistih, ki so bili do večera na vladi in ki venomer ogroženo kritizirajo vladno delo.

»Journal« poudarja: Na splošno so sklepi ministrskega sveta napravili ugoden odmev v javnosti in na borzi. Vlado vsakogar vodi v prvi vrsti skrb, da ne razide dogovora med treh, sklenjenega pri razvrednotenju franka.

»Echo de Paris« meni da je vlada hoteli istočasno urediti valutno vprašanje in vprašanje zavarovanja državne blagaine. Zaradi strahu pred politiko ljudske fronte, je nastalo utajevanje kapitala in zato je bilo nujno da se obnovi svobodna trgovina z zlatom. Kar se tiče posojila, bo mogla vlada računati s popolnim zaupanjem naroda samo tedaj če se odpove politiki ljudske fronte.

Pariz, 6. marca. g. Finančni minister Vincent Auriol je imel danes posvetovalna z uradniki finančnega ministrstva in pravnimi strokovnjaki o podrobnosti

nja učiteljev in uradnikov, strankarske koncesije in partijski uspehi ne morejo nadoknaditi izgub na zaslužku in kruhu. Tudi tu je se zopet pokazalo, da Slovenci kadarkoli se strankarsko opredelimo kot pomožna četa ene, ali druge partijske kombinacije, nikdar ne dosežemo stvarnega uspeha, ker s svojo politiko izzivamo vtisk, da želimo komurkoli igrati pomožno četo, da bi politično tolkli svojega domačega nasprotnika. Posebna struktura našega gospodarstva, socialnega in kulturnega življenja ustvarja v Jugoslaviji tudi slovensko vprašanje, ki bi se v vedno večji ostrini pojavljalo, čim bolj bi država zapuščala pot jugoslovenske politike. Našim posebnim slovenskim vprašanjem je mogoče najti rešitev le v dosledni in iskreni jugoslovenski politiki, ki naše težnje sprejema kot upravičene zahteve celokupnega naroda in jim ustreza s stališča vsedržavne politike, ne pa s stališča izsiljenih koncesij, ki se dajejo, v kolikor se sploh dajejo, v razpoložanju, da gre do račun ostalih delov naroda.

posojila za državno obrambo. Podpisnik posojila bodo lahko zahtevali izplačilo v frankih, funtih ali dolarjih. Posojilo bo s tem postalo zelo zanimiv papir za ves svet in se zdi, da je upanje vlade glede močnega podpisa v inozemstvu upravičeno.

Anglija pozdravlja novo Blumovo politiko

London, 6. marca. AA. Ves angleški tisk pozdravlja najnovejšo sklepe francoske vlade. »Daily Telegraph« piše med drugim: V londonskem citiju je večeraj vladalo soglasno mnenje, da se je Blum odločil za številne modre ukrepe in da je začel izvajati finančno politiko, ki bo mogla obnoviti popolno zaupanje.

»Financial Times« pravi: Ni dvoma, da bodo imeli sklepi francoske vlade zelo ugodne psihološke posledice. To bo pospešila okolnost, da je v okviru novega finančnega načrta določeno veliko posojilo za državno obrambo. Na industrijske in bančne kroge bo prav dobro vplivala tudi nedavna Blumova izjava, da bo vlada nekaj časa zadržala nove socialne ukrepe.

»Daily Express« poudarja, da se je Blum z najnovejšimi ukrepi posrečilo zbrati okrog sebe ves francoski narod in obnoviti v njem zaupanje v francosko valuto. Najnovejši ukrepi Blumove vlade odobrava tudi Flan-din sam, ki je še nedavno zelo ostro napadal gospodarsko in finančno politiko vlade. Delavski »Daily Herald« pravi, da je Blum z uvedbo svobodne trgovine z zlatom izvršil moder in hraber sklep. List upe, da bo zaradi tega oživela francoska industrija in da bo padlo število brezposelnih.

Tudi v Ameriki zadovoljni

Newyork, 6. marca. AA. Ameriški bančni krogi v glavnem pozdravljajo najnovejšo sklepe francoske vlade ter so mnenja, da bo nadaljnja Blumova politika odvisna od tega, ali bodo njegovi ukrepi rodili sadove in pospešili vrnitev izvoženega kapitala v Francijo.

Mussolini pojde v Libijo

Rim, 6. marca. AA. Predsednik italijanske vlade Mussolini bo v ponedeljek pristvoval poslednji seji velikega fašističnega sveta in se bo 12. marca izkrcal v Dobru na skrajni vzhodni meji Libije. Ogledal si bo v družbi maršala Balha novo cesto ob morski obali, ki se začneja pri egiptjski meji in končuje ob meji Tunisa. Pri tej priliki bo imel Mussolini v Tripolisu najbrže velik govor.

Deputacija ljubljanskih akademikov v Beogradu

Beograd, 6. marca. p. V Beogradu se mu-di delegacija Akademike akcije iz Ljubljane. Danes je bila pri prosvetnem ministrstvu zaradi intervencij za izpopolnitev ljubljanske univerze. Tudi v narodni skupščini je razvila izredno živahno akcijo in je angažirala za svojo zahtevo vse slovenske narodne poslance ne glede na njih politično orientacijo. Med prvimi, ki se je studentom stavil na razpolago, je bil narodni poslanec Ivan Prekoršek.

Boji v Španiji

Po hudih bojih zadnjih dni je na frontah postalo mirneje ter se oba nasprotnika pripravljata za nove napade

Pariz, 6. marca. d. Agencija Havas poroča, da so španske vladne čete napredovale še za en kilometer v smeri proti Naval Peralu in Deli Naresu v provinci Avile. Položaj vladnih čet pri Eltieblu se je v teku zadnjih operacij znatno zboljšal. V odseku Guadalajare vlada trenutno tišina.

Mir pri Madridu

Madrid, 6. marca. d. Po večdnevni ogorčenih borbah je v pretekli noči na vseh frontah okrog Madrida zavladala relativna tišina. Samo od časa do časa se čuje kak topovski strel. Član generalnega štaba madriškega poveljstva je izjavil o izidu zadnjih borb:

Napad nasprotnikov, ki se je razvijal v treh smereh z juga in v dveh smereh s severozapada Madrida, je definitivno odbit. Napadalcu so imeli na stošine mrtvih, dosegli pa niso prav ničesar.

Italijanske zlate rezerve

Rim, 6. marca. Veliki fašistični svet je imel večeraj v okviru svojega sedanjega zasedanja četrti sejo, na kateri je razpravljalo o gospodarskem in finančnem položaju v državi. Ob tej priliki so bili objavljeni podatki o zlatih rezervah Italijanske banke. Zlate in zlatu enakovredne rezerve Italijanske banke so znašale 20. februarja 4021 milijonov lir. Obtok bankovcev je znašal tedaj 15.677 milijonov lir. Sem spada tudi poldruga milijarda lir, ki kroži sedaj v zasedeni Abesiniji. Finančni minister je izjavil, da bi s imobiliziranim posojilom vse do konca proračunskega leta 1937/38 lahko kril vse izredne izdatke, tako da ne bo potrebna nobena nova finančna operacija.

Kmalu po pričetku abesinske vojne je Italijanska banka prenehala objavljati

Nacionalistični demantiji

Tenerifa, 6. marca. AA. Tukajšnja radjska postaja je odločno demantirala trditve, da so vladne čete vikorale v Toledo, češ, da se to nikdar ne bo zgodilo. Prav tako zanika, da so madriške čete zavzele bolnišnico v vseučilišnem predmestju. Na madriški fronti sploh ni prišlo do nikakih izprememb. K nacionalistom je prešlo 400 republikanskih vojakov.

Valencija za odpoklic pristovoljcev

London, 6. marca. b. Preko svojega poslanstva v Londonu je valencijska vlada sporočila londonskemu nadzornemu odboru, da se strinja s predlogom, naj bi se odpoklicali vsi na španskih tleh se boreči tuji pristovoljci. Valencijska vlada je pripravljena sodelovati pri izvedbi tega predloga, ako se sprejme.

87. rojstni dan prezidenta Masaryka

Praga, 6. marca. br. Nocoj so se v proslavo jutrišnjega rojstnega dne prvega prezidenta češkoslovaške republike T. G. Masaryka vršile v Pragi in vseh drugih mestih velike proslave, ki so bile izraz iskrene hvalečnosti vsega naroda do prezidenta osvoboditelja. Na proslavah so sodelovala vsa nacionalna društva s Sokoli in legionarji na čelu. Praga je vsa v zastavah. Prezident republike dr. Beneš in soproga sta odšla danes v grad Lany ter izrazila prezidentu Masaryku čestitke v imenu vsega češkoslovaškega naroda. Svečane proslave so bile danes tudi v vseh šolah. Ob 11. dopoldne je govoril za šolsko mladino po radu minister dr. Spina, ki je orisal življensko delo prvega prezidenta Češkoslovaške in pozval mladino, naj sledi njegovemu svetlemu vzgledu. V proslavo jutrišnjega rojstnega dne dr. Masaryka je prezident republike dr. Beneš danes podpisal ukaz o obsežni amnestiji.

Amnestija v ČSR

Praga, 6. marca. AA. Ob priliki 87. rojstnega dne častnega prezidenta ČSR, Masaryka bo vlada amnestirala vojske število političnih krivcev.

Dr. Benešev obisk v Beogradu

Beograd, 6. marca. p. Po vseh iz Prage je sedaj definitivno določen rok obiska prezidenta dr. Beneša v Beogradu. V naši prestolnici se bo mudil 5. in 6. aprila, v dnevi 1. in 2. aprila pa bo v Beogradu zasedal stalni svet zunanjih ministrov držav Male antante.

Vrednost oglasov v dnevnih listih najbolje presodite po številu malih oglasov. Današnje »Jutro« ima

457

malih oglasov. Enkratni poizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas poviča, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojni število interesentov.

Cestna in druga javna dela

Ekspezo gradbenega ministra v narodni skupščini
Obnovljena napoved državnega cestnega fonda

Skupaj predlog proračuna gradbenega ministra za leto 1937/38 znaša 173.8 milijona Din, za 192 milijona Din več nego letošni. Iz fonda za javna dela se vsako leto zgradijo objekti za okrog 50 milijonov Din. Nadalje se vršijo dela iz milijardnega kredita za javna dela, od katerega odpade na gradbeno ministrstvo 578 milijonov Din. Letos je bilo pri Državni hipotekarni banki zaključeno posojilo 57 milijonov Din na podlagi dohodkov državnega fonda za javna dela, in sicer za razna gradbena dela poleg posojila, ki je bilo pri istem zavodu lani realizirano v višini 50 milijonov Din za oskrbo kraških krajev z vodo.

Ceste in mostovi

Mreža državnih cest znaša 10.151 km. Za vzdrževanje teh cest je v proračunu 76 milijonov Din, tako da pride na 1 km 7600 Din, normalno pa bi bilo najmanj po 25.000 Din za kilometer.

Od večjih mostov, ki so bili dovršeni lani iz proračunskih sredstev, ali so v gradnji, omenja ekspezo tudi betonski most preko Save pri Gozdu (730.000 Din).

Na račun kredita v višini 1 milijarde za javna dela je bilo doslej odobrenih v stroki gradbenega ministrstva za 558 milijonov Din gradbenih projektov, dočim znaša vsota izdanih del 450 milijonov Din. Na račun tega kredita so bila doslej med drugimi izvršena naslednja dela: prvi osek mednarodne ceste Beograd — Novi Sad — Subotica za 19,9 milijona Din; deli državne ceste Zagreb — Samobor za 9,3 milijona Din; rekonstrukcija državne ceste št. 36 (Budva — Pržno, Petrovac — Sulomora) za 3,6 milijona Din; asfaltna cesta Niš — Niška banja za 3,7 milijona Din; cesta s sodobnim cestiščem Beograd — aerodrom za 3 milijone; most preko Tamiša pri Pančevu za 2,9 milij; površinska obdelava cest od Dubrovnika proti Trstenu in Cavtatu za 1,9 milij; gradnja modernega cestišča skozi Dalmacije za 1,4 milij; delna rekonstrukcija ceste Niš — Ploča — Pirov za 1,3 milij; gradnja asfaltnih cest skozi Cetinje za 1,2 milij; rekonstrukcija raznih delov ceste Skopje — Veles za 1 milij. Cestna dela se tudi lani niso mogla še razviti v onem tempu, kakor bi bilo želeli, vendar je sedaj pričakovati, da bodo hitreje napredovala.

V gradnji so trenutno posamezni sektorji na cesti Beograd — Novi Sad — Subotica, Beograd — Pančevu in Beograd — Topola, na cesti Beograd — Kragujevac in Beograd — Zagreb — Ljubljana. Na cesti Beograd — Zagreb — Ljubljana se sedaj izdeluje moderno cestišče v dolžini 80 km, in sicer pri Ljubljani 30 km, pri Zagrebu 40 km pri Beogradu 7 km. Nadalje se vršijo cestna dela s sodobnim cestiščem na cesti Split — Trogir, v okolici Banja Luke, Sarajeva, Niša in Celinja. Cesta Skopje — Djevdjelija se gradi kot makadamska cesta. Pričeta so tudi dela pri gradnji velike pri-morske turistične ceste od Sušaka do Brijuna, zaenkrat s skromnimi sredstvi, da se

uredijo vsaj največji deli ceste. Doprinosi se cesti Prijepolje — Bjelopolje, popravila pa se čisti Ljubljana — Sušak in Ljubljana — St. Ilj. V celoti bomo zgradili 400 km cest za težki promet s sodobnim cestiščem in 800 km makadamskih cest za lažji promet. Gradbeni stroški znašajo pri glavnih cestah za sodobni promet 50 000 do 1, 000 0 Din na km (brez večjih mostov).

Državni cestni fond

Program bodočih del, ki se ne morejo izvršiti iz državnega proračuna, temveč le na podlagi dolgoročnega kreditiranja ali iz sredstev posojila, obsega poleg rekonstrukcije obstoječih državnih cest še gradnjo za 400 km novih cest.

Gradbeno ministrstvo je že pred leti izdelalo načrt zakona o cestnih fondih. Ta načrt je bil na podlagi pripomb interesov sedaj modificiran in je pripravljen, da se predloži narodni skupščini. V tem načrtu zakona je predvidena predvsem ustanovitve državnega cestnega fonda, kajti če bi se ti dohodki pobirali po banovinah, bi se zgo-dilo, da bi ostale brez modernih cest zopet one banovine, ki niti sedaj nimajo izgrajene železnice in cestne mreže, ker bi bili v teh banovinah dohodki cestnih fondov neznatni. Stremeti moramo za tem, da se v pasivnih krajih omogoči turizem, da bi se na ta način povečali dohodki teh krajev. Na osnovi cestnega fonda bomo lahko sklopili dolgoročna posojila in bomo lahko prilepili po uzakonjenem programu z gradnjo in modernizacijo cest. Iz državnega fonda so predvidene določje samostojnim cestnim fondom za važne banovinske ceste. Dohodki ki so predvideni v tem zakonskem načrtu o cestnih fondih, se cenijo na 120 milijonov letno.

Ostala javna dela

V dravski banovini so bila izvršena odno-sno so še v toku dela pri ureditvi Mure, Drave, Save, Ljubljane in Savinje in drugih rek za 18 milijonov Din, melioracijska dela za 4,3 milijona Din in dela za oskrbo z vodo v vrednosti 3,5 milijona Din.

V programu so še velika hidroelektrična dela, za katere bi bilo potrebno okrog 800 milijonov Din, in dela za gradnjo vodovodov v višini 120 milijonov Din.

Kot najvažnejše zgradbe, ki so že dogra-jene, ali so še v gradnji, je omeniti zgrad-bo za narodno predstavnostvo, zgradbo za Pošto hranilnico in glavno pošto v Beogra-du, poštne zgradbe v Splitu, Skopju in Hercegovini, carinarice v Beogradu, Splitu, Beogradu, Kotoru in Podgorici, tri gimnazije in otroško kliniko v Beogradu, zgradbe za strojni laboratorij tehnične fakultete in za pravno fakulteto v Beogradu, zgradbe za državno tiskarno in davčno upravo v Beogradu, zgradbo za kmetijsko gozdarsko fakulteto v Zagrebu, kirurške paviljone v Ljubljani, Splitu, Skopju in Nišu, fizikalni inštitut v Ljubljani in univerzitetno knjižnico v Ljubljani.

Seja narodne skupščine

Včeraj so bili odpravljeni in odobreni proračuni gradbenega, prometnega in poštne ministrstva

Beograd, 6. marca. p. Narodna skupščina zaseda skoraj permanentno. Le opoldne in sredi noči se zasedanje za nekaj ur prekine. Tempo razprav se je tako pospešil, da bo bržkone že v ponedeljek prišel na dnevni red finančni zakon. Sinoči je narodna skupščina z glasovi večine odobrila proračun ministrstva trgovine, nato soglasno in z aklamacijo proračun ministrstva vojske in mornarice, potem pa je verificirala mandata obeh novih poslancev Državkovića in Nikolića. Ob 21. se je začela razprava o proračunu gradbenega ministrstva.

Po ekspezoju ministra dr. Kožula (ekspe-ze prinašamo posebej) se je razvila obširna debata, ki je trajala vse do 1. ure ponoči, ko je bil tudi proračun gradbenega ministrstva z glasovi večine sprejet. Debate so se udeležili narodni poslanci Acim Popović, ki je govoril o velikih nalogah ministrstva in zahteval elektrifikacijo države, Milivoj Isaković, ki je kritiziral delovanje ministrstva in nato še cela vrsta drugih. Tudi posl. Franjo Horvat (JNS) je kritiziral poslovanje ministrstva ter posebej govoril o razmerah v svojem srezu. Govorili so nadalje poslanci Djordje Jevtić in Momčilo Sokić (oba JRZ), Vinko Gornjak (Delovni klub) Karlo Gajšek (JRZ), Nikola Kabin, Milenko Glišić, Ante Maštrović in drugi.

Proračun prometnega ministrstva

Današnja seja se je pričela ob 8.30. Zapisnik je bil takoj sprejet, nakar je bila skupščina obveščena o nekaterih interpelacijah in o zahtevi ministra pravde po izročitvi nekaterih poslancev sodišču. Takoj nato je skupščina prešla na razpravo o proračunu prometnega ministrstva. Minister dr. Spaho je podal izčrpen ekspezo o naših železnicah in naši paroplovbi.

K debati se je prvi oglašil posl. Ivan Mohorić. Najprej je rekel, da niti proračun sam, niti ministrov ekspezo ne dajeja pravega pregleda o naših železnicah, o pomorstvu in rečni plovbi. Železnice so najvažnejši instrument gospodarske politike in bi se zato ne smele smatrati za fiskalno sredstvo. Ni v redu, da morajo železnice državi oddajati čez pol milijarde na leto. Vozarska taksa predstavlja veliko obremenitev za naše gospodarstvo. Posledice so se pokazale že pri tem, da gre sedaj le še 30% našega uvoza in izvoza po železnicah, ostalih 70% pa po vodni poti. Prometno ministrstvo mora s tem dejstvom nujno računati.

Železniška uprava premalo spoštevata zahteve in predloge, ki mu jih leto za letom stavlja tarifni odbor. In vendar bi bilo tudi v državnem interesu da se te zahteve sprejmejo. Vemo, da se tudi prometni minister sam ne strinja s to politiko, nima pa dovolj moči, da bi se uprli dosedanjim praksam eksploatacije železnic. Od železnic se nikakor ne more zahtevati, da bi dajale državi preko pol milijarde čistega dohodka, posebno ne, ker morajo istočasno železnice same nabavljati blago na kredit. Gor-

nji ustroj železniških prog je v slabem stanju in ga je nujno potrebno normalizirati. V nadaljnjih izjavah pa je posl. Mohorić posebej obravnaval železnice na področju ljubljanske direkcije. Dočim se proga Beograd — Zagreb z velikimi investicijami obnavlja, tako da dosegajo vlaki že lepe brzine, se morajo brzine vlakov v Sloveniji celo zmanjšati. Nujno je potrebno, da se položi drugi tir med Zidanim mostom in Zagrebom, kjer je tudi velik mednarodni promet. To ne bi bila nikakoli koncesija dravski banovini, marveč izpolnitev splošne državne zahteve. Krediti za drugi tir na tej progi se morajo uvrstiti že v prvi gradbeni program.

Posl. Mohorić je nato govoril o položaju železniškega osebja in delavstva, ki vršita svojo službo z izredno poštrevnostjo. Njih služba se že kar redno zahteva preko normalnega delovnega časa. Minister naj ukrene, da se zboljšajo življenjski pogoji nameščenem in delavcem. Zlasti stanje delavcev je naravnost bedno. Prve ukrepe lahko minister izda že v okviru sedanjega proračuna.

Nastopni govor obeh novih poslancev

Za posl. Lazarevićem je dobil besedo posl. Jovan Državković, ki je bil izvoljen na listi dr. Mačka in se je pred dnevi skupaj s posl. Nikolićem prijavil za sodelovanje v narodni skupščini. Njegov govor je zaradi tega izval precejšnjo pozornost. Posl. Državković je razlagal, zakaj sta z Nikolićem opustila abstinenco in prišla v skupščino. Ostro je napadal petomajski režim, nato pa prešel na delo in politiko sedanje vlade in ju tudi podvrnil svoji kritiki. Razpravljal je dalje o hrvatskem vprašanju in v zvezi s tem pojasneval, da se je moral odpovedati politiki abstinence pod pritiskom svojih volilcev. Rekel je, da so se volilci izjavili dr. Mačka prepričali, da če ni pričakovati skorajšnjega sporazuma, pa so zato zahtevali od njega, naj gre v skupščino in tam pomaga izposlovati liberalnejše politične zakone. Isto velja tudi za njegovega tovariša Nikolića. Oba sta se morala pokoriti volji volilcev.

Za Državkovićem je govoril v enakem smislu njegov tovariš Radivoj Nikolić, katerega mandat je bil tudi šele na sinočnji seji verificiran. Dopoldne sta se razvrstila še poslanca Vojko Kurtović in Vojislav Lazić, nakar je bila seja ob 14. prekinjena.

Govora posl. Pleskovića in dr. Fuxa

Razprava o proračunu prometnega ministrstva se je nadaljevala tudi popoldne in zvečer. Govorilo je 12 poslancev, med njimi poslanca dr. Riko Fux in Rudolf Plesković. Dr. Fux je razpravljal o slabem položaju našega prometnega osebja in predlagal, naj se sestavi posebna komisija prometnega ministrstva, da uredi položaj persona-la. Za progovno delavstvo v Sloveniji je na razpolago premalo kreditov, tako da so delavci zaposleni le po 8 do 15 dni na me-

sec. S tem je hudo prizadetih okrog 2000 družin, trpi pa tudi promet sam.

Posl. Rudolf Plesković je opozarjal na pomen dobro urejenega železniškega prometa za narodno gospodarstvo. Železnikarji so preslabo plačani, a vendar je njihovo delo vzorno. V najslabšem položaju je železniško delavstvo. Nujnega dela na pro-gah v dravski banovini je toliko, da bi bili lahko ne le sedanjim delavcem polno zaposle-ni, ampak bi se namestili še novi. Ljubljans-ka direkcija je visoko aktivna, zato ni v redu, da ne dobiva kreditov niti za najnuj-nejše vzdrževanje prog.

Posl. Plesković je končno predlagal re-solucijo, ki zahteva 1. da se v splošnem po-pravi položaj železniškega delavstva in na-meščanstva, 2. da se železniškemu delav-stvu zagotovi večja zaposlitev, 3. da se uve-dejo nagrade za prekomurno delo in poveča-je ostale nagrade, 4. da se povečajo pri-spevki za službeno obleko in se razširijo na vse one, ki so po pravilniku dolžni nositi službeno obleko, 5. da se omogoči avto-matsko napredovanje, 6. da se eksekutiv-nemu osebju priznajo pripadajoče mu pravice, 7. da se pri ljubljanski direkciji pove-ča število osebja, kakor to zahteva pro-met.

Med nadaljnjimi govorniki je posl. Maštrović obširno obravnaval vprašanje naše-ga pomorstva, katerega pomena mnogi še vedno ne znajo ceniti. Tudi na merodajnih mestih še ni dovoljnega razumevanja zanj.

Okrog 22 je narodna skupščina z večino glasov odobrila proračun prometnega mi-nistrstva in pričela razpravo poštne mi-nistrstva. Seja bo tudi nocoj trajala pozno v noč.

Beleške

O židih in framazonih

»Slovenec« je v zadnjem času zopet okril svojo protizidovsko in protiframazon-sko žilo. V vsaki številki kliče na križar-sko vojno proti tem in onim. To je njego-va stvar, ki bi se nas ne tikala, če bi bila iskreno mišljena. Njegovo borbo bi morda celo podprli. Toda »Slovenec« očitno ni za to, da bi izločil nevarnosti morebitnega prevlekega židovskega ali framazonskega vpliva. Njemu gre tudi pri tem samo za oblatenje domačih nasprotnikov. Enako ka-kor je skušal in se skuša napredne Sloven-ce osumiti komunizma ali fašizma, enako jih obrekuje sedaj, da so eksponenti židov-stva in framazonstva.

Smešno bi bilo rešeno zavračati to »Slo-venčev« neiskreno kampanjo, saj je naša javnost sama dovolj poučena o razmerah. Pač pa mu, ako ima dovolj poguma, predla-gamo naslednje, da bo položaj jasen:

Pri »Slovencu« imajo brez dvoma spisek jugoslovenskih framazonov. Naj objavijo vsaj one, ki igrajo kako vlogo v javnem življenju. Pokazalo se bo, da jih je mnogo več v »Slovenčevem« taboru kakor v na-cionalnem.

Isto velja glede Židov. Sestavimo spisek Židov, ki nastopajo v našem javnem življenju. Videli bomo, da so s svojimi simpati-jami v ogromni večini navezani na »Slo-venčev« tabor. In pogledimo še, koliko tujih židovskih kapitalistov je dobilo naše državljanstvo za časa režima JNS in koliko kasneje. Zopet se bo videlo, da ni bila JNS tista, ki je favorizirala tuje Žide in njihov kapital.

Gospodje okrog »Slovenca«, namesto posv. in sumničenj, pridite na dan raje z imeni in številkami!

Papežev naročilo primorskim duhovnikom

Reški škof g. Santin je konec preteklega leta odredil, da se ima odvzeti pravica izvrševanja bogoslužja vsem duhovnikom reške škofije, ki bi pri cerkvenih obredih uporabljali kak drug jezik kakor latinskega ali pa dopuščali, da se v cerkvah poje v kakem tujem jeziku. Edina izjema velja za evangelij, ki se sme, ko je bil prečitan latinko, prečitati tudi v narodnem jeziku, ter za krst in poroko, kjer se smejo potreb-na vprašanja tudi staviti v narodnem je-ziku.

Škof Santin je pri svojem ukrepu obja-vil, da postopa v soglasju s sv. stolico. Ma-lo prej je bil v Rimu in je prejel od pape-ža naslednje naročilo: »Reči duhovnikom, da je sv. oče žalosten. Verska vprašanja in cerkvene odredbe so problem, ki ga je tre-ba gledati z nadnaravnega stališča, a ne z nacionalnega. Jezus Kristus je s svojo krv-jno enako odrešil vse človeške duše. Pos-topka slovenske duhovščine zato ne mo-remo odobravati, marveč ga moramo odklanjati. Duh, s katerim so ti duhovniki navdahnjeni, ni dober. To ni svečeniški duh. Naj ti svečeniški raje sledijo prime-ru Izveličarja, ki v času rimske vladavine nad Palestino ni rekel nikdar nobene be-sede proti tujemu vladarju.«

Na osnovi tega papeževnega načelnega stališča in odredbe škofa Santina je bilo že več duhovnikov klicanih na disciplin-sko odgovornost.

Dunajsko potovanje dr. Mačka

Včeraj smo poročali, da odpotuje dr. Maček na Dunaj, kjer misli konzultirati ne-katere specialiste med tamošnjimi zdrav-niki. V zvezi s tem potovanjem poroča zagrebški dopisnik »Vremena«, da je izve-del iz najbližje okolice dr. Mačka, da se bo ta sestal na Dunaju med drugim z dr. Jurjem Krnjevićem, ki živi še vedno kot emigrant v Ženevi, čeprav ni nobene ovire za njegov povratak v domovino. »Vreme« pristavlja, da potrjuje njegove informacije tudi zagrebški zdravnik, ki pravi, da je v Zagrebu dovolj speciali-stov za bolezni, radi katere misli dr. Maček konzultirati dunajske specialiste. Ako bi hotel dr. Maček samo zaradi konzulta-cije zdravnikov na Dunaj, potem bi mu to njegovi prijatelji zdravniki gotovo odsveto-vali, ker bi se samo po nepotrebnem iz-postavili težavam potovanja.

Hrvatski »Junak«

Parkrat smo že zabeležili, da se po hrvat-skih krajih ustanavljajo nova telovadna društva z imenom »Junak«. Osiješki »Hrvat-ski list«, ki podpira politiko dr. Mačka, pozdravlja to novo organizacijo in pravi o njej, da hoče skrbeti za telesno in mo-ralno vzgojo hrvatske mladine ter vzgajati hrvatskemu narodu značajne, poštene in narodnim tradicijam zveste sinove, ki bo-do vedno pripravljene za vsako borbo. Prav posebej pa bo »Junak« varoval hrvatsko

Od peklenskih muk pa do zdravja

potom TOGAL tablet

Togal tablete so v mnogih slučajih preizkušeno sredstvo proti reumatizmu, išiasu, protinu, hripi, živčnim boleznim, glavobolu ter boleznim prehlada.

Togal deluje dobro in je v predpisanih dozah neškodljiv za želodec in ostale organe. Togal pomaga. Poizkusite tudi Vi Togal tablete. Poizkus bo tudi Vas prepričal.

Togal pomaga pri izločevanju sečne kisline.

Dobi se v vseh lekarnah.

Registr. S. br. 17661 od 3. X. 1933.

Zagrebsko glasilo JRZ o položaju in razmerah na Hrvatskem

»Glasnik JRZ za savsko banovino« raz-mišlja v uvodniku, kdo je odgovoren za zavlačevanje rešitve hrvatskega vpraša-nja. Po njegovem mišljenju za zavlačevanje nikakor nista odgovorni sedanji vlada in JRZ, ker oni »hrvatskega vprašanja ni-sta niti ustvarili, še manj pa ga postavili v sedanji obliki na dnevni red našega po-litičnega življenja.«

Krivda za zavlačevanje rešitve hrvat-skega problema leži po mnenju lista na drugi strani: »Hrvatsko« vprašanje je tež-ka in zapletena zadeva. Za njegovo rešit-vo bo treba veliko politične razsodnosti. Velika pogreška je bila, da se je prepu-stila razprava o njem strankarskim agitatorjem, ki ne morejo razumeti njegove prave vsebine in dalekočnosti. Na ta na-čin se je pričelo utrjevati v onem delu na-roda, ki stoji pod političnim vplivom dr. Mačka, mišljenje, da je v tej državi vse za nič. Pri tem velja ta sodba tako za ve-ljavne zakone, kakor za upravo, sodišče in finance. V javnih odnošajih je danes v tem delu našega naroda uveden pravi kaos

brez sieherne avtoritete. V dušah nepo-učena naroda pa je zavladala anarhija, ki ustvarja najboljše razpoloženje za raz-širjanje skrajnih socialnih krilatice in že davno pozabljenih parol nacionalnega šovinizma. Pod pritiskom tako razpoloženih ljudskih množic morajo govoriti radikal-nejše, kakor bi sicer hoteli, tudi pametni in trezni politiki. S tem hočejo obdržati tudi v bodoče v svojih rokah vodstvo na-rodnih mas. Pozabljajo pa, da jih prav za prav že dolgo vodijo narodne mase same. Stanje, ki so ga na ta način stvorili, na las sliči stanju, ki ga tako težko pričakujejo socialni revolucionarji in anarhisti. Rušijo se pozitivne vrednote, ubija avtoriteta oblasti in ustvarja nemir v dušah.

Glasilo hrvatskih pristašev JRZ na kon-cu svojega razmišljanja resno opozarja dr. Mačka, naj loka ne prenapenja: »Kajti država ima še vedno dovolj sredstev in poti, da vzpostavi polno spoštovanje po-zitivnih državnih zakonov in državnih insti-tucij.

Politični govori v hrvatski provinci

Klerikalna »Hrvatska straža« objavlja pismo nekoga prijatelja, ki opisuje potek sreske konference bivše HSS v Glini. Glavni govornik je bil prof. Fındrih iz Za-greba. Najprej je govoril o kralju Tomi-slavu, ki ga je na veliko zgražanje vseh navzočih naslikal kot analfabeta, popolno-ma odvisnega od svoje pokvarjene okolice. To je bila prva pokvarjena gospoda, ki se je pojavila v zgodovini hrvatskega naroda. Njej so sledili duhovniki, trgovci, odvet-niki in gostilničarji, ki še danes izkorišča-jo hrvatskega kmeta. Duhovniki mislijo predvsem na to, kako bi obogateli. Ko so že vsega siti, se na stara leta zatekajo v samostane, kjer samo dobro živijo.

O sedanjih političnih razmerah je po-po-ročilo »Hrvatske straže« prof. Fındrih iz-javil nekako takole: »Bivša HSS je kakor voz, ki vozi v breg. Na vsa štiri kolesa so

se obesili duhovniki, fašisti, komunisti in frankovci, ki vlečejo voz nazaj. Pred ojn-icami pa se nahaja še čika Pera, ki ne pusti voza naprej. Katoliška akcija in kri-žarji so popovska stranka. V hrvatske va-si ne sme pustiti Katoliške akcije. Ako jo pride kdo organizirat, ga pozovite, da takoj izgine. Če se temu pozivu ne bo od-zval, ga je treba pošteno premlatiti in od-vesti na občino. »Po hrvatskih krajih ho-dijo danes dvojne vrste skavtov. Eni so pravi stari skavti, drugi pa gosposki skavti, ki so avantgarda frankovcev... Gosposki se mora sploh prepovedati vstop v hrvatske vasi. Ako se pojavi kje kak gospod na vasi, ga je treba takoj ustaviti in izprašati, kaj išče v vasi. O njegovem prihodu morajo vaščani takoj obvestiti predsednika občine, ali pa predsednika krajevne organizacije b. HSS.«

Modernizacija cest v Sloveniji

Kakor smo že poročali, se je na pova-bilo tehnične oddelke banke uprave mudila zadnje dni februarja v Sloveniji komisija gradbenega ministrstva, da si je ogledala državne ceste, ki se naj moder-nizirajo. Iz Beograda sta bila v komisiji načelnik ministrstva Vojta Bouček in viši svetnik inž. Miroslav Ružička, od banke uprave pa višja svetnika inž. Karel Orel in inž. Ladislav Bevc. Komisiji so se dalje pridružili inženjerji, v katerih področje spadajo prizadete ceste, ter zastopniki železniške uprave.

Komisija si je najprej ogledala cesto Novo mesto — Ljubljana, ki je sedaj zaradi ožine in hudih ovinkov dokaj neprimerna za glavno prometno žilo. Za Novo mesto samo obstojata dve alternativni: ali uspo-sobljen sedanje trase za avtomobilski promet, ali pa preložitve ceste izven mesta. Pri Bršlinu je projektiran podvoz pod železnico. Dalje se razmišlja o popolni pre-ložitvi ceste med Bršlinom mimo Mirne peči do Ponikve, kjer so zdaj one znane katje ride, ki silno ovirajo promet. Prelo-žitve bi veljala 10 milijonov dinarjev. Pri Trebnjem bi šla cesta z nadvozom čez pro-gro Trebnje — St. Janž, med Veliko Loko in Radohovo vasjo pa naj bi se zopet po-polnoma preložila in sicer v dolino Teme-nice. S tem bi dobile dobro cestno zvezo mnoge gospodarske važne naselbine, od-padlo pa bi tudi dvojno križanje z želez-nico. Zgradba te nove, 10 km dolge ceste bi veljala le 2 milijona več, kakor pa mo-dernizacija sedanje ceste. Višnje gore se bo cesta izognila, najbrž po severni strani; zgraditi bo treba okrog 8 km nove ceste. Pri Grosupljem in pri Šmarju sta projek-tirana nadvoza nad železnico. Za cesto od Skofljice do Ljubljane obstojata tri va-

riante, definitivna odločitev pa bo paila šele skupno z odločitvijo o jaurinski cesti.

Komisija si je dalje ogledala deia na ce-sti Ljubljana — Kranj in nato proučila na-črte za izpeljavo ceste skozi Kranj sam. Zaenkrat obstojajo trije načrti, ki vsi trije vodijo čez savski most. Komisija se je od-ločila za začasno rešitev s tem, da se mo-dernizira in tlakuje sedanji klanec, vendar pa pri tem po možnosti izravna. Tudi za preložitve ceste pri Naklem sta dva načrta; definitivna odločitev še ni padla. Cesta bo preložena tudi pri Podbrezju.

Končno je komisija obšla cesto Ljublja-na — Domžale — Lukovica, ki je najpromet-nejša cesta v Sloveniji. Na njej bodo iz-vedene nekatere važne korekture. Pred-vsem bo preložena cesta skozi Ježico, ki je sedaj zaradi klanca in ovinkov zelo ne-rodna. Po načrtu bo šla cesta od »Ruske-ga carja« naravnost v smeri proti mostu čez Savo. Železniška proga bo malo dvig-njena in cesta jo bo križala s podvozom. Na ta način bo cesta od Ljubljane pa vse do mostu skoro popolnoma ravna. Podre-ti bo treba dve hiši in tri gospodarska poslopja.

Od Ježice do Trzinu bo izvedenih le ne-kaj manjših popravkov, v Trzinu pa bo cesta zopet preložena. Za Domžale obsto-jata dva načrta. Po prvem bi šla cesta severno, po drugem pa južno od Domžal. Definitivne odločitve še ni. Od Domžal da-lje do St. Vida pri Lukovici bodo izvedeni le nekateri manjši popravki.

Na osnovi poročil ministrske komisije bo sedaj gradbeno ministrstvo odločilo, kateri načrti naj se izvedejo, nakar bo tehnični oddelek banke uprave izdelal podrobne načrte.

Planica

Za danes so v Planici napovedane dvo-je skakalne tekme, in sicer dopoldne ob 10. mladinske, ob 11.30 pa mednarodna s udeležbo večjega števila tujih in domačih skakačev. Glede na slabo vreme, ki že ne-kaj dni vlada po dolini, smo skušali včeraj v poznih popoldanskih urah dobiti točne in-formacije, kakšen je vremenski položaj s-goraj in ali se bodo te tekme mogle izvesti. Vest, ki smo jih mogli, zbrati si zelo naspro-tujojo in vse kaže, da se vodstvo tekem včeraj še ni moglo odločiti, ali bo tekme od-povedale ali ne. Kolikor je znano, je vče-raj v Planici ves dan po malem snežilo, vendar je bil sneg zelo južen in tešak, tako da bi bile tekme kljub temu le teško pa-vedljive.

Vremenska napoved

Zemunska: Povsod oblačno z dežjem. Ponekod utegne snežiti. V severozapadnem delu in v gornjem primorju se bo nekoli-ko razjasnilo. Prevladalo bo zapadni in severozapadni veter. Temperatura bo padla v večji zapadni polovici.

Zagrejska: Oblačno in deževno. Dunajska: Po večini oblačno, bržkone dež, temperatura ne mnogo nad 5 stopinj nad ničlo.

Naročniki »Jutra« so za-varovani za 10.000 Din.

Naši kraji in ljudje

Narodnim društvom in občinstvu

Priljubljeni torki poseti Ljubljano odlično sofijsko pevsko društvo »Rodna pesema«, ki priredi zvečer koncert v dvorani Filharmonije.

Je to prvi poset bratov in sester iz Bolgarije po velikem zgodovinskem dogodku, ko sta si, osvobodivši se tujih vplivov in splet, Jugoslavija in Bolgarija bratski segli v roke in si prisegli večno prijateljstvo. Pokažimo, da znamo ceniti ta veliki dogodek, ki nesporno zagotavlja vsem nam Slovanom na jugu varno in srečnejšo bodočnost, in sprejmemo bolgarske brate in sestre na posebno manifestanten način! Zato vabimo vsa narodna društva brez izjeme in vse narodno občinstvo, da se udeležijo v torko popoldne slovesnega sprejema na postaji. Napolnimo zvečer do zadnjega kotička koncertno dvorano, ki naj postane ta večer pozorišče navdušenja, ne manifestacije iskrenega bratstva z Bolgarijo.

V trdnem prepričanju, da se vsakdo, ki čuti narodno in slovansko, odzove našemu vabilu in pozivu, Vam izključno: Bolgar, Slovenec, Srb, Hrvat, za vedno brat in brat!

V Ljubljani, 6. marca 1937.
V imenu vseh narodnih društev
Jugoslov.-bolgarska liga
Glasbena Matica.

Naše žene o pomenu gospodinjskih zbornic

Ljubljana, 6. marca.
Leta in leta se že trudijo naše gospodinjice, da bi se uvaževale njih želje, nasveti in predlogi v gospodinjskih in gospodarskih zadevah. Vsestransko skrb za gospodinjico in splošno izobrazbo naše žene, in vendar se jih ne upošteva. Imajo sicer svoja društva, zveze in druge organizacije, nimajo javno-pravne statusne ustanove, ki bi štela in zastopala gospodinjske interese, ustanovo, ki bi jo morale upoštevati druge ustanove. Poglejte samo upravo OUZD. Ali je v tej upravi ženska? In vendar plačuje približno 8.000 gospodinj prihodek k bolnišni zavarovanju svojih hišnih uslužbenk. Hišne uslužbenke imajo svojo delavsko — zbornico, obrtnice, zdravnice, trgovke, odvetnice itd., vse imajo svojo statusno organizacijo, le gospodinja stoji ob strani.

Linda Eupalu, predsednica prve gospodinjske zbornice v Evropi, ki je bila ustanovljena 1. novembra 1935 v Tallinu v Estoniji

Leta in leta prosimo, naj OUZD nastavi ginekologijo in specializacijo za kožne bolezni. Ponovno smo zahtevali, da se zopet uvedejo vse dajatve, ki jih je predpisal zakon o zavarovanju delavcev, poročinam. Nihče se ne zmenja za to. Gospodinjsko šolstvo je še vedno v rokah — moških. Izdeluje se zakon o gospodinjskem šolstvu. Kdo ga sestavlja? Trije moški. Pri banknih upravah — razen v drinski — so za gospodinjsko šolstvo referenti, mestne in podeželske gospodinjske šole nadzorujejo — moški. Vsako leto na novo zahtevamo poenotenje skladovja in znižanje dobička akci-onarjev.

Spriči vseh teh ugotovitev so članice Zveze gospodinj pri zadnji čajanki prav resno razmišljale o gospodinjskih zbornicah. Ga. Štebi Plesko jim je razložila zakon take zbornice in podala poročilo o delovanju

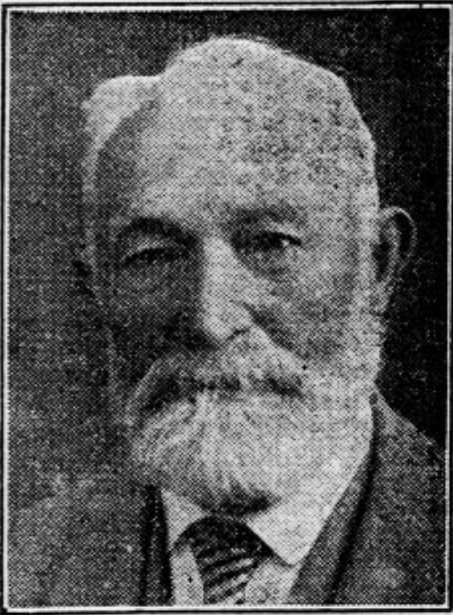
estonske gospodinjske zbornice, ki obstoji že nekaj let, medtem ko jo je Danska uvedla šele pred kratkim.

Poslušalke so uvideli, ko so primerjale svoje delo z delom, ki ga izvajajo zbornice, da se z njimi lahko merijo, toda brez svoje statusne zbornice, brez gospodinjske zbornice se njihovo delo še dolgo ne bo upoštevalo. Zato naj slovenske žene, kmečke in meščanske gospodinjice, razmišljajo o tej nameri Zveze gospodinj.

Gospodinja.

90 letnica dolenskega rodoljuba

Novo mesto, 6. marca.
Pred petimi leti smo se na tem mestu spomnili 85-letnice splošno priljubljenega in uglednega dolenskega gostilničarja in trgovca g. Janeza Čampe. Po domače Straškega Janeza. V sredo je jubilej v krogu svoje družine v Dolenji Straži pra-

znoval 90-letnico rojstva čil in zdrav kljub visoki starosti. Rodil se je 3. marca 1847. Za svojo življenjsko tovarišico si je izbral Senico v Urško iz Sel pri Toplicah. V Dolenji Straži si je kupil čedno hišo s posestvom, kjer je dolga leta vodil gostilno in trgovino. Zaradi starosti pa ju je pred leti prepustil zetju g. Petretu. G. Čampi se je rodilo pet otrok, izmed katerih danes živijo še trije, ki so vsi dobro preskrbljeni. Častitljivemu jubilaru, želimo mnogo srečnih in zadovoljnih let!

Kmetijski inšpektor Fran Trampuž odhaja v pokoj

Po štiridesetletni službeni dobi odhaja g. Fran Trampuž, šef kmetijskega oddelka pri banki upravi, v pokoj. Rodil se je v Kostanjevici na Krasi kot sin šolskega upravitelja in naprednega posestnika, študiral je na višji sadjarski in vinarski šoli v Klosterneuburgu pri Dunaju in na visoki šoli za kmetijstvo na Dunaju. Že kot študent je prepotoval skoraj vse na predne dežele Evrope in si izpopolnil strokovno znanje.

Poln ljubezni do kraške zemlje je začel že mlad delovati v Istri pri okrajnih načelnikih in pri namestnikih kot referent in učitelj za kmetijstvo. Vinorodna Istra, Krk, Čres in Lošinj poznajo Trampuža kot za gospodarski napredek Istre zaslužnega moža. Istra ga je potrebovala kot borca za obnovo vinogradov, ki jih je prav tedaj začela uničevati filoksera. Takrat je bilo delo težavno, zakaj kmet ni verjel, da bo do vinogradov v kratkem času propadli. Kako veliko je bilo njegovo veselje, ko mu je uspelo, da je v dobrem desetletju obnovil istrske vinograde. Kmetje so mu bili hvaležni in radi do imeli učnega, skromnega in neumnega profesorja. Kdo je takrat v Istri učil kmeta uporabljati umetna gnojila, kdo je istrskega kmeta nagovarjal, da je zamenjal leseno orajo z železnim plugom, kdo ga je učil umno kletariti, kdo pravilno saditi in negovati oljke, kdo je dajal istrskemu kmetijstvu umno gospodarsko smer? Na ta vprašanja g. Trampuža je zasije obraz ki izraža ponos. Odgovarjal pa ne bo, le pripovedoval bo nedolžne zgodbe, ki jih je doživljal med istrskimi kmeti ali s kakim nemškimi ali italijanskimi veljakom, ki jim Trampuževo delo ni bilo po volji. Zlasti italijanaše je bodla vzorna

praktična kmetijska šola v Pazinu, katere ravnatelj je bil g. Trampuž. Kdo izmed Istranov ni poznal lista »Pučkiga prijatelja« in njegove mesečne priloge »Razumnega gospodarja«? Po »Razumnem gospodarju« je bil g. Trampuž s kmeti v stalnih stikih, saj je to prilogo sam brezplačno urejeval in po večini tudi pisal. Brazde, ki jih je oral Trampuž v teku 20 let mu dajejo pravico do naslova: očeta gospodarskega pokreta v Istri.

Leta 1921. je moral g. Trampuž zapustiti Istro. Zapustil je kraje, kjer si je izbral življenjsko družico. Emilijo, ki mu je vzorno vzgojila devet otrok. Od leta 1921 je deloval kot referent in šef kmetijstva pri pokrajinski upravi v Ljubljani, ni pri velikem županstvu in pri banki upravi do konca decembra leta 1936. Nadrejena oblastva so ga zaradi njegovega temeljitega strokovnega znanja zelo cenila, podrejeno uradništvo ga je pa odkritosrežno ljubilo, ker mu je bil najboljši prijatelj svetovalec. Istrski in slovenski kmetje kakor tudi njegovi tovariši mu želijo še dolgo vrsto let!

Deževje dviga reke

Ljubljana, 6. marca.
Deževje zadnjih dni se močno pozna na naših rekah. Ljubljana se je znatno dvignila. Prav obilo opazovalcev ima vodopad malo više nad mostom Pod trančo. Za »Ljubljansko Niagaro« so ga krstili naši taljivci...

Ljubljana je že prav visoka tudi pri Zalogu, kjer se je pred mostom razila preko njiv in pašnikov. Zaloski most je običajno merilo za stanje Ljubljane in v današnjih popoldanskih urah ga je gledalo le še kak pičel meter iz vode.

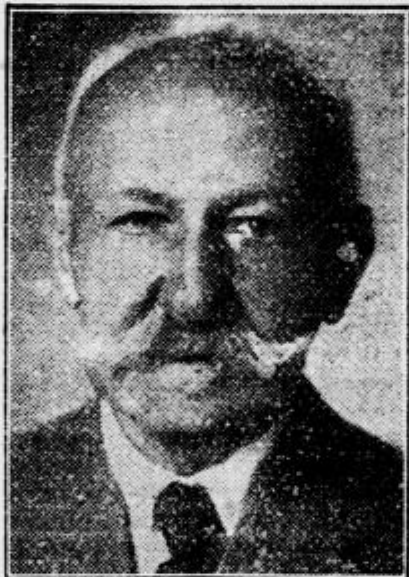
Neobičajno visoko, kar je po le nekaj dni trajajočemu deževju skoro neverjetno, se je dvignila tudi reka Sava. Na krajih, ki nizko padajo v strugo, se je voda že razlila po obrežju.

Iz Litije nam poročajo, da se je od deževja močno umazana voda dvignila skoro prav do roba lesenega merila, ki je pritrjen pod mostom. Saj še ni dolgo, ko ga je gledalo blizu dva metra iz vode, zdaj pa je skoro pogreznjeno v naraslo vodovje.

Franu Sirniku v spomin

Ljubljana, 6. marca.
Ni še dolgo, odkar je naš list beležil 80-letnico vzornega moža in očeta Franja Sirnika, zdaj pa je temen mrak že zasenčil njegove oči. On, prijatelj narave in sončnih planin je odšel na pot, od koder se nikdar več ne vrne.

Njegova rodbina strmi v njegove lastnorodne izdelke s prelepimi izrezanimi okraski, ki mu jih je narekovalo srce, ka-

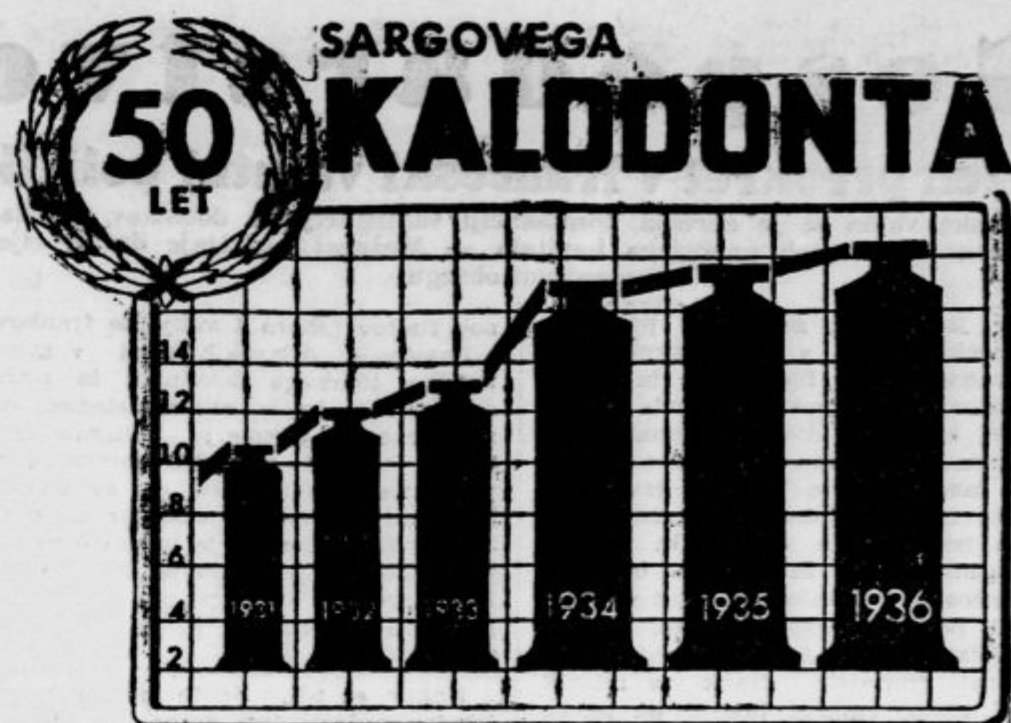
dar jih je poklanjal svojci. Topli spomini so ostali umetniško vrezani v les njegovi družini, vrezani še globlje v njih erca in duše.

Onemela so usta, ki so učila in izpovedovala veliko vero v Jugoslavijo in jugoslovanski narod. Kremenit značaj nacionalno zavednega moža ni klonil v nobeni še tako močni burji. Nam, ki smo ga poznali, bo ostal spomin nanj neizbrisen kot spomin na moža močnega značaja, krepkega dela in toplega prijateljstva ter na blagega očeta. Mir njegovi duši!

Delovanje RK v Ljubljani

Ljubljana, 6. marca.
Kakor že »Jutro« že poročalo, se je snovi vršil v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti 4. občini zbor podoklora Rdečega križa. Navedeno so bili tudi odlikovani zaslužni delavci opozoriti pa je še treba našo javnost, da predstavlja ves podoklor RK vsega priznanja vredno dvvelkoljubno organizacijo. Ko je predsednik podoklora g. dr. Fetič pozdravil zborovalce in posebej se predsednika banovinskega RK g. dr. Krečija ter se zahvalil časopisju za propagando za RK, je v svojem poročilu naglasil, da se je številno sodelovanje povečalo, da največji del članstva izvira prav od tistih slojev ljubljanskega prebivalstva, ki se sam težko bori za obstanek. Tajnik g. Matnarič je naglasil da kaže 9letna doba delovanja RK pestro sliko naporov in stremeljenj. RK je izobrazil lepo število samarijanc in samarijanov, skrbel je za otroke po počitniških kolonijah in zbral z raznimi zbirkami in prireditvami čez 600.000 Din v blagu, živju in denarju. Prireditve in socialni odsek sta preteklo leto razdelila med revne družine 8 vagonov premo-ga.

Blagajnik g. inšpektor Mlejnšek je podal točno sliko blagajniškega poslovanja ter tudi razložil, koliko so vrgle posamezne prireditve. Upravnik skladišča g. ravnatelj g. Jagodic je poročal o razdelitvi premo-ga, katerega je podoklor na pobudo g. dr. Misa kupil 6 vagonov, dva vagona pa je darovala RK vedno naklonjena TPD. Poleg premo-ga se je razdelilo 25 družinam stara obleka, čevlji in perilo, tako da je za letošnje leto s tem razdelitveno akcijo končana z dobrim uspehom. Dozida je bilo skladišče društva na ljubljanskem gradu, kjer ima odbor za veselilne prireditve dobro opremljeno skladišče s 13344 predmeti v skladišču je popolna kuhinja s štedilni-

50 let službe na polju narodnega zdravja!

Preteklo je 50 let odkar je prišla do veljave potreba sredstva za nego zob. Že od tega časa je postal Sargov Kalodont pojem paste za nego zob. V letu 1931 se je ponovno poboljšala kakovost Sargovega Kalodonta, kar je zopet doprineslo do izboljšanja narodnega zdravja. V sulfonidin-oleatu je našel raziskovalec dr. Bräunlich učinkovito sredstvo proti zobnemu kamnu.

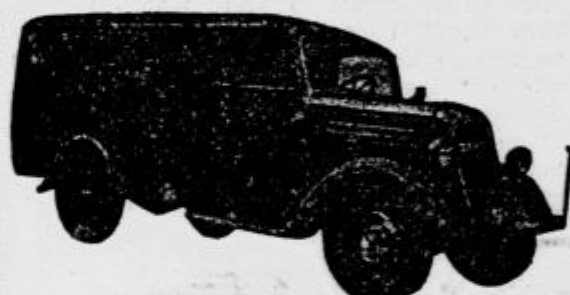
Z vsakim dnevom raste število ljudi, ki uporabljajo Sargov Kalodont. Dejstva to dokazujejo!

kom za uporabo pri otroških frotajnih kolonijah in skupno 2286 komadov različnega kuhinjskega materiala.

Številna so poročila samarijanskega oddelka, šefa podoklora RK in poročila nadzornega odbora.

REX 4 Zgrajen nalašč za Jugoslavijo!

Po svojih izrednih sposobnostih tudi na najslabših cestah, pri veliki brzini in tehnični dovršenosti predstavlja Rex 4 največjo uporabno vrednost. Učinek motorja 34 ks. Poraba goriva 9—10 litrov na 100 km.

Cena samo Din 38.000.—

Zahtevajte prospekte pri samozastopstvu I M E X, H. Artenjak, Ptuj.

Sche

Josip Levstik †

Podsrda, 6. marca.
Po kratki bolezni je izdihnil sinoči svoj blago dušo upokojeni upravitelj bizeljskega veleposredstva g. Josip Levstik. S svojim delom si je pridobil velike zasluge za ves okolici.

Ko je trina uš uničila spodnještajerske vinograde, se je s pokojnim ekonomom Ivanom Malusom z največjo verno in razumnostjo lotil obnove Windischgrätzovih vinogradov na Bizelskem in dosegal, da so pridelki bizelskih vinogradov zasloveli tudi izven meja naše domovine. V Podsrdu, kjer je okrog 20 let užival zaslužni pokoj, si je uredil vzoren vinograd in se tudi zelo racionalno pečal s sadjarstvom.

Bil je vedno zaveden nacionalen in napreden mož. Za njim žaluje gospa Josipina, rojena Kurhalek, šest hčera in dva sinova, ki so vsi v uglednih pozicijah. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. Naj mu bo lahka zemljica domača.

Shakespearejeva tragedija „Romeo in Julija“ na platnu

Ljubljana, 6. marca.
V Newyorku je bila premiera filmane staroslavne Shakespearejeve ljubzenske žaloigre »Romeo in Julija«. Premieri je prisostvovalo najodličnejše občinstvo, ki je po zatrevanju ameriških listov enodušno priznalo, da je Metro-Goldwyn-Mayer ustvaril z »Romeom in Julijo« enega izmed najodličnejših zvočnih filmov, kar jih je bilo doslej produciranih na svetu. Zasluga za odlično dovršeno delo gre že pokojnemu producentu Irvingu Thalbergu, potem režiserju Georgeju Cukorju in zlasti obema glavnima igralcema Normi Shearerjevi in Leslieju Howardu.

Danes se je začel ta film predvajati v Ljubljani — v Elitnem kinu Matic. Vide-li smo, da je sloves tega dela, o katerem smo že nekaj časa čitali po raznem časopisju, v polni meri upravičen. Shearerjeva in Howard sta s svojo igro podala svoji vlogi tako, da smo živo videli pred seboj dobro tistega časa. Z njima v skladu tudi vsi drugi nastopajoči store svoje, da film, čeprav traja dobri dve uri, nima nikjer mesta, ki bi dolgočasilo. Od vsega začetka pa do konca je film zanimiv, poln akcije in dramatičnih prizorov. Od vsega početka je videti, da so se ustvaritelji tega dela najresneje potrudili. Po vrhu tega je razko-

šno opremljen, kar si lahko privoščijo filmsko podjetje, med tem ko tudi najodličnejše gledališče tega ne more storiti v toliki meri.

Norma Shearerjeva v vlogi Julije

Žrtev neprevidnega ravnanja z električnim tokom

Zagorje, 6. marca.
V vasi Šemniku so te dni napeljavali žice za električno razsvetljavo svojih domov. Delali so vaščani sami, med njimi tudi 19-letni posestnikov sin Ciril Hribar. Naenkrat pa je mladenič, ki je baš vlekel neko žico, padel in obležal mrtve. Ubil ga je električni tok, ker je njegova žica prišla v dotiko z žico, v kateri je bil tok. Malo prej je električni tok na podoben način vrgel na tla neko dekle, vendar hujših posledic ni bilo.

Pokojni mladenič je absolviral kmetijsko šolo in čakal nameščenja. Izguba marljivega sina je hud udarec za Hribarjevo hišo, s katero sočustvuje vsa vas.

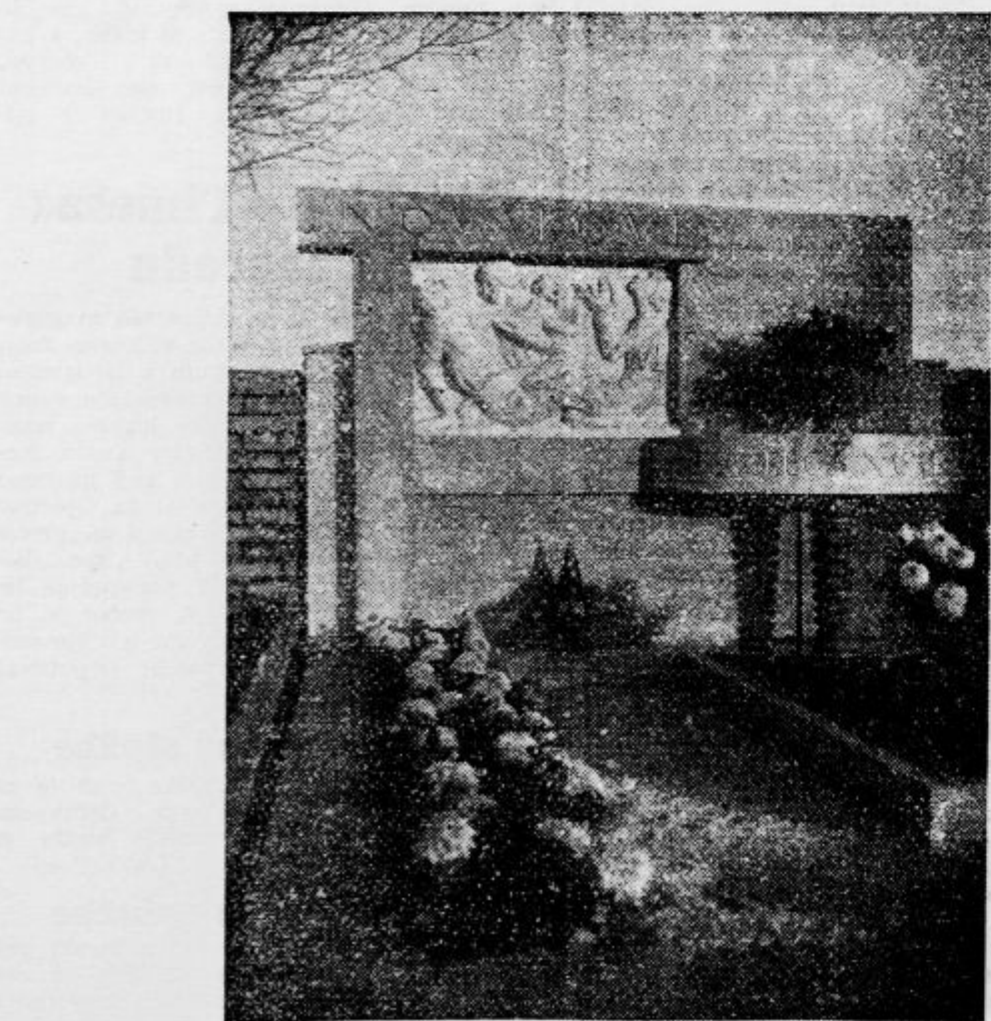
Pestani in ostani član Vodnikove družbe!

Dober nauk je zlata vreden

»Metla« vam bo danes povedala lepo življenjsko resnico, ki ji žal večina ljudi ne upošteva dovolj, ali pa njo spoznajo šele takrat, ko je že prepozno. Ker pa — kakor pravi pregovor — vsak nauk nekaj stane, tudi ta rek ne bo zastojal. Nekaj dela vas bo stal, Zavrt je v skupi, ne črk, ki jih morate tako urediti, da bo prav. Težavno ne bo.

BO EP JA LJ LO EV TE RI JS
VR NI VS OŠ UB ŽE EB KO AŽ
RA L NI

Za pravilne rešitve je pripravil stric Matic kopico knjig, ki jih bo razdelil po zrebu. Rešitve pošljite do petka zvečer na uredništvo »Jutra« in napišite v kotu »Uganke kluba Metla«, ali pa jih vrzite v nabiralnik »Jutrovega« oglasnega oddelka. Pisane naj bodo na dopisnici, da ne bo imel stric Matic preveč dela s pregledovanjem.

Originalen spomenik za svoje blagopokojne po jako nizki ceni v marmorju ali granitu dobite pri tvrdki Kunovar Franjo, kamnoseško-kiparsko podjetje Sv. Križ, Ljubljana. Tudi načrti za letošnje sezono na razpolago. Tvrdo Vam toplo priporočamo

Gospodarstvo

Važen preokret v francoski valutni politiki

Francoska vlada se je odrekla konfiskaciji valorizacijskih dobičkov pri zlatu, da omogoči povratek pobegega kapitala — Možnost nadaljnje devalvacije v manjšem obsegu

Kakor je »Jutro« za včeraj poročalo, je francoska vlada v petek sprejela izredno važne sklepe finančnega in valutnega značaja, ki pomenijo popoln odklon od načel, ki jih je doslej zastopala. Kakor je znano, je Francija ob koncu septembra lanskega leta izvršila devalvacijo valute in je stabilizirala tečaj francoskega franka na višini, ki ustreza 29% devalvaciji. Z zakonom o devalvaciji francoskega franka ni določena točna nova pariteta nasproti zlatu, temveč so predpisane meje, v katerih je treba stabilizirati francoski frank v relaciji nasproti zlatu, namreč tako, da se bo bodoča vrednost franka gibala med 43 in 49 milijonov čistega zlata, kar bi ustrezalo nasproti prejšnji zlati pariteti devalvacije za 25 do 33 1/2%.

V nasprotju z drugimi državami, zlasti s Švicijo in Nizozemskimi, ki sta letošnje opustili zlati standard, se v Franciji niso pokazale pričakovane ugodne posledice devalvacije, to pa predvsem zaradi tega, ker je francoska vlada vztrajala na tem, da konfiscira valorizacijske dobičke, ki bi ga imeli imetniki zlata in deviz in omi, ki so svoj kapital iznesli iz inozemstva. Temu stališču francoske vlade v načelu ne bi bilo ugovarjati, toda strokovnjaki so takoj v početku za, trjevali, da se ta konfiskacija valorizacijskega dobička ne da dala izvesti. V resnici je ostal skoro brez uspeha poziv francoske vlade na prebivalstvo, da izroči vse tesavirano zlato Francoski banki, z grožnjo, da se v nasprotjem primeru konfiscira. Francoski se s tem grožnjami niso dali preplašiti. Oddaja zlata ni dosegla niti 1 milijarde frankov, čeprav cenijo, da je v Franciji pri privatnikih tesaviranih za 40 milijard frankov zlata. Tudi kapital, ki je pobežal v inozemstvo, se ni vrnil v Francijo navzile grožnjam in sankcijam. Strokovnjaki cenijo, da je v zadnjih letih pobežalo v inozemstvo okrog 80—100 milijard francoskega kapitala. Navzile tem ogromnim vrstam razpoložljivega kapitala pa se bori danes Francija s hudimi finančnimi in gospodarskimi težavami.

Medtem ko je v drugih državah, zlasti v Šviciji in Nizozemskih, povratek kapitala iz inozemstva povzročil izredno likvidnost na denarnem in kapitalnem trgu in je omogočil naglo ozviženje gospodarske delavnosti, so te ugodne posledice v Franciji izostale. Nasprotno, razmere so se se postlabšale, saj je morala Francoska banka ob koncu januarja celo zvišati diskontno mero od 2 na 4%. Francoska vlada niti za najnovejšo potrebo ni mogla dobiti posojila na domačem trgu in je morala prejšnji mesec najeti v Londonu kratkoročno posojilo 40 milijard

nov funtov (okoro 4 milijarde frankov). Povišanje delavskih mezd v zvezi z uvedbo 40urnega delavnika in plačanih dopustov je imelo edino posledico, da so se v enakem razmerju dvignile cene, s čimer je realni zaslužek delavstva zopet padel na prejšnji nivo in se življenjski standard delavstva nikakor ni povečal. To povišanje cen pa je imelo to neugodno posledico, da je Francija že skoro izgubila povečano konkurenčno zmožnost na zunanjih tržiščih, ki jo je dala devalvacija.

Kakor se zdi, je te usodne pogreške končno uvidela tudi francoska vlada. Že v početku leta je deloma opustila svoje prejšnje stališče glede konfiskacije valorizacijskega dobička. Razpisa je posojilo ter obljubila premije onim, ki to posojilo vplačajo v zlato. Toda tudi to posojilo je pokazalo le slab uspeh. Situacija se je zadnje tedne še poostрила. Gospodarstvo ni pokazalo pričakovanega ozviženja, za izvajanje javnih del ni mogla vlada dobiti nikalnih denarnih sredstev, in to navzile temu, da so v državi tesavirane ogromne količine zlata in da čaka v inozemstvu 80 do 100 milijard francoskega kapitala na povratek. V času, ko druge države gospodarsko naglo napredujejo in se obenem obožujejo, stoji Francija slabotna v gospodarskem in obrambnem pogledu.

Ti razlogi so dovedli francosko vlado do tega, da je decela opustila svoje prejšnje neizprosnost stališče, zlasti glede konfiskacije valorizacijskih dobičkov. Po najnovejšem sklepu bo Francoska banka od 8. t. m. naprej kupovala zlato po dnevni ceni, ne da bi zahtevala od prodajalcev, da se izkažejo. S tem bo omogočena Francozom realizacija celotnega valorizacijskega dobička pri tesaviranem zlatu. Pričakovati je, da bo zlato prišlo naglo zopet pritekati v Francosko banko in da se bo pričel tudi povratek ogromnih zneskov v inozemstvo pobegega kapitala. Istočasno bo vlada razpisala veliko oboževalno posojilo v znesku kakih 10 milijard frankov. Zaupanje v bodočo stabilnost francoske valute moti le še okolnost, da so francoske cene tako narasle. Kakor pa se zdi, bo še naknadno izvršena manjša korektura paritete francoskega franka, in sicer na ta način, da bo frank v okviru zakona o devalvaciji stabiliziran na nekoliko nižji bazi. Po paritskih vesteh bodo vrednost franka znižali za nekaj odstotkov, tako da bo bodoča vrednost franka ustrezala 45 milijonov čistega zlata (sedaj 47). Sklepi francoske vlade so na pariški borzi napravili najboljši vtis, kar se je pokazalo tudi v naglem dvigu tečajev državnih papirjev.

popolnoma popusti članarina. Za letošnje leto 1936/37 se podeli trgovski nadležalnosti v Celju podpora v znesku 4.500 din. Uprava bo ob koncu letošnjega šolskega leta podelila tri nagrade po 200, 100 in 50 din najboljšim učencem vseh razredov trgovske nadaljevalne šole. Trgovsko strokovno nadaljevalno šolo prevzame združenje od mestne občine. Uprava naj sestavi spomenico na bansko upravo, da postane celjska podružnica Hranilnice dravske banovine samostojen zavod, ki ne bo več odvisen od zavoda v Mariboru. Uprava je pooblašena, da čimprej pristopi k vprašanju nadzida enega ali dveh nadstropij na hišo združenja v Razlagovi ulici, če je tak nadzidek potreben.

Po daljši debati je skupščina sklenila, da pristopi Združenje trgovcev za mesto Celje zopet k Zvezi trgovskih združenj za dravsko banovino pod pogojem, da bo zveza krila potne stroške za svoje skupščine in seje ter da se zvezna doklada razdeli po davčni moči združenj in ne po številu članstva. V predsedstvo Zveze sta bila izvoljena gg. Stermeček in Fazarinc, za delegate za zvezno skupščino pa so bili izvoljeni gg. Fazarinc, Ravnikar, Lukas in Šumer.

Pri slučajnostih je g. Mislje predlagal, naj se v prihodnjem proračunu zviša vplovina in korporacijska pristojbina za vse inozemske tvrdke, ki imajo obratovalnice in podružnice v Celju, za 100%, za tuzemske tvrdke, ki imajo sedež izven Celja, pa za 50%.

Visoka konjunktura v jugoslovenski rudarski produkciji

Po statistiki ministr. za gozdove in rudnike za januar je znašala v tem mesecu produkcija premoga v naši državi 484.566 ton, medtem ko je znašala lani v januarju le 417.533 ton in v januarju predlanskega leta 409.038 ton. Nasproti lanskemu letu znaša povišanje 16%, nasproti predlanskemu januarju pa 18,5%.

V naglem skoku pa se je povečala zlasti ostala rudarska produkcija. Predvsem je narasla produkcija železne rude, ki je znašala v januarju 50.900 ton nasproti 15.272 tonam v lanskem januarju. Izredno povečanje pa opažamo pri produkciji kromove rude, ki je dosegla v tem mesecu 56.000 ton (lani 3446 ton) in pri produkciji bakrske rude, ki se je povzpela na 46.211 ton (lani 13.514). Podvojila se je nasproti lanskemu letu produkcija bakrene rude, ki je znašala 74.933 ton (lani 36.170), obično pa je narasla tudi produkcija svinčeno-cinkove rude, ki je narasla na 81.563 ton (lani 65.985).

Haussa, ki je nastopila že proti koncu lanskega leta na svetovnem trgu kovin, je torej naglo pospešila rudarsko produkcijo v naši državi. To velja zlasti za železno rudo, po kateri je v Evropi ogromno povpraševanje, za kromovo in bakreno rudo. Cene vsem kovinam so prav občutno narasle in še dalje naraščajo.

Prednosti, ki zaslužijo posebnega poudarka:

Trdni in svetovnoznani DKW motor 1-tonskega voza Framo ima učinek 18 ks. in porabi pri polni obteži le cca. 10 litrov na 100 km. **MNOGI TISOČI VOZ FRAMO** obratujejo že leta in leta v tu- in inozemstvu. Njih zanesljivost, trajnost in nenavadna ekonomičnost je dovolj znana.

Zahtevajte prostovoljno priznavala pisma starih vozačev Frama in prav tako tudi prospekte pri:

I M E X, H. Artenjak, Ptuj.

[Sche]

Nalaganje premijskih rezerv zavarovalnih družb

Pred dnevi je stopila v veljavo uredba o nadzorstvu nad zavarovalnimi družbami, ki vsebuje tudi važne določbe glede nalaganja premijskih rezerv. Zavarovalnice bodo morale imeti v bodoče 25% premijskih rezerv naloženih državnih vrednostnih papirjih. Iz bilanc zavarovalnih družb za leto 1935 je razvidno, da so imele zavarovalnice ob koncu tega leta le 71 milijonov din državnih vrednostnih papirjev, kar je predstavljalo le 14,2% vseh premijskih rezerv. Ker se stanje v teku lanskega leta ni bistveno izpremenilo, bodo morale zavarovalnice dokupiti še precej državnih vrednostnih papirjev, da bodo dosegle predpisanih 25%. Po bilancah za leto 1935, je zavarovalnicam primanjkovalo do 25% še za okrog 54 milj. Din državnih vrednostnih papirjev. V kakšnem roku bodo morale zavarovalnice dokupiti te papirje, zaenkrat ni znano. Uredba pravi, da bo trgovski minister predpisal rok, v katerem bodo morale zavarovalnice svoje poslovanje preurediti po predpisih uredbe in pravilnikov, ki bodo še izdani, vendar ta rok ne more biti daljši nego eno leto.

V hipotekarnih posojilih in zgradbah smejo imeti zavarovalnice v bodoče največ 50% premijskih rezerv. To ustreza približno sedanjemu stanju, kajti po bilancah za leto 1935, so imele zavarovalnice takih naložb za 358 milijonov din, kar ustreza 48,8% premijskih rezerv. Prevelike naložbe pa imajo zavarovalnice v vlogah pri bankah in zadrugah, namreč po bilancah za 1. 1935, skupaj 119 milijonov ali 16% medtem ko dopušča nova uredba le 10%, le skupaj z vlogami pri samoupravnih hranilnicah pa dopušča 15%.

Točno plačuj »Jutro« naročnino Varuj svojem zavarovalnino

Konkurenca kaznilnic obrtnikom

Kako je nastala brezvestna kleveta proti posl. Ivanu Mohoriču — Iz njegovega govora o proračunu ministrstva pravde.

Pri razpravi o proračunu ministrstva pravde je govoril, kakor smo poročali, tudi posl. Ivan Mohorič. V svojih izjavah se je pečal med drugim z obrtno delavnostjo v kaznilnicah. Kakor je znano, so gotovi krogi g. Mohoriča povodom njegovega govora pri razpravi o novem trgovskem zakoniku obrekovali, da se je zavzel za to, naj dobijo kaznilnice obrtniške koncesije! Posl. Mohorič je seveda vložil proti klevetnikom tožbo ter je sedaj porabil priložnost, da tudi v narodni skupščini pokaže, kako so politični nasprotniki napravili to »afero«.

Nar. posl. Mohorič je o tem izjavil med drugim: »Ko sem kot poročalec manjšine pri razpravi o trgovskem zakoniku predlagal, naj ta zakon velja tudi za državna in samoupravna podjetja je vladni zastopnik g. profesor Škerlj reknil, da bi se v tem primeru morali registrirati pri sodiščih tudi kazenski zavodi. Jaz dotlej nisem vedel, da so kazenski zavodi pridobila podjetja in sem izvedel šele od profesorja ljubljanskega vseučilišča dr. Škerlja, da lahko tudi kazenski zavodi postanejo pridobitna podjetja. Niti od daleč mi ni prišlo na misel, ko sem predlagal, naj trgovski zakon velja tudi za državna in samoupravna podjetja, da naj bi ta zakon veljal tudi za kazenske zavode. Imamo pa zares kazenski zavod, ki ga po naključju poznam, dočim ostalih ne poznam, in pri katerem je praksa taka, da je na najboljši poti, da se spremenijo v tovarno. Kaznilnica v Mariboru ima tiskarno, instalirala je popolno tovarno za izdelavo vseh vrst pohištva, izdeluje smokinge za vse uradništvo v Mariboru, izdeluje vse, kakorkoli se počeli in karkoli se naroči, izdeluje vse vrste industrijskih proizvodov.

Ker se mi je narinila ta polemika proti moji volji in moram pred sodiščem tožiti poročevalce nekaterih listov, zlasti pa »Slovenec« zaradi njihovega krivega poročanja o razpravi v narodni skupščini, moram to stvar omeniti tudi tu in opozoriti g. ministra na to, kaj se vse dela v Mariboru.

V zakonu o izvršitvi kazni odzvetja se lepo pravi v § 36, kaj vse smejo delati obsojenci. Po tem zakonu je delovna moč obsojence porazdeljena na kar največ različnih del, industrijskih in poljedelskih. V prvi vrsti naj obsojenci v svojih delavnica izvršujejo obče koristna dela in izdelujejo stvari, ki so potrebne za državne zavode in urade, kakor tudi za državne službenice. Obsojenci smejo s privojenjem upravitelja

delati v najemu za zasebnike, toda samo izjemoma in to tedaj, ko ni dela v zavodih in je dokazano, da je izven zavoda pomanjkanje delavstva. Zakon je torej popolnoma jasan, toda se v praksi ne uporablja, temveč je kaznilnica v Mariboru prila tako daleč, da dela konkurenco zasebnikom.

Mislil, da ta zavod ni za to, da bi ugonabljali male obrtnike, ki se s težko muko bore za svoj obstanek, in apeliram na g. ministra pravde, da vendar že napravi red v tem pogledu.

Posl. Mohorič o gospodarski politiki

Kakor smo že včeraj poročali, je posl. Ivan Mohorič govoril tudi pri razpravi o proračunu ministrstva za trgovino in industrijo. Poleg stvari, ki smo jih že včeraj omenili, je podrobno obravnaval našo zunanjo trgovinsko politiko. Ugotovil je, da uvedena kontrola uvoza ni rodila pričakovanih uspehov, izvala pa nove težkoče. Naša plačilna bilanca je pasivna napram večini držav in celo Nemčiji in Italiji je uspelo, da sta svojo leta in leta pasivno bilanco spremenili v aktivno. Naši trgovinski sporazumi so enako kakor mednarodni dogovori Narodne banke vsi sklenjeni po isti šabloni. Posledica je, da se naša zunanja trgovina ne more razviti.

V nazornih slikah je opisal govornik nato kritični položaj malega obrtnika, zlasti v Sloveniji. Zasebno denarništvo v državi, posebno pa v dravski banovini, je prišlo v stadij postopne likvidacije. Industrijska politika države se vodi po treh tiri. Prvo politiko vodi ministrstvo za trgovino in industrijo, drugo finančno ministrstvo, tretjo banovine in občine. Domača industrija hira zaradi premočne konkurence tujih in industrijskih podjetij, ki uživajo na osnovi koncesij prevelike ugodnosti. Ako bi enake privilegije dobili domači kapital, bi marsikatero industrijo lahko ustanovili sami brez tuje pomoči. Toda domača podjetja pri merodajnih činiteljih ne naletijo ne samo na dovolj podpore, marveč niti ne na potrebno razumevanje.

Končno je govornik obravnaval velike izgube, ki jih je utrpelo naše gospodarstvo zaradi devalvacije tujih valut, zaradi favoriziranja tujih gospodarskih podjetij in zaradi načina likvidacije kmečkih dolgov. Zbornica je sledila njegovim izjavam z veliko pozornostjo in so jim pritrjevali tudi mnogi člani vladne večine.

Naše gospodarstvo v januarju

Iz mesečnega statističnega poročila Narodne banke za mesec januar t. l. posnemamo naslednje zanimive statistične podatke.

Promet na borziah

Borzni promet z efekti, ki se je po zaostroju v poletnih mesecih v jeseni precej dvignil, je že v decembru zopet popustil in je v januarju znašal le 19 milijonov din, to je prav toliko kakor v istem mesecu lanskega leta, nasproti 73 milijonom v istem mesecu leta 1935. Tudi promet z devizami, ki je v lanskem oktobru dosegel 305 milijonov din je znašal v januarju le 222 milijonov, kar pa je še vedno več nego v prejšnjih letih, kajti v lanskem januarju je znašal promet z devizami 199 milijonov, v predlanskem januarju pa 116 milijonov.

Gibanje cen

Indeks cen v trgovini na debelo, ki je v decembru narasel na 71,2 točke (1926 enako 100) je v januarju zopet popustil na 70,4; pri tem je bil za 0,7 točke nižji nego v lanskem januarju, toda za 5,9 točke višji nego v januarju predlanskega leta in končno za 7,3 točke višji nego v januarju 1934. Naše cene v trgovini na debelo kažejo v januarju v primeri s prejšnjimi leti naslednje gibanje:

	januar	1934	1936	1937
rast. proizv.	53,1	83,0	66,5	
živinski proizv.	57,8	56,7	63,5	
mineralni proizv.	73,2	81,1	82,2	
indust. proizv.	49,2	70,2	74,0	
totalni indeks	62,9	71,1	70,4	

Indeks cen rastlinskih proizvodov je sicer precej nižji nego je bil lani, vendar je navzile temu za 25% višji nego v januarju 1934. Od lanskega decembra do letošnjega januarja je pa ta indeks popustil za 2,4 točke. Indeks cen živine in živinskih proizvodov je letos za 5,8 točke ali za 10% višji nego je bil lani, navzile temu da je od lanskega decembra popustil za 1,6 točke. Indeks cen mineralnih proizvodov se v zadnjem času stalno dviga in je sedaj že za 6 točk ali za skoro 8% višji nego v januarju 1934. Indeks cen industrijskih izdelkov se prav tako dviga in je za 7,5% višji nego pred tremi leti.

Zborovanje celjskih trgovcev

Celjsko združenje se vrača v Zvezo trgovskih združenj

Celje, 5. marca. Združenje trgovcev za mesto Celje je imelo v četrtke zvečer redno letno skupščino. Predsednik g. Stermeček je podal poročilo, iz katerega sledi, da ima združenje sedaj že nad 300.000 din rezerve v gotovini. Članske vpisnine kljub gospodarski krizi stalno rastejo. Pisarna združenja rešuje vse zadeve točno in vestno, pri čemer ji nudi Zbornica za TOI vso pomoč. Po kratkem poročilu o aktualnih gospodarskih vprašanjih je predsednik poročal, da je združenje lani opozarjalo oblasti na razne nedostatke v železniški in poštni stroki, zavzelo se je za uvedbo avtomatske spomenice glede števila trgovskih javcev in interveniralo zaradi regulacije Savine.

Gibanje cen na drobno

Indeks cen v trgovini na drobno kaže v januarju prav tako naraščanje. V Beogradu se je dvignil od lanskega decembra za 0,1 na 80,8 (1930 enako 100), v Zagrebu za 1,6 na 82,7, v Ljubljani pa za 1,3 na 84,3. Te indekse je Narodna banka pričela računati šele leta 1935. Če podatke za januar 1935. primerjamo s podatki za letošnji januar, tedaj vidimo, da se je indeks cen v trgovini na drobno v teh dveh letih dvignil v Beogradu za 0,4% (od 80,5 na 80,8), v Zagrebu za 6,7% (od 77,5 na 82,7) in v Ljubljani za 9% (od 77,9 na 84,3).

Hranilne vloge

Hranilne vloge pri bankah in hranilnicah so se od 1. novembra do 1. decembra lanskega leta le nebstveno dvignile in sicer za 27 na 10.671 milijonov din ter so bile pri tem za 551 milijonov večje nego pred enim letom. Za 1. januar pa še ni podatkov. Pri Državni hipotekarni banki in Poštni hranilnici so se od konca novembra do konca decembra hranilne vloge (predvsem zaradi pripisa obresti) povečale za 70 milijonov, tako da so znašale 31. decembra 2183 milijonov, medtem ko so ob koncu prejšnjega leta znašale 2020 milijonov, ob koncu decembra 1934 pa 1750 milijonov. V teku lanskega leta je znašal prirastek vlog pri državnih denarnih zavodih le 163 milijonov din nasproti 270 milijonom, kolikor je znašal prirastek v prejšnjem letu. Pri 20 največjih bankah v naši državi so znašale ob koncu leta hranilne vloge 3051 milijonov, to je za 1 milijonov več nego pred enim letom, toda za 125 milijonov manj nego pred dvema letoma.

Povečanje prometa

Železniški promet je bil v januarju zelo živahen. Natovorenih je bilo 107.000 vagonov nasproti 97.000 v lanskem januarju in 90.000 v predlanskem januarju. Železniški tovorni promet je bil torej letos za 10% večji nego lani in za skoro 19% večji nego pred dvema letoma. Državna rečna plovba objavlja šele podatke za december. V tem mesecu je bilo prevoženih 84 milijonov tonskih kilometrov, to je za 13,6% več nego v prejšnjem letu in za 27% več nego pred dvema letoma.

Tajnik g. Blažič je poročal, da je imelo združenje ob koncu preteklega leta 347 članov, število trgovskih namestencev pa je v teku leta naraslo od 697 na 731. Pisarna združenja opravljata tudi posle bolniške blagajne TBPD v Ljubljani. Premoženje združenja se je lani povečalo od 780.500 din na 842.700 din. Proračun združenja za 1. 1937. izkazuje 46.800 din prejemkov in 62.800 din izdatkov. Primanjkljaj se bo kril s članarino.

Sledile so volitve za dobo treh let. Za predsednika je bil zopet izvoljen g. Stermeček, za I. podpredsednika g. Jagodič, za II. podpredsednika g. Dobovčnik, za član uprave gg. Loibner, Lukas, Lečnik, Mislje, Plavec in Martičič in za člana nadzornega odbora gg. Kramar, Hladin in Nardin.

Sprejeti so bili naslednji predlogi uprave: Uprava je pooblašena, da lahko tudi za 1. 1937. zniža članarino onemoglim, obubožanim ali pa plačila nezmožnim članom, v skrajnem primeru pa jim lahko

ja, da ima župa 56 čet, 1397 izvršujočih članov, 7 članic, 58 naraščajnikov, 44 častnih članov, 530 podpornih članov in 104 dobrotnike. Izvršujoči člani so po poklicu: 1077 kmetov, 195 obrtnikov, 123 delavcev, 18 državnih uradnikov itd. Blagajniško poročilo izkazuje 18.500 din dohodkov.

Zivahno so potekle volitve. Postavljeni sta bili dve listi, lista starega odbora z dosedanjim starešino Kuharičem na čelu, in druga lista, ki je bila sestavljena par dni poprej na zaupnem sestanku v Krizevcih z nosilcem Hrasteljem. Po precejšnjem pretekanju je obveljala, da se bodo volitve izvedle tajno po listkih. Kuharičeva lista starega odbora je dobila 63 glasov, Hrasteljeva lista pa 54. Večina je rezultat volitev sprejela z velikim aplavzom. Za delegata v zajednico sta bila določena Kuharič in Ivanjič. Z obljubo, da bo tudi v bodoče imel pred očmi samo gasilsko idejo, ki je povedla gasilstvo v ljutomerskem srezu na tako visoko stopnjo, je starešina Kuharič zaključil štiri ure trajajoči občni zbor.

Konferenca za razdelitev surovin

Zeneva, 6. marca. AA. Konferenca surovinjakov za razdelitev surovin se bo sestala v ponedeljek, Bržkone bo izvoljen za predsednika sir Frederick Loth-Rose ali pa bivši belgijski finančni minister Gerard. Francoski strokovnjak Charles Riess se bo mudil v Zenevi le malo časa, kar mu je Blumova vlada z včerajšnjim sklepom poverila novo poslanstvo.

Turška mornarica v Sredozemlju

Ankara, 6. marca. b. Lasti poročajo, da bo turška mornarica v kratkem, in to prvič po svetovni vojni, obiskala nekatere sredozemske luke. Med njimi je prva na vrsti saksandrotska luka, kjer se bo turška mornarica ustavila nekaj dni. Potujoč se nadalje vstli nekatere tujih listov, da bo znanji minister dr. Ružić Aras proti koncu tega meseca odpotoval v Bagdad, kjer se bo sestel z zunanjim ministrom Iraka, s katerim bo nato skupno odpotoval v Teheran, kjer bo podpisal tako znanj predložitelski paket med Turčijo, Iranom, Irakom in Afganistanom.

Direktor »Timesa« v Beogradu

Beograd, 6. marca. p. Solastnik in glavni direktor angleškega lista »Times« John Walter se že drugi dan mudi v Beogradu. Danes dopoldne je bil na maršalstvu dvora, kjer se je vpisal v dvorske knjige, nato je obiskal Presburo in agencijo Avalo. Nekaj časa je prisostvoval tudi seji narodne skupščine. Jutri se bo odpeljal na Oplenac in na Avalo, kjer se bo poklonil na grobu blagopokojnega kralja in pred spomenikom Neznanega junaka. V ponedeljek bo obiskal beograjske redakcije, zvečer pa bo predaval na Kolarčevi univerzi o »Timesovih« zgodovini. Iz Beograda bo odpotoval v Sofijo in Bukarešto.

Iz zdravstvene službe

Beograd, 6. marca. AA. Imenovan je za zdravstvenega višjega pristava državnega zavoda za zdravstveno zaščito mater in otrok v Ljubljani pristav dr. Luka Benčič.

Iz veterinarske službe

Beograd, 6. marca. p. Veterinarski pristav Franjo Rigler je premeščen iz zviškega sreza k veterinarskemu zavodu v Ljubljani.

Iz davčne službe

Beograd, 6. marca. AA. Upokojen je Josip Benčič, davčni nadzornik v Metliki.

Zborovanje gasilske župe v Ljutomeru

Iz Ljutomera nam poročajo: Gasilska župa v Ljutomeru je imela v nedeljo občni zbor pri Triglavu. Zanimanje gasilcev je bilo zelo veliko in udeležba zaradi tega polnoštevilna. Zborovanje je vodil zasluzni gasilski delavec, ljutomerski mestni župan Lovro Kuharič. Navzoči pa so bili tudi sreski načelnik dr. Farncik, delegat gasilske zajednice v Ljubljani Snaj in kot zastopnik Ljutomerskega občnakega odbora podžupan Vilar, ki je pozdravil gasilce v imenu domače občine.

Predsednik je v svojem poročilu orisal veliki razvoj gasilstva v ljutomerskem srezu. Po svojem delu in svoji ureditvi spada Ljutomerska župa med prve v državi. Tajnik Kilec je podal podrobno poročilo o delu župne uprave, ki je bilo zelo obširno. Župa je prejela okrog 2000 dopisov in jih ravno toliko odpisala. Priredila je 6 župnih vaj. Hrastelj je poročal o prosvetnem delu, ki je bilo tudi zelo živahno. V župi je bilo 5 večjih prireditelj, 2 igri, 15 tombol, 15 gasilskih zborov, 7 izletov. Iz Ivanjšičevega tehničnega poročila izha-

Nocoj ob 20. uri PONOVI TEV KONCERTA Akademskega pevskega zbora V STOLNICI

Domače vesti

* Solnina na univerzi. Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razglasi, da se vpisovanje v poletni semester 1937. nadaljuje v smislu določb občne univerzitetne uredbe. Solnina se plačuje v treh obrokih kot doslej in sicer prvi obrok do 15. aprila, drugi obrok do 5. maja in tretji do 5. junija 1937. Hkratu s prvim obrokom se plača tudi vplovina po tar. post. 312. taks zakona.

* Ante Beg se mnogobrojnim dragim znancom in ljubim prijateljem, ki so se ga ljubizno spomnili ob priliki 40letnice novinarskega poklica s pismenimi ali osebnimi čestitkami, priročno zahvaljuje.

* Velike vozne olajšave na naših in avstrijskih železnih za obisk veljeseja na Dunaju. Obiskovalci dunajske veljeseja od 7. do 14. t. m. imajo velike olajšave na naših in avstrijskih železnih. Na naših železnih znaša olajšava 50 odstotkov pri povratku, na avstrijskih pa 33 odstotkov v veljavno do 19. t. m. Sejmiska legitimacija, ki stane 50 Din, daje poleg navedenih voznih olajšav tudi pravico do brezplačne avstrijske vizuma Sejmiske legitimacije, ki kakor vse informacije se dobe v vseh poslovalnicah »Pulnikar in v Avstrijskem turističnem uradu v Zagrebu, Praska ulica 9.

* Dvodnevni sadjarski tečaj bo v ponedeljek in torek 8. in 9. t. m. na banovinski kmetijski šoli na Grmu. Na tečaju bodo obravnavali splošno stanje našega sadjarstva danes, sadni izbor in sadno trgovino, sajenje, oskrbovanje in skropjenje sadnega drevja in kulturo jagodičevja. Obiskovalci iz bolj oddaljenih krajev dobijo na zavodu brezplačno hrano in prenočišče. Tečaj se začne ob 8. zjutraj in bo trajal do 5. popoldne s dveurnim odmorom.

* Mesto oskrbnika razpisuje podružnico SPD v Škofji Loki za svojo koto na Ljubljano od 1. maja. Podrobne informacije daje tajnik podružnice.

Slab učenec?

Saj je pazljiv in tudi ni len — ampak vedno tako truden. Moči potrebuje, ne graje. Starši dajte mu vendar krepilni

BIOMALZ!

Pokusna doza Din 12.50 v lekarnah.

* Okrog 100 milijonov bo stala železniška proga Banjaluka Doboj. V Banjaluku je prispel pomočnik prometnega ministra ter javil, da je transiranje širokotorne železniške proge od Banjaluke do Doboya v glavni nem že končano. Graditev te proge je na prvem mestu v programu javnih del, odvisno je pa vse od velikega posojila, ki bo našlo za izvedbo programa. Proga bo stala nad 100 milijonov dinarjev. Iz Banjaluke je pomočnik prometnega ministra odpotoval v Bihac k ogledu uspehe proge, katero gradijo od Bihaca proti Kijinu.

* Novi grobovi. Na Vrhniki je umrl g. Jože Jelovec, tovarnar in veleposelnik star komaj 39 let. Pokopali ga bodo jutri ob 15. na domačem pokopališču. — Na Viču pri Ljubljani je zatrti svoje trudne oči upokojeni delovodja g. Jernej Kovarčič, star 90 let. Pogreb bo danes ob 14. v Rakovnici pri Medvodah. — V Ljubljani je ugrabila smrt gospo Uršulo Zlatič, g. Karla Šin kovec, višjega sodnega oficijala v pokojni Gospa Zlatičeva bo pokopana danes ob 15. g. Šinkovec pa danes ob 16. Pokojnim blag spomin. Žalujemo iskreno sočutje!

* Družo žrtve Lonskega polja so našli. Po dolgoletnem in napornem delu so našli iz Kutine in drugih vasi našli truplo mladega goštinčarja Sleglerja, ki je pred 14 dnevi s svojim mladim prijateljem, me dicinem Auschem umrl pri lovu v vodah Lonskega polja. Na velikem področju so našli prehodni blatno vodo z mrežami in drogov. Truplo so naposled našli dobrih 500 m daleč od kraja, kjer se je pripetila nesreča in kjer so našli tudi truplo mladega medicinskega Utopljenčev truplo so odnesli v Kutino, kjer živijo Spieglerjev starši in kamor se je po nesreči zatekla tudi njegova žena, s katero je bil poročen šele 7 mesecev. Pogreba mladega ljubljanskega moža se je udeležila velika množica.

* Poplave pri Sremski Mitrovici niso več tako nevarne, ker Sava narašča samo še od Sremske Rače do svojega izliva v Dunav. V zgornjem svojem toku se Sava polagoma znižuje, pa se tudi njeni pritoki Una, Bosna, Vrbas in Drina. Razlito vodovje pa še vedno močno protiska na obrambne nasipe Tehnična sekcija ter telefonske in brzojavne postaje so še vedno v permanentni službi. Na področju velike vodne zadruge Bidj-Bosut poplava ni povzročila večje škode.

* Opozorjamo na današnji oglas Lojze Pahor modni kroj, atelje, Ljubljana, Sejen burcova 7.

Tekstilna tovarna

išče za svojega zastopnika za

BOSNO

zastopstvo še ene tekstilne tovarne. Sedanje zastopstvo v Sloveniji brez konkurence. Svrha je, da se omogoči s povečanjem prometa sistematično intenzivno obdelovanje rajona. Zastopnik nas zastopa že nad deset let, je najbolje uveloden, zelo priljubljen in pošten. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bosna«.

* Velik požar v Draganiču pri Karlovcu. V opekarni Trepa v Draganiču je izbruhnil ogenj, ki je kmalu zajel vso zgradbo. Plameni so se dvigali preko 50 m visoko, a v bližini od 100 m se ni moglo priti zaradi silne vročine. Gasilci iz Draganiča in Karlova so morali omejiti svojo akcijo na varstvo drugih objektov, posebno pa so morali paziti, da se požar ni razširil na veliko ekla, dišče lesa delniške družbe Slavonije. Gasilci so vso noč in šele zjutraj se jim je posrečilo lokalizirati ognja. Glavno poslopje opekarnice je uničeno do temelja. Objekt je bil zavarovan za 1 milijon Din, škoda pa je bila precej večja.

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

upl. res. L. B. 27946/36

* Od ognja poškodovano gimnazijo v Ohridu hočejo premožnejši prebivalci sami popraviti. Gimnazija v Ohridu je bila veliko, moderno poslopje, oni dan pa je, kakor smo že poročali, izbruhnil ogenj, ki je uničil vso strešno konstrukcijo in mansardo. Strokovnjaki menijo, da so požar povzročili čile vnete saje. Ogenj bi bil morda uničil celo poslopje, če ne bi bilo med mansardo in nadstropjem velike belonske plošče, skozi katero ogenj ni mogel predrti.

* Hajduška družba. V Kragujevac so priredili v zapore sodišča ujetega hajduka Miloševića in 20 njegovih pajdašev. Med pajdaši so tudi predsednik lapovske občine Stojanović, občinski odbornik in industrijec Petrović, dva puškarja, ki sta razbojniško družbo zalagala z orožjem, ter še nekateri drugi premožnejši ljudje, o katerih ni nihče sumil, da spadajo med hajduško pajdašijo. Razbojnik in njegovi pajdaši so bili močno okovani, orožniki pa so jim natočili tudi puške in samokrese, zaplenjene v hajduških skrivališčih. V zapor so pisano družbo vodili: že zgodaj zjutraj a vest o prihodu hajduške družbe se je že prej razširila in po ulicah koder so hajduki hodili, je bilo mnogo ljudstva iz mesta in okolice.

* Krvav zločin pisanega mestnega redarja. V zaporih mestnega redarstva v Gospiću je redar Matić, ki je bil baje pijan, ustrelil arestanta Vujnoviča. Ko so zvečer po prehodu arestanta spet zaprli v njihove celice, jih je redar Matić zmerjal. Oglasil se je Vujnovič čez dan na jir, ker imajo udi arestanti pravico do počitka. Redar Matić je postal ves divji, vpil je, da so jetniki pod njegovo komando, in ko se je Vujnovič še enkrat oglasil, je redar potegnil revolver in ga ustrelil v glavo. Vujnovič je oblezal mrtev, redarja Matića pa so odvedli zapore sodišča. Eni zatrjujejo, da je Matić postal ubijalec v pijanosti, drugi pa menijo, da se je nalašč spravil na nesrečnega Vujnoviča, ker sta že prej imela neke spore.

ADVOKAT

dr. BRUMEN TONE

je otvoril svojo pisarno
v MURSKI SOBOTI

* Zavarovanje za pogrebno. Ljudska samopomoč je v Mariboru sprejela vse zdrave osebe od 17. do 70 leta za pogrebno in izplačuje po vseh umrlih član h, ki so pristopili po 1. novembru l. 1933 polno za zavarovalno vsoto po član h pa, ki so pristopili pred 1. novembrom 1933, e začasno znižano zavarovalno vsoto po vsakokratnem tozadevnem sklepu občnega zbora in po odobrenju banske uprave. Po smrti h primerih v mesecu januarju, 82 po številu, smo izplačali upravičencem takoj v gotovini 529.550 Din, torej nad pol milijona Din v enem mesecu. Kto se more epotemtakem dvomiti o solidnosti in poštenosti naše institucije ki je izplačala po svojem skoraj desetletnem obstoju do danes že nad 29 milijonov na pogrebni mah in 400.000 Din na podporah (dota) po polnoletno postavljeni mladotnim član h. Vsa ta denar je ostal v Slo, venji v prvi pomoči preostalim umrlega torej je Ljudska samopomoč prva domača zavarovalna institucija za pogrebno, in do to, ki izplačuje točno svoje obveznosti po blagajniških pravilih. Opozorjamo cenj. čitatelje na tozadevni inerat.

Sügemann glavniki
JE NAJBOLJŠI GLAVNIK
SEDANJOSTI
DOBIVA SE POVSOD

* Izjava. Dne 9. februarja mi je pogorel veliki kozolec s krmo v njem. Predstavnik zavarovalnice »Save« je za ekspertom takoj prihitel na lice mesta. Škoda je bila kulantno precejena in izplačana. Zahvaljujem se zavarovalnici »Save« za res hitro, točno in kulantno postrežbo. Šmartno p. Litiji, 7. marca 1937, Pavel Fr. Knačič.

* Čirij Metodova družba pozivlje svoje podružnice, da čim prej skličejo občni zbor ter novi izvoljeni odbor sporoče sreskemu načelnstvu in družbi.

* London jrdmajor Sir George Brodbrid, ge je nedavno otvoril z zlatim ključem novo tvornico Gillette Industries Limited, Isleworth, Middlesex v bližini Londona. Presencitlo je sporočilo, da se v tej tvornici more dnevno izdelati 1.500.000 britvic, kar znaša 81 km v dolžino, in razen tega 25.000 aparatov za britje. Za zgradnjo nove tvornice britvic, največje te vrste v Evropi, se je porabilo 2.000.000 kosov opeke, 2000 ton železa in 100.000 kvadratnih čevljev stekla.

* Marčeva številka ilustriranega družinskega lista »Zikec« bo izšla že dni s naslednjo vsebino: Joža Lovrenčič; Velikončna; Anton Ingotič; Maria; Rumanille-Dobrovolje; Zdravnik iz Cucugana; Albin Zelenjak; Trpljenje na pontonih v Cadixu; Jezica France; V domovino; Zdravniška posveovalnica, kjer razlaga primarij dr. Dragaš špansko bolezen in gripo; Gospodinski kotiček. Revijo »Zikec« prejema brezplačno vsak redni odjemalec Zike. Zika je žitna kava iz rži in vsebuje, ker je ržena, že tako mnogo sladkorja. Pred praznjenjem pa se s pomočjo kaljenja količina sladkorja še poveča, ker se notranjost zrna pretvori v slad, ki se med praznjenjem spremeni v izredno lahko prebavljivo karameln sladkor. Zato je razumljivo, zakaj Zika porabi tako malo sladkorja. Največ ljubiteljev pa ima zato, ker je po okusu pravi kavi najbolj podobna. V zavrtkih po 1/4 kg Zike najdete kontrolne listke; tri take listke pošljite kot prijavo za mesečni na naslov: Prazarna Zika, Ljubljana. Če pa Vaš trgovec nima Zike, kar velja predvsem za kraje izven »Ovenije«, naročite vrečko za 5 kg direktno iz prazarne (povzetje 65 Din), in pošlancete s tem stalni naročni revije »Zikec«.

* Mesto venca na grob blagopokojnega veterinarskega inpektorja dr. Josepa Stegura je poklonilo Društvo banovinskih veterinarjev zavodu za slepo deco v Kočevju 200 Din. lekarna hvala!

* Zanemarjanje v mladosti se mašuje v starosti. Otroci, katerih starši skrbje za to, da redno čistijo svoje zobe s Sargovim kalodontom proti zobnemu kamnu, si ohranijo zdrave in trdne zobe. Nasprotno pa otroci, ki jih starši niso naučili, da čistijo zobe, ali so sami v tem oziru malomarni, že zgodaj trpijo zaradi obolenja zob. Dojnostaršev je torej, da o pravem času naučijo otroke na redno čistjenje zob s Sargovim kalodontom, ker si bodo na ta način ohranili do visoke starosti trdne, zdrave in lepe zobe.

* Pri saprtju in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega Franc Jožefove grenčice.

MEDNARODNI PLESNI VEČER

Revija najboljših srednjeevropskih parov
AVSTRIJE — ČESKOSLOVAŠKE — NEMČIJE — JUGOSLAVIJE
na I. plesnem turnirju za prvenstvo Jugoslavije.
V SOBOTO 13. MARCA V KAZINI

* Trgovci obrtniki, če si hočete izboljšati svoj položaj, potujite na dunajski velesejem, tam se boste masekaj koristnega naučili. Prilika je izredno ugodna, ker stane voljnjata tja in nazaj samo 360 Din. Odhod iz Ljubljane 11. t. m. ob 6. Prihod na Dunaj ob 17. Povratek 15. t. m. ob 12. z Dunaja in prihod v Ljubljano ob 23. Prijave izletna pisarna Okorn, »Slova«, Ljubljana telefon 26-45.

Iz Ljubljane

* Pogreb zaslužnega moža. Včeraj po pol dne je Franjo Gorazd nastopil svojo poslednjo pot. Kljub slabemu vremenu se je zbral pred hčo žalosti veliko število prijateljev, tovaršev in znancev, da izkažejo pokojniku zadnjo čast. Posebno častno so bili zastopani njegovi upokojeni stanovski tovariši in tovarišice z odborom Društva upokojenega učiteljstva. Ravno tako lepo so izkazali zadnjo čast svojemu nekdanjemu ravnatelju in učitelju bivši gojenci in gojenke njegovega trgovskega zavoda. Med pogrebi sta bila tudi ravnatelj Trgovske šole g. Gogala in sreski šolski nadzornik g. Grum. O zasluhah pokojnega Gorazda še spregovorimo.

* Bolgarski pevski zbor »Rodna pesem«, ki koncertira v Ljubljani v torek 9. t. m. ima naslednji spored: I. del: Dobri Hristov; Siana pada, Slajnov; Izgrijalo jasno sonce. Nenov: Svijata, Obrelenov: Balada o treh sestrah. II. del: Dimitrov; Umrl Džerman in »Pomniuvam, zaminuvam, Slajnov; Urvič; Josifov; Burja. III. del: ima skoro izključno narodne pesmi in skeer Morlov; Damjan tanec vodi, Behterov; Marimome, Mar-Izgorov, Prokopova: Drup-drup, Tumangelov; Samo kitki kitila, Dobri Hristov; Ergen djed in »Mari mome enoakoc. Zbor vodi dirigent Lazar Maksimov. »Rodna pesem« je edini gošijski mešani zbor, ki je bil ustanovljen leta 1925. V svoji domovini prireja stalne koncerte in izvaja tudi velika dela, med drugimi je že izvedel Händlov oratorij »Mesija«. V svojih programih pa ima tudi jugoslovanske skladatelje, izmed slovenskih predvsem Antona Lajovica. Zbor ima najlepše ocene, ki hvalijo njegovo umetniško stremenje, lepoto bolgarskih glasov in izvrstno interpretacijo posameznih del. Koncert bo v veliki filharmonijski dvorani, prodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu cene običajne koncertne.

* Ponovni koncert Akademskega pevskega zbora v stolnici. Drevi ob 20. bo Akademski pevski zbor ponovil svoj koncert duhovne pesmi. Na sporedu bodo vsa dela, ki jih je zbor s takim uspehom izvajal prvič 1. t. m. v Unionu. Naša duhovna pesem bo v stolnici, kjer bo prišla akustika sijajno do izraza, dobila šele pravi prostor, da se bo mogla predstaviti v vsej svoji zvočni lepoti. Prodaja vstopnic pri vratarju univerze, pritičlje levo. Prireditelji so za ta koncert postavili minimalno vstopnino, in sicer za prve sedeže po 15 din, za vse ostale po 10 din, za navadna stojišča po 6 din in dijaška po 4 din. Opozorjamo prijatelje resne glasbe, da bodo ob izreden estetski užitek, če zamude to priliko.

* Varstvo prirode in zaščitni parki. Prirodoslovno društvo priredi v torek 9. t. m. ob 18. v mineraloški predavalnici univerze zanimivo predavanje o varstvu prirode in zaščitnih parkih. Predaval bo priv. doc. dr. Valter Bohinec. Pokazal nam bo številnih diapozitivov, kako so si zaščitne parke uredili zlasti v Ameriki in Afriki, pa tudi po raznih evropskih deželah. Slišali pa bomo tudi, kaj smo pri nas doslej storili, da zaščitimo domače prirodne lepote. Vstopnina 4 din, za dijaške 2 din.

* Razstava slik hrvatskega slikarja Slavka Tomerlina je odprta v Jakopičevem paviljonu samo še danes ob 9. do mraka. Ob 11 vodstvo po razstavi.

* Žene zamorejo po večkratni nosečnosti z dnevno uporabo pol kozarca naravnega »Franc-Josefove« grenčice, užite na teš želodec, doseže lahko izpraznjenje črevesja in urejeno delovanje želodca. — »Franc-Josefova« voda — je davno prekušana, najtopleje priporočana in se dobiva povsod. Opr. reg. S. br. 15. 455/36.

* Nov edivetak v Ljubljani. To dni je odprl svojo pisarno odvetaik g. dr. Boris Puš. Njegova pisarna je v Dalmatinovi ulici 7.

* VI. koncert Ljubljanske filharmonije v ponedeljek 8. t. m. ob 20. v dvorani Uniona prinaša pester spored, ki ga sestavljajo: Corelli »Concerto Grosso št. 8. v predelavi dirigenta g. Rhene-Batona, Haydnovo simfonijo št. 88. v g-duru, Webrovo uvertiro »Oberon«, Debussyev »Prelude«, Bravničarjeve »Divertissements« in Berlioz »Danse des Sylphes« in »Marche Hongroise«. Znameniti francoski dirigent Rhene-Baton se že od četrta mudi v Ljubljani in vadi orkester. Klavirski part bo igral prof. Lipovšek. Vstopnice bodo v prodaji kina Uniona tudi v nedeljo ob 11. do četrta na 13. in ob 15. dalje. Tam se dobe tudi tiskani sporedi z besedilom. Cene od 5 do 40 din. Člani filharmonije imajo popust.

Kuhanje na električnih ploščah

se vrši
vsako sredo ob pol 17, Gradišče 14/L
Gospodinje vabljenje!

* Ljubljanskim pevskim zborom! Uprava Hubadove župe JPS vas vijočno vabi, da se udeležite, po možnosti korporativno — zaradi predvidenega slabega vremena brez zastav — v torek 9. marca ob pol 2. popoldne, na glavnem kolodvoru sprejema odličnega sofijskega pevskega društva »Rodna pesem«. Vse predseidnike in pevovodje iskreno prosim, da opozorijo svoje zore na večerni koncert istega dne ob 20. v veliki dvorani Filharmonije. Naša narodna, kulturna in pevska dolžnost nam veva, da dožive dragi bolgarski gostje v Ljubljani prirčen sprejem in polno koncertno dvorano.

* J. N. A. D. Jadran. Redni občni zbor bo v petek 12. t. m. ob 20. v društveni čitalnici z običajnim dnevnim redom. Udeležba strogo obvezna! Odbor.

* Jugoslovensko-českoslovaška liga v Ljubljani vabi vse svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo sprejema najznamenitejšega bolgarskega pevskega društva »Rodna gruda«, ki prispe iz Maribora v Ljubljano na glavno postajo v torek, dne 9. t. m. ob 13-31. Odbor.

Osvetlite svoj nasmeh s KOLYNOS-om!

KOLYNOS naredi zobe lepe in bele. On je antiseptičen. Njegova pena se vleže tudi v najmanjše oline in najbolj skrite dele ugonaabljaajoč opasne klice, povzročitelje madežev in p kvarjenih zob. Poskusite KOLYNOS, navdušeni boste!

* Nova uprava Kneginje Zorke. V damski sobi Emone je bil v pelek popoldne občni zbor društva Kneginje Zorke, ki mu je prisostvovala tudi delegatka glavne uprave, Zora Velimirovičeva iz Beograda. Društvo podpira siromašno srednjoskolsko mladino in pred tremi leti je osnovalo internat na Tyrševi cesti, v katerem ima 25 gojencev. Zbor je otvorila in vodila predsednica, častna dvorna dama Tavčarjeva, o podrobnem delu in gospodarstvu pa sta poročali tajnica Grasselljeva in zaslopnika zadržane blaginjarkke Verševa. Društvo je imelo 297.144 din dohodkov in 233.329 din izdatkov. V novem odboru so predsednica Tavčarjeva, podpredsednici Pucova in Toničeva, tajnica Grasselljeva, blaginjarkka Agnolova ter Knezova in Mačkoviškova, v nadzornem odboru pa Majaromova, Djinovska, Popadičeva, Šubičeva in Pirkmajerjeva.

Modni salon ANKA PUČNIK

SELENBURGOVA UL. 1.
izgotavlja obleke vseh vrst po najnovejših pariških in dunajskih modelih.

* Francoski inštitut opozarja, da bo v torek 9. t. m. ob 20. v društvenih prostorih predaval g. profesor Jean Dayre in sicer o Provansi. Predavanje bo skioptično. Vabljeni.

* Sestanek Jugoslov. kirurškega društva, sekcije Ljubljani, v predavalnici ženske bolnišnice v Ljubljani v torek 9. t. m. ob 18. Spored: dr. Šavnik Leo; Izžiganje s klorinkom pri benignih, trdovratnih krvavitvah; dr. Minaš Fr. Operativno zdravljenje ploske noge po Chlumskem.

* Recitacijski večer. V torek 9. t. m. ob 20. bo v dvorani Delavske zbornice g. Milan Skrbinec prednašal biografsko tragedijo »Heinrich Kleist«. Avtor te drame, ki predstavlja v dvajsetih slikah tragično usodo enega največjih nemških dramatikov, je g. Ivan Mrak.

* Podpornemu društvu za gluhozemo mladine je pridobil g. narodni poslanec Rajko Turk zopet 12 članov, skupaj doslej že 64, kar s hvaležnostjo beležimo. Naj bi ga še marsikdo posnemal!

* 4. znanstveno predavanje Prirodoslovnega društva v Ljubljani bo v petek 12. t. m. ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi, pritičlje levo. Predaval bo priv. doc. dr. Božo Škerlj o novi definiciji pojma antropološke rase. Vstop vsakomur prost.

* Opozorjamo, da eta danes v Senta-kobskem gledališču dve predstavi zabavne veseligre »Zakonci stavkajo«. Popoldanska prične ob 15-15., večerna pa ob 20-15. uri. Preskrbite si vstopnice že pri dnevni blagajni.

* Za avtomobilski izlet Gorja — Trst, 19. do 21. t. m. vlada izredno zanimanje. Rezervirajte si sedeže! Število potnikov omejeno. Prijave in pojasnila: »Po božjem svetcu, Wolfova ul. 1.

Samo da ne
zakašljam!

Kašelj prepreči
Bronhi
bonbon!

PROIZVOD »UNION« ZAGREB

* Lutkovno gledališče na Taboru v pri-zori v nedeljo 7. t. m. ob pol 16. kršno predstavo izvirne slovenske lutkovne igre Janeza Grünfelda in petih dejanjih s petjem »Jurček smučar«. Igra je krasna tako po svoji vsebini kakor tudi dekoracijah in lutkah, ki jih je izrezal gluhozneni kipar Strekelj. Jurčkove pevske točke je skomponiral za to igro pevovodja br. Mirko Premelj, Jurčka pa bo pel in igral znani tenorist br. Bojče Lumar. Pri njegovih izvajanjih in med odmori bo sodeloval Jurčkov jazz-Dejanja ee vrše v Ljubljani, za Šišenskim hribom in na Veliki planini. Krasna igra bo nudila lepo razvedrilo malim kakor tudi odraslim. Vabimo vas, da si jo ogledate. Vstopnice se dobe v lutkovni dvorani na Taboru v nedeljo od 11. do 12. (južni stranski vhod).

Pozor, avtomobilisti!

Vijudno obveščam vse cenjene odjemalce, da sem dne 4. t. m. na Miklošičevi cesti poleg hotela Union na novo otvoril najmodernejšo bencinsko črpalko, kjer se toči čisti in mešani bencin, kakor tudi različna in najfinjša avtomobilska olja.

Se priporočam

R. DEMŠAR

* Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbenecv dravske banovine ima 7. redni občni zbor 21. t. m. ob 9. zjutraj v beli dvorani Uniona v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Dnevni rad: konstituiranje občnega zbora, poročila odbora, pregledovalcev računov, dopolnilne volitve, predlogi odbora in članstva ter služajnosti. Ob neskepnosti bo pol ure pozneje ravno tam z istim dnevnim redom nov občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število prisotnih članov.

* Občni zbor natakarjev. Zveza ngostiteljskih nameštencev Jugoslavije, sekcija Ljubljana, sklicuje redni letni občni zbor v noči od 10. na 11. t. m. v malo dvorano Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Začetek ob 2. zjutraj. Odbor.

* Društvo »Tabor« obvešča pevce in pevke, da se radi skrajšanje koncerta do preklica vrše pevske vaje vsak ponedeljek, sredo in pelek. Prihajajte vsi točno.

* Zatvornice ob sotočju Ljubljane in Gruberjevega kanala so morali včeraj dopolniti odpreti, čeravno tega ni bilo treba storiti že od lanskega poletja. Zaradi večdnih padavin je od petka na soboto doseglo naraščajoče vodovje nadnormalno višino in je deroča voda že prestopila vrhni del zapornice. Tako ni kazalo drugega kakor, da je na delo došlo delavstvo v vsej naglici še odstranilo raznovrstne na okrog razpostavljene gradbene predmete in nato v izogib še večjim neprilikom ter v pomoč prestrašenim Barjanom dvignilo vsa vrata zatvornice na Špiči in spustilo vodo v strugo skozi Ljubljano. Oder, ki je bil naslonjen, a pritrjen pri levem bregu šentjakobskega mosta ob priliki zadnjega ogleda betonskega zidovja, je voda kratkoma izpodnesla. Po dosedanjih izkušnjah kaže, da bodo regulacijska dela počivala precejšnje dobo, preden se bo voda odtokla, seveda spet v škodo številnim brezposelnim delavcem.

* Velikonočne razglednice, ki jih je založila Ciril Melodova družba, se dobe v trafikah, trgovinah in CM pisarni, Beethovnova ulica št. 2.

* Strokovnjaške popravljamo persijske in bosanske preproge. Selenburgova 7/II. — Razstava državne tkalnice samo še do 15. t. m.

Zakaj plačujete drage reparature?

Dajte, da se vam vaš stari voz vzame v račun pri nakupu moderne, STEDLJIVEGA IN ZANESLJIVEGA brzega dostavjalnega voza Standard.

Zahtevajte prospekte in brezobvezne ponudbe.

I MEX, H. Artenjak, Ptuj.

Sche

Matineja Z.K.D.

Sylvia Sidney v svoji znameniti dvojni vlogi v romantični veseligr

30 DNI PRINCEJA

Dialog v nemškem jeziku. Samo še danes ob 10.30 v ELITNEM KINU MATICEL. Najnovejši dopolnilni spored.

a. Društvo „Sočac“ je imelo v nedeljo občni zbor, ki se ga je udeležilo rekordno število članov. Iz poročila odbora je bilo razvidno živahno in uspešno delovanje društva v preteklem letu. V novi obdobji so bili v glavnem izvoljeni stari zasluzni odborniki z neznatnimi spremembami. Zborovanje je poteklo mirno in harmonično ter je pokazalo vso življenjsko silo tega agilnega društva.

FOTOAMATERJI!

Povečana slika je umetniške vrednosti, zato

kateri je sveži dospel. — Najkulturnejša zamenjava starih fotoaparata za Leica, Contax ali Rolleiflex!

Foto turist LOJZE ŠMUC

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 8

u. Soferji se organizirajo. V Ljubljani so soferji ustanovili svoje društvo Volan, ki ima lokalne na Cankarjevem nabrežju 7. Delovanje društva obsega vso dravsko banovino in po pravih družstvih se bo poizkusilo v vseh večjih krajih ustanoviti podružnice. Namen in smoter društva sta varovati duševne in materialne koristi članov in krepiti stanovsko zavest. Glavni smoter soferskega društva Volana je nuditi članu v primeru avtomobilske nesreče brezplačno pravno varstvo pri sodišču, sofersko društvo Volan prireja redno tudi strokovna predavanja. V tem letu je imelo društvo predavanja o Dieslovem motorju, o motorjih na lesni plin in o avtomobilu na ogelje. Prihodnja sobota bo predavanje o nastanku akumulatorja. Na sestankih, ki so brez vstopnine, predavajo prijatelji društva, sami priznani strokovnjaki soferskega društva Volan bo izdajalo tudi svoje strokovno glasilo, ki naj bi povezovalo v skupnost vse slovenske soferje. V sofersko društvo Volan more pristopiti vsak sofer. Občni zbor je določil pristopnino 5 in članarino 10 Din mesečno. S tako nizko članarino je dana možnost vsem se neorganiziranim soferjem, da pristopijo v društvo. Zato naj vsi se neorganizirani soferji javijo naslovo, da se jim pošljejo pravila in slovenski soferski časopis Iz krajev, kjer bi bila možna ustanovitve podružnice — po pravih jih je dovolj 5 soferjev — naj se javijo organiziranja zmožni soferji.

MODNI KROJAŠKI ATELJE

za dame in gospode

Zaloga angleškega in domačega sukna

LOJZE PAHOR

LJUBLJANA, Selenburgova ul. 7/L

TOČNOST! ZMERNE CENE!

Zvočni kino Sokolski

dom v šiški, tel. 33-87

Samo še danes ob 3., 5., 7. in 9. uri

razkošen film

Madame Pompadour

Käthe Nagy, Willy Eichberger,

A. Edhofer in Leo Slezak

Dopolneno ob 11. uri matineja

Sinova pustinja

Sijajna komedija!

Cena na vseh prostorih Din 3.50.

Pride:

Duše pod bičem

u. Vlom pri Jugoradiatorju. V noči od petka na soboto so neznan storilec obiskal li trdno Jugoradiator v Kolodvorski ulici in pretaknil vso parno in delavnico. Razen avtomatične pištole in ročne blagajne, ki je bila na njihovo razočaranje prazna, so vzeli še z avtomobila vozno dovoljenje za ime Friderik Hertle, in pa dokumente voza. Vlom v veliko vzdano blagajno jim je spodeltel in so odšli samo ročaj. Njihov trud bi bil zaman zakaj v podobnih lokalih že zdavnaj ne spravljajo več gotovine čez noč. Tvrda se prijazno obrača na gospode vlomilce, naj po kakršni koli poti vrnejo dokumente od avtomobila ki so zanje brez vrednosti. — V isti noči so iz Wagnerjeve trgovine v Tomšičevi ulici blizu mestne klavnice odnesli tatovi za okrog 3.000 Din čevljev, raznih usnjeh, izdelkov in drugih predmetov.

ZAHVALA

gospodu dr. IVANU KACARJU in gospe dr. MARII KOLAR-KACARJEVI, ker sta v slučaju skrajnega krvnega zastupljenja naših hčerk, nad katere življenjem smo vsi obupali, priskočila na pomoč ter se do skrajnosti žrtvovala in jo rešila prezgodnje smrti.

Tem potom se javno najtopleje zahvaljujeva.

IVAN IN JOZICA OBLAK

trgovina in gostilna

LJUBLJANA, Glinska 3

Iz Maribora

a. Družabni večer mariborskih vojni dobrovoljcev bo drevi ob pol 21. v dvorani hotela »Orle«. Po nagovoru predsednika organizacije vojnih dobrovoljcev dr. Pivka izročil komandant mesta pol. brig. general g. M. Milenković odlikovanja materam v Dobruži padlih tovarišev. Tov. Faganeli zapoje več solospjevov (viju vetri, Lem Edin-balada itd.), ki jih bo spremljal na klavirju g. prof. Vrabec. Dijaški pevski zbor inž. podofic. Šole zapoje Prelovčev pesem »Dobrodo in srbsko narodno komileko pesem, vmes bo igrala vojna muzika. Tov. Grčar izpregovori o utrkih z bojiša pred 20 leti. Družabni večer se zaključi s prosto zabavo. Vstop prost.

a. Adamičeva prosilca v petek zvečer v Ljudski univerzi je prav lepo uspela. Vrli »rački škranjčki« so po uvodnih pozdravnih besedah predsednika Ljudske univerze inž. Kuvovca korajžno odšli peštri pomenj program. Popoldanski koncert, namenjen mladini, in večerni, namenjen odraslemu občinstvu, sta pokazala, da imajo rački učenci v učitelju Zornu svojega skrbnega in spretnega zborovodjo. Petl so pretežno Adamičeve skladbe. Po večernem koncertu jih je žensko društvo pogostilo, nakar so se veseli nad leplim uspehom vrnili v Rače.

Dr. Vladislav Kerže

SPECIJALIST ZA KIRURGIJO

JE OTVORIL PRIVATNO PRAKSO

V GREGORČICEVI UL. 22

Ordinira od 2. do 3. pop.

Tel. 25-48.

Roentgen.

a. Ljubljanski balet v marib. gledališču. V petek 12. t. m. nastopi v gledališču odlični baletni mojster zagrebške opere Mako Froman z ljubljanskim baletom. Veljajo znižane cene. Abonentje in lastniki blokov, ki kupijo sedize za ta večer do srede dne 10. t. m., jih dobijo po znižanih dramskih cenah.

a. Francosko predavanje v Ljudski univerzi. V ponedeljek bo predaval v francosčini o svoji ožji domovini »La Provence« prof. Jean Dayre iz Zagreba, naletnik akademskih stolic dr. Warnierja. Skioptične slike.

a. Šest let robije za uboj cigana. Dne 27. januarja je v Žiških 23letni delavec Ivan Hozjan iz Trnja do smrti zabol cel cigana Adama. Večraj se je Hozjan moral zagovarjati pred majlim kazenskim senatom, ki ga je obsodil na 6 let robije in trajno izgubo častnih državljanov pravic.

a. Puška ni igrača, 13letni pesniški sin Franc Kobek iz Pločnice v Slov. gor. rečah je dobil v roke staro nabito puško, s katero je prišel zvedavo rokavati. Po nesrečnem naključju se je puška sprožila in je strel šel fantu skozi trebušno mreno. Nevarno ranjenega so ga prepeljali v splošno bolnišnico.

BREZPLAČNO HIPNOTIZEM

poslujemo vsakomur praktično knjigo

s čije pomočjo se lahko in naglo naučite hipnotiziranja, če nam za pokritje manipulacijskih in posilnih stroškov pošljete vnaprej samo deset in pol (10.50) dinarja.

Pod istimi pogoji pošljemo tudi knjigo

VEŠTAČKO PAMČENJE (Umeten spomin)

ki s svojimi praktičnimi sistemi in pravili omogoča vsakomur lahko in trajno pomnjenje. Abo knjigi, tiskani v latinici, izdeta iz tiska 13. marca, a naročila se sprejemajo samo še nekoliko dni, ker je število brezplačnih izdaj omejeno in se morejo dobiti samo proti predplačilu.

OKULISTIČKA BIBLIOTEKA — Beograd, Takovska 47. — Ček. račun 54.998.

a. Šahovske novice. Sedmo kolo šahovskega kvalifikacijskega turnirja, ki se je vršilo v petek zvečer v Centralu, se je končalo z naslednjimi rezultati: Stojšek—Senica 1:0, Kobler—ga, Lichten wallnerjeva 1:0, Stare—Križajeva 1:0, Krajnc—Šetina 1:0, Reinsberger—Jaut 1:0, partiji Čertalič—Radolič in Sever—Koser sta bili prekinjeni. Stanje po 7. kolu: Stojšek 7, Kranjc 6 in pol, Koser in Sever 5 (1), Kobler 4 in pol, Reinsberger 4, Jaut 3 in pol, Senica, Stare in Šetina po 3, Čertalič 2 (1), Radolič pol (1), ga, Križajeva in Lichtenwallnerjeva brez točke. Odslej naprej bodo tedenski igrali tri kola, in sicer ob ponedeljkih središih in petkih. Osmo kolo bo v ponedeljek.

a. Vlomilci vmetirajo okolico. Velikemu vlovu v Mernikovo trgovino na Tezmem je sledil v noči na soboto izredno drzen vlov v trgovino Antona Lohmka v Novi vasi. Izpall so mu trgovino in znaša škoda preko 10.000 Din. Zdi se, da gre za eno ter isto vromileško tolpo, ki v zadnjem času vmetirja bližnjo mariborsko okolico.

Iz Zagorja

a. Velik naval delavcev na rudniške apnenice. Kakor druga leta so apnenice tudi letos sprejela nekaj delavcev vseh skupaj 30. Za ta mesta je bil izredno velik naval kljub temu, da se je zaslužek apneničarjev zmanjšal za polovico. Pri tej bedi je pač vsakdo zadovoljen, da vsaj malenkost zasluži, da mu družina ne strada. Toliko bedde kakor zdaj v dolini se ni bilo. Pa se najdejo še ljudje, ki zamerijo zahtevam in prošnjam brezposelnih in jim očitajo bogve kaj vse, namesto da bi se potrudili ustvariti jim možnost vsaj najskromnejšega preživljanja.

a. Zagorski občinski proračun sprejet. V nedeljo je bila proračunska seja občinskega odbora. Preden se je začela razprava je zastopnik socialisov g. Arh opozoril, da predloženi proračun ni pravilno sestavljen, kar so odborniki v debati priznavali. Naposled je bil proračun izglasovan. Večina je zadrževala, da je proračun realen in da ustreza sedanjim razmeram davkopolčevalcev. Dohodki se preračunani na 1387.248,50 Din in na prav toliko razhodki. Od davčne

osnove 534.010 Din se bo pobirala 135 od stoletna doklada. Pri razpravi g. Arh sicer predlagal pri posameznih postavkah umestne izpremembe, a jih večina ni uvaževala in je izglasovala proračun kakršen je bil predložen. Črtila se je stalna podpora So. kolu in zavrnila prošnja za podporo trem športnim klubom. Sklepa vojaškega referenta se razpiše v dveh dnevniki in »Službenem listu dravske banovine«.

a. Šentlambeska občina nad Zagorjem je nekaterim zelo na poti, čeprav vladati v njej sloga in mir med občani. Nerebivalci so z občino zadovoljni, ker vidijo, da stori, kar največ more v današnjih razmerah. Občinske doklade so manjše, kakor marsikje drugod, za ceste je razmeroma dobro poskrbljeno. Kljub temu delajo nekateri na to, da bi občino razbili. Takoj moramo omeniti, da domači župnik tega stremjenja ne podpira in tudi ne drugi ugledni domačini. Zato je nastal pravcati vihar, ko je v nedeljo na obnem zboru krajevene organizacije JŽK na Sv. gori litiški župan Le. binger rekel, da je »ljubša volja« naj se občina razdeli med sosednje občine. Zborovalci so odločno zavračali, naj se vpoštevata resnična ljudska volja in naj občina ostane, kakršna je, ker tako želi velika vojna prebivalstva.

a. Vprašanje. V Slovenskem narodcu je bilo priobčeno poročilo o obnem zboru litiškega RK in trditvijo da je odbor izposoval sedem vagonov koruze in en vagon moke, kar je šlo po večini v Zagorje, kjer je največja brezposelnost. Ker Zagorjanom taka dobava ni znana, je ta navedba gotovo po pomoči zašla v list. Prosimo za pojasnilo.

Iz Trbovelj

a. Odlikovanje zaslužnih Sokolov. V tork je podelil v občinski posvetovalnici g. sreski načelnik red sv. Save V. stopnje br. Franju Feštajnu in br. Francu Dežmanu in zlato kolajno br. Jožetu Letniku. Zaradi boleznih odlikovane br. Dežman ni bil navzočen. Odlikovanci so bili ginjeni nad toliko pozornostjo na najvišjem mestu in priznanjem za njihovo nad 40-letno požrtvovalno delo za Sokola in narodno idejo in so prosili g. sreskega načelnika, da izrazi njihovo najvdanejšo zahvalo našemu starešini Sokola Nj. Vel. kraju Petru II, in kraljevskim namestnikom Nj. Vis. knezu Pavlu in gg. Stančkovcu in dr. Perovcu. Odlikovancem nas je iskrene čestitke!

Iz Kranja

a. Gledališki oder žitane uprizar v Narodnem domu v sredo 10. t. m. ob pol 21. in v nedeljo 14. t. m. ob 16. operelo v treh dejanjih s predigro »Mirytas«. Sodelovalci bodo člani orkestra Sokolskega in Kranjskega glasbenega društva pod vodstvom komponista in dirigenta g. Raha-Rajhenčiča. Opereto je razčlil g. Kera Dore. Iz prijaznosti sodeluje tudi gospa Raha-Rajhenčičeva. Opereta ima prvovrstno zasedbo, v kateri nastopa poleg mehanega zbora balet mornarjev, kozakov, španjolk, manikir in kmečkih deklet.

KINO

TEL. 21-2 MATICA

William Shakespeare-jevo nesmrtno delo

ROMEO IN JULIJA

Norma Shearer Leslie Howard

VELIKOMESTNA VARIJETEJSKA ATRAKCIJA

Kralj artilerije TRUKA

v glavni vlogi odlična in topa plesalka

La Jana. — Divna glasba, najboljši

šlagerji, čudoviti plesi!

Matineja ob 11. uri

Veseloigra

VELIKO CISCENJE

Anny Ondra Wolf Albach-Retty

TEL. 22-21 UNION

TRAUDL STARK, čudovito dunajsko dete

v svoji prvi filmski veseligr

NJEVOVA HCKERICA JE PETER

Paul Hörbiger Carl Ludvig Diehl

Predstave ob 15.17.19. in 21. uri

ganciziji, sprejemali se bodo novi člani, pobirala članarino, izstavljale legitimacije članov, ki so članarino že poravnali, sestavljali se bodo podatki o koroških bojih in o tovarših, ki so padli v bojih na Koroškem. Vse biške koroške borce vabimo, da se teh sestankov polnoštevilno udeležijo. Po potrebi bodo sestanki tudi še v drugih krajih sreza.

Iz Skofje Loke

a. Krajna protituberkulozna liga je med najdelavnejšimi organizacijami v okraju. V 7 mesecih obstoja je dosegla prave uspehe: ima 500 članov, sestavlja evidenco letnih bolnikov, vzdržuje brezplačne zdravniške posvetovalnice v Gorenji vasi (za Poljansko dolino), Zelenišk (za Selsko dolino) in Skofji Loki (za Sorško polje). Zadnja posluje v Gasliškem domu vsako soboto od pol 14. do 14. ure. Naša liga pripravlja tudi ustanovitve samostojnih lig v Gorenji vasi in Zelenišk in Selske polkline in protituberkulozne dispanserje v Skofji Loki. Liga bo imela občni zbor 19. t. m. v močanski hiši.

a. Skofja Loka nima turističnih ugodnosti. Zadržajo smo čitali, da je uvrščena Skofja Loka sicer med turistične kraje, zaradi penezke nadmorske višine pa nima turističnih ugodnosti. TPZ je že pokrenilo potrebno, da bi se pridelo mestu tudi pravo na polovično vozno.

a. Retskaja postaja dobi električno luč. Vsega bo instaliranih 10 luči. Električno luč dobe baje še nekatera druga postajališča na gorenjski progi.

Iz Sočanja

a. Plodno delovanje sočanske protituberkulozne lige. Pred dnevi se je vršil njen redni občni zbor. Predsednik dr. Korun je podjal pregledno poročilo o človeko. ljubnem delu in pomenu lige, ki je od ustanovitve 1. 1930. plodno delovala s tem, da je z gnotnimi dajtavami podpirala ubožne družine in jetiki podvržene bolnike. Sestavljala je predloge k dopolnitvi zdravstvene in socialne zakonodaje in jih pošljala odločilnim korporacijam in oblastem. Tudi lani je priredila več dobrotelnih akcij v korist siromašnih, zavedajoč se, da sta revščina in pomanjkanje največja zveznika jetike. Iz ostalih poročil je razvidno, da šteje sočanska liga 70 rednih in 20 podpornih članov. Med temi je v sočanju 60 rednih in 10 podpornih, v Velenju 6 rednih in 7 podpornih, v Topolščici 3 redni in v Zavodnji 1 redni član. Lani je liga priredila 10 predavanj in sodelovala tudi pri protituberkuloznem dnevu. Izdatno je podpirala šolarsko kuhinjo. Vsekakor zasluži liga pozornost vsega prebivalstva in njegove naklonjenosti. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik dr. Korun Ferdo, podpredsednik Hribnik Franc, tajnik dr. suc Stane, blagajnik Kortzky Luce, odborniki: Šumer Ivan, Kreigher Tone, Kunst Ivan, dr. Teofanovič Sveto Revizorja sta dr. Mayer Fran in Senica Ivan.

Iz Ptaja

a. Huda nezgoda. Šoletni vničar Švajcl Janez iz Jančevskega vrha je pri čiščenju dreves padel kakih osem metrov globoko in si zlomil desnico in desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

a. Kino Ptaj. Danes ob pol 19. in pol 21. »Cirkus Sarane«.

Iz Ljutomer

a. Podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda deluje v našem mestu skoro neopazeno, vendar je njeno delovanje v kulturnem in narodnoobrambnem oziru zadovoljivo. Dne 15. februarja je imela podružnica občni zbor, na katerem je bil izvoljen stari odbor z dr. Cirilom Porekarcem na čelu. Podružnici želimo še večjega razmaha.

Iz Prekmurja

a. Neznakanec je pginila. Prejel smo: Ze pred dnevi je jutro objavilo vest, da je prižubljena učiteljica Dora Skolaris iz Tišine brez sledu izgnila. Trditve, da ni izključen samomor, pa ne bo držala. Tudi ni res, da bi se ob Muri poznale njene soprojce. Po šteštelnem čakanju je službo na stopila prav veselo in ni imela povičja za tako obupen korak. Zraven pa je bila tudi globoko verna. Vse kaže, da gre za nesrečo ali pa za zločin. Morda je na spreobrodu ob Muri zdrknila v deročo vodo, ali pa se je zgodil zločin, ki je tudi verjeten na samotni slezi blizu meje. Mura je bila že preiskana, a njenega trupla niso našli.

Svetloba, zrak, sonce!

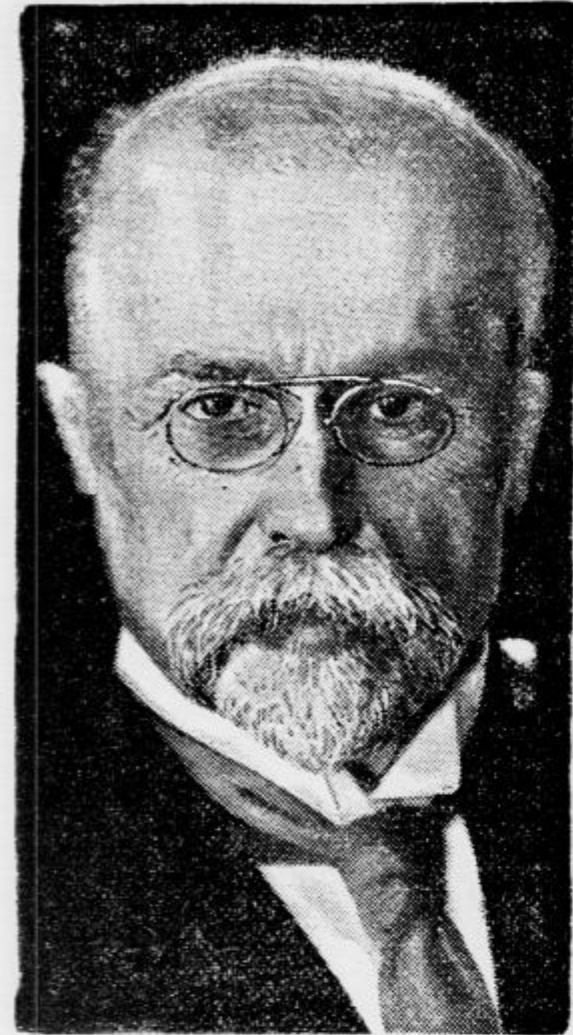

7 dnevno bivanje pavšalno od Din 490.—

PROSPEKTI! PROSPEKTI!

T. G. Masaryk

V tišini prezidentskega gradu na Lanih obhaja danes 87 letnico zaslužnega, s slavo ovenčanega življenja prvi prezident češkoslovaške republike, njen osvoboditelj in dolgoletni svetovni predstavitelj T. G. Masaryk. Češkoslovaški narod bo danes s srcem ves v Lanih, pri tem častitljivem starcu, ki se je bolj kakor katerakoli najnovejša

česka osebnost spremenil v narodnega junaka. O njem pojo pesniki, njegovo ime izgovarjajo z ljubeznijo in neznostjo otroci v solah, njega omenjajo v večernih razgovorih prebivalci daljnih gorskih vasi enako kot praški učenjaki v svojih predavanjih, parlamentarci v svojih govorih, starejši ljudje v svojih spominih, mlajši v svojih debatah. Okoli slavnih črk T. G. M. se še vedno suče nastajajoča češka zgodovina, zakaj bistveno pomembni ukrepi aktivnih voditeljev češkoslovaške države nosijo še vedno njegov pečat: neviden in simbolen kakor milost in blagoslov. Ta vrlji Nestor svojega naroda in njegove največji bogati izza dobe, ko so njegova dejanja pisala živo epopejo narodnega osvobodjenja, ni samo izkrcil narodu poti v svobodo, marveč mu je tudi pokazal pota, na katerih bo ohranil svojo svobodo in jo storil koristno še drugim narodom in vsej novi Evropi.

Zaradi tega njegovi nasledniki in nadaljevalci, najsi prihajajo iz katerega koli tabora, ne morejo storiti nič drugega in nič boljšega nego posnemati njegov vzor in izvrševati njegova izročila. Demokracija, miroljubnost, sporazum na zunaj in na znotraj, narodnostna in socialna pravičnost, to so bili njegovi nauki in to je bila tudi njegova praksa. Nič drugega in nič večjega ne more biti današnja češkoslovaška politika; zdi se, da je Masaryk postavil za njo kánon njene modrosti. Naj se valovi laži in nenasitni apetit imperialistov še tolikanj zaletavajo v ladjo češkoslovaške republike, ne morejo njeni krmilarji najti v

tem položaju nič boljšega in uspešnejšega nego je zdrava ljudska politika, miroljubnost, resnicoljubnost in vera vase, zaupanje in pogum, hladnokrvnost in previdnost. Vse nujne spremembe, vse nove steze, ki si jih odpira v danih razmerah češkoslovaško javno življenje, ostajajo še vedno v širokem krogu, ki ga je T. G. M. začrtal svojemu narodu. Le malo ljudi je na našem svetu, ki bi še živi postali nesmrtni in ki bi v srcih milijonov ljudi po svobodnem izboru zasedli tisto mesto, kakor so ga na primitivnih kulturnih stopnjah zavzemali heroji, sinovi bogov. T. G. M. je med njimi.

Dandanes, ko se zdi, da je mogoče vstopiti v zgodovino, med heroje, vidce in polbogove, tudi s samim strahovanjem in izsiljevanjem, se moramo, četudi bi bili poslednji verniki svobode in človeškega dostojanstva, pokloniti pred junakom, ki je vstopil v zgodovino z močjo svojih idej in z moralno silo svojih dejanj. Ne meč, nego pero, ki voljno sledi duhu, visi na češkoslovaškem narodnem junaku; ne uniforma, ne cesarska poza ne označujeta njegove zunanjosti. Ni hotel biti nič drugega nego človek med ljudmi; toda čim je vstopil med ljudi, jih je s svojo prisotnostjo dvignil in že so vedeli, da ima njihovo življenje višji smisel. Rad je imel krepke mišice, a hotel je, da bi imeli ljudje poleg tega še zdravega duha, obsežno znanje, kritičen razum. Zato so celo daljni narodi spoznali v T. G. M. državnika v Platonovem smislu, in ni njegova krivda, če je prišel prezgodaj in če nima za seboj naroda s sto milijoni, da volji in ideji pridobi tudi veljavo moči. Kajti še je treba stoletij, preden človeštvo dozori za najvišjo moč: za moč duha, za ideale miru, resnice in pravice.

Ko je T. G. M. ob koncu I. 1935 zapustil svoje odgovorno mesto, je izrazil upanje, da mu bo usoda še naklonila kaj časa: hotel je iz tišine zasebnega življenja opazovati, kako bodo delali drugi. Vedel je, komu je izročil prvo krmilo, kajti novi prezident dr. E. Beneš je njegov duševni sin, najboljši potomec, ki ga lahko človek zapusti; večji od fizičnega. Usoda je bila T. G. M. naklonjena in častitljivi češkoslovaški Nestor je lahko zadovoljen s svojim opazovanjem. Najsi se svet okrog njegove domovine še tako temni, naj se cesarski duh še tolikanj upira Kristusovemu in vceplja lahko-vernim ljudem evangelij nasilja, mržnje in sebičnosti: ladja je tu, ziblje se, toda kljubuje vsemu, zakaj njeni krmilarji so močje na svojem mestu. Češkoslovaška, dežela demokracije, svobode in pravice, gleda pogumno v svojo bodočnost.

T. G. M. je ena redkih osebnosti naše dobe, h kateremu bi se bodoče prosvetljeno in od svojih psihoz ozdravljeno človeštvo vračalo tudi tedaj, če bi v kakšni bodoči katastrofi začasno izginilo, kar je pomagal ustvariti. Kajti nikdar ne bo mogel trajno izginiti iz človeštva ideal resnice, pravice in nprave veličine. T. G. M. je junak tega visokega rodu in njegova doba še pride. In dotlej se bo njegov narod z levjo silo boril za to, kar mu gre: za svoje svobodno mesto med svobodnimi narodi! V tej borbi bo vedno ž njim tudi T. G. M., njegov današnji patriarh in posebljeni simbol. —o.

František Kubka:

Petrograjska noč leta 1809

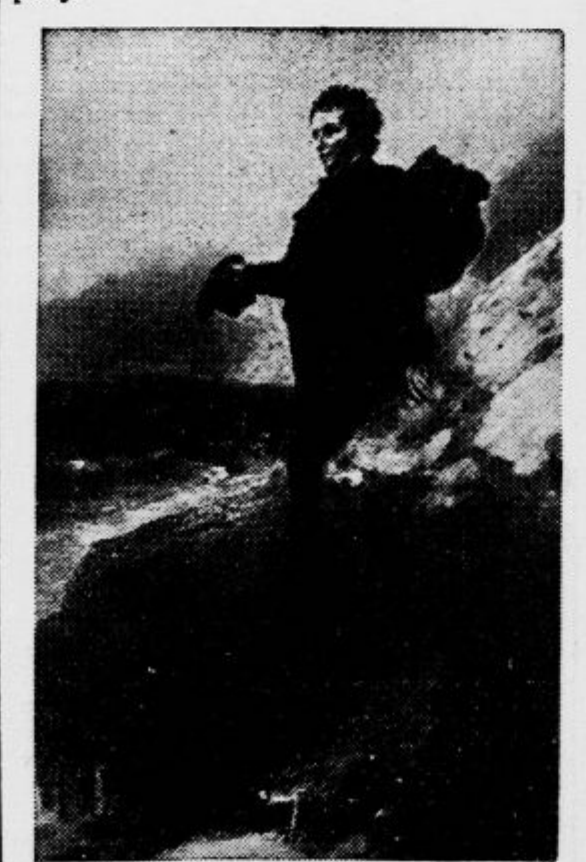
Desetletni Puškin

Listi severnih brez so blede, njihova debla pa so kakor stebri pred gospodskimi hišami. Zvezde so se jim nocoj zaplete med veje in svetlikajo se tam kakor kresnice. Za vrtnim zidom odhaja kočija Sergej Lvovič. Oddaljuje se in se zlije v tišino. Od morja veje pod nebosklonom hladni veter in na njem se zibljejo oblaki, kakor sive ladje. V travo je sedel čvrček, prav pod klop, malo je zaškripal, pa se zdrznil, kakor da prisluškuje besedam stare žene in majhnega dečka:

»Ah ti moje drago, ah ti moje črno, oj ti moje krasno dete! Nekam se mi izgubljaš. Kam neki odhajaš, Sašenjka, povej mi! Ze se več ne bojiš slik svojega divjega deda, ti moj divjaček. Ze

čitaš tuje knjige, govoriš tuje besede, s tujim korakom hodiš, ti moje črno, moje krasno dete. Ali si še moj? Materin nisi, to veš sam, ti moj grdi fant, očetov nisi, Sergej Lvovič ima tisoč drugih skrbi. Čigavo si, dete? Dedek Hamibal bi te morda ljubil, Francozov tudi nisi, čeprav z njim govoriš tako odlično, čeprav pišeš njegove besede. Si še moj?»

Deček molče sede pestunji Arini na sula kolena in ji ovije levico okoli vratu. Poigra se nekoliko z njenimi redkimi lasmi, ki ji uhajajo izpod robca in jo naenkrat poljubi na usta. Kakor prej.

Puškin ob črnem morju

»Njanja, jaz sem tu tako sam!«
»Nisi sam, Sašenjka, nisi. Jaz sem s teboj. Le dobro se drži, da ne padeš v potok. Življenje je potok, dete moje. Le vrni se k meni, govori z menoj. Ra-

Puškinov spomenik v Odesi

zumem te tudi, kadar tako čudno molčiš. Tvoje oči so kakor gozdni tolmuči. K njim prihajajo ruske pit in prepevat. Pa tudi tvoje oči pojejo. V tebi, ti moje črno dete, je nekaj, o čemer vem, da je veliko in lepo. Krasno in tuje. Pa me vendar spreletava mraz. Saša, Sašenjka, vrni se k meni. K nam.

Rhené-Baton spet v Ljubljani

Razgovor s slovečim francoskim dirigentom

Slavni francoski dirigent (v sredi) v družbi odbornikov Filharmoničnega društva

Ljubljanska filharmonija je samostojno glasbeno umetniško celoto, ki nam kljub bogatemu glasbenemu življenju v Ljubljani edina nudi stalni simfonični orkester in

svojem prvem gostovanju. Sredi najživahnejšega pogovora pa smo prispeli do hotela in se poslovili od ljubeznega gosta. V četrtek zjutraj ga je sprejel naš orke-

Orkester Filharmoničnega društva pri koncertni vaji. Za pultom Rhené-Baton

kot močna enota reprezentira višek našega glasbenega življenja. To visoko umetniško skupino, ki jo z nemalimi žrtvami, le iz idealizma, vzdržujejo naši godbeniki, je treba čuvati, podpirati, da se bomo mogli glasbeno udeleževati prav tako kakor drugi, večji, narodi. Vodilna misel Filharmonije je, da mora biti vsak koncert izreden glasbeno kulturni dogodek, se ji je v teku dveh let obstoja precej uredničila. Že za svoj prvi koncert, ki se je vršil v letu 1935, je povabila v Ljubljano slavnega francoskega dirigenta Rhené-Batona. Uspeh je bil presenetljiv. Vsi glasbeni recenzenti so poudarjali, da je umetniški uspeh prvega koncerta v tesni zvezi z gostovanjem velikega francoskega dirigenta Rhené-Batona, ki je zares, kakor se pravi, rojen dirigent. Ni pa samo dirigent po svojih tehničnih sposobnostih, marveč predvsem po močnih duševnih lastnostih. Rhené-Baton fascinira. Njegova imponantna osebnost, popolno obvladovanje partiture, idealno tolmačenje partiture do najtanjših podrobnosti, precizen ritmični čut za fineso, zaokroženost in plemenitost fraze, vse to ga dviga kot dirigenta-ustvarjalca visoko nad druge. Rhené-Baton v resnici ustvarja kot reproduktivni glasbenik, pri njem pomeni slikerna realizacija partiture novo veliko doživetje.

Rhené-Baton je dirigiral krstni koncert ljubljanske filharmonije Veliki umetnik je zopet med nami. Rhené-Baton bo spet dirigiral naš simfonični orkester.

Simpatičnega gospoda smo sprejeli na ljubljanskem kolodvoru preteklo sredo zvečer s francoskim konzulom g. Remerandom, tajnikom konzulata in zastopnikom Filharmonije. Snidenje je bilo priskočilo Rhené-Baton, ki se je pripeljal direktno iz Pariza, ni kazal nikake utrujenosti. Dobrodušno in nad vse ljubezno je pripovedoval o dolgem potovanju, podčrtal pa je takoj, da je z največjim veseljem ponovno prispel v Ljubljano, ki jo je vzbujal že ob

Govori naš jezik. Toliko nas je na svetu in te hočemo imeti. Nisi naš, pa vendar boš naš. Vidim te, dete, kako zlašaš bajke, poješ pesmi, kako enak med enakimi vabiš k sebi junake, pišeš knjige, naše, ruske knjige, v našem kmečkem junaškem jeziku. Vihraš po stopi, divjaš in kličeš, ljudje gredo za teboj... Arina bo umrla, tudi ti oideš, moje divje dete, pridejo žalostni in veseli časi, toda tvoje bajke, tvoje knjige, tvoje pesmi bodo živele. Nekoč pa, nekoč pride dan, ko bodo vse Arine širne Rusije in vsi kmetje čitali. Ni ti ne veš, dete, kakšna velika sreča je to: čitati! To, česar ni znala Arina, bo znala vsa širna Rusija in Sibirija. Kalmik, Tatar, Tunguz in Finec. Modrost jim pojde skozi oči v dušo. In vse Arine in vsi Ivani se pridejo pokloniti tebi... In jaz bom s teboj vstala od mrtvih.

»Njanja, je-li mogoče, kar pripoveduješ?»

»Vse je mogoče, ako le hočemo.«

»Njanja, jaz hočem...«

In desetletni Aleksander Puškin je pod visokimi zvezdami podel roko v zaobljubo ruskemu narodu.

resen, a vendar mehak in plemenit, še par pojasnil in sočni akordi so polnili glasbeno dvorano »Sloge«. Po končani skušnji sem ga pričakoval in spremil do hotela, kjer se je razvil živahen neprisljen razgovor. Z njemu prirojeno ljubeznivostjo mi je pripovedoval s pravim francoskim espijem o potovanjih križem sveta, ki so napravile iz njega človeka najpopolnejše izobrazbe, kateremu nikdar ne zmanjka za poslušalca najzanimivejših snovi. Rhené-Baton, ki je po rodu Bretonec, je dirigent, pianist in komponist. Na vprašanja o njegovih uspehih mi je mojster odgovarjal zelo skromno. Iz njegovega govora sem posnel, da je napisal šeststo orkestralnih skladb, klavirskih del in še drugih kompozicij za razne glasbene forme. V teku svojega umetniškega udejstvovanja je bil ravnatelj koncertnega društva v Angeru, vodja orkestra koncertnega društva »Duran« v Parizu, glasbeni ravnatelj ruskega baleta »Diaghileva«, ravnatelj pariškega koncertnega društva »Lamoureux«, ravnatelj sezonskih koncertov v Sheveningenu (Nizozemska), glasbeni ravnatelj opere »Royall Francois de Haye« in ravnatelj koncertnega društva »Pasdeloupe« v Parizu. Kot dirigent je znan vsej evropski glasbeni publiki, sloves in priznanje pa si je pridobil tudi v Braziliji, Argentini in Urugvayu. Sredi najživahnejšega pogovora je o njegovih gostovanjih nenadoma prekinil svoj zanimivi govor, po kratkem molku pa dejal: »Ne pišite toliko o meni! Zapišite rajši, da sem imel danes prvo orkestralno skušnjo z vašim orkestrom. Le dve leti je minilo odkar sem prvič dirigiral v Ljubljani, pa sem opazil takoj po prvih taktih ogromen napredek. Vidite se takoj, da razpolagate z lepim številom odličnih godbenikov, ki so se v resnici z ljubeznijo oprijeli svojega vzvišenejšega poklica, ki se vživajo v skladbo in s pravim entuziazmom sledijo vsaki dirigentovi kretnji. S takim orkestrom se dela lepo in bi bil v čast tudi drugim večjim mestom kot je Ljubljana.«

Ljubeznivi umetnik mi je še mnogo govoril o naših vigranih godbenikih, zagotovil pa mi je tudi uspeh ponedeljskega koncerta. G. Rhené-Baton odide iz Ljubljane, kot mi je omenil, v Zagreb, kjer je tudi dirigiral pred dvema letoma z največjim uspehom. Sprejel je nadalje povabilo iz naše prestolnice, kjer bo dirigiral prvič, iz Beograda pa odpotuje v bratsko Bolgarijo. Njegova turneja po Balkanu pa ne bo dolga, ker bo moral kmalu nazaj v Pariz in še v druga mesta, ki so ga naprosila za njegovo glasbeno vodstvo. Ob koncu najnovejšega pogovora se je mojster Baton spomnil tudi ljubljanske koncertne publike, ki jo je označil za izredno inteligentno in do vzetno glasbeno občinstvo. —r.

Kaj je s skrivnostnim gospodom

»Metlarji« so njegov nedeljski opravke odkrili in poslali toliko pravih rešitev, da se je »Metlin« odbor kar čudil. Seer pa uganka ni bila težka in je ležala skoraj na dlani. Skrivnostni gospod iz Rumunije

rešuje uganke kluba »Metle«.

Ker je bilo toliko pravih rešitev, je strjo Matje z veseljem izbral s pomočjo žreba osem rešitev, ki bodo dobili naslednje nagrade:

Aleks Gandež iz Novega mesta Sokolska ul. št. 2, dobi 2. knjigo »Življenja in sveta«.

Anton Boškovec, mehanik iz Dolenje Pirotice, p. Cerklje ob Krki, dobi 3. knjigo »Življenja in sveta«.

G. Cimperman iz Niša, Av. Vojvode Vuka 1/a, dobi 4. knjigo »Življenja in sveta«.

Ivo Pajnik, brivski vajenec iz Mušenika 88, p. Črna pri Prevaljah, dobi 5. knjigo »Življenja in sveta«.

Slavica Selanova iz Beograda, Zlatiborska 66, dobi 6. knjigo »Življenja in sveta«.

Vilko Finžgar, kartograf iz Ljubljane, Univerza, dobi roman »Lucifer«.

Joško Knez iz Predanovca, pošta Pucanci, dobi roman »Pater Kajetan«.

Slavi Koller iz Sevnice 167, dobi romaa »Misterija«.

Kupujte domače blago!

NAŠE ZENE so delavne, a kljub temu imajo negovane roke, da samozavestno nastopajo v družbi. Po delu si vtiravajo CIMEAN kremo v kožo, ki postane lepa, prožna in gladka!

Kako so naši predniki romali v Kelmorain

V letih 1348. in 1349. je divjala po vsej Evropi strašna bolezen, črna kuga, ali kakor so jo tudi imenovali, črna smrt. Grozovita šiba božja je povzročila, da so bile cele pokrajine kakor izumrle ter je navdala ljudi z nepopisljivim strahom. V tej stiski in obupu so se ljudje zatekali k nadnaravnim silam za pomoč. Že poprej so bili pri Slovencih romanja, poimenovali pa so jih tudi v množicah, zelo priljubljena. Tako so naši predniki romali v Cedad, Oglet, Loretto in Rim ter se niso strašili niti daljne poti k sv. Jakobu v Compostello na špansko. Najbolj znamenita božja pot za Slovence v srednjem veku pa je bila v nemški deželi, v spodnje Porenje, k sv. trem kraljem v Kelmorain (Köln am Rhein), ki se je imenoval tudi »nemški Rim«, in v Cahe (zu Aachen).

Z romarsko palico in rožnim vencem

Sprva so romali tjakaj v večjih množicah le avstrijski Nemci in Čehi ter le poedinčni Slovenci. V 15. stoletju pa, v dobi, ko je Notranja Avstrija, (Štajerska, Koroška in Kranjska) največ trpela od Turkov, so začeli romati v večjih skupinah tudi Slovenci iz teh dežel in z Ogrskega. Zato so jih Nemci pogosto imeli za Madžare, včasih pa tudi, če so potovali čez Dunaj, za Dunajčane.

Z doma so odhajali navadno spomladi poedinji, pa po dva, po trije in v manjših skupinah. Bili so to večinoma siromašni ljudje, stari in mladi, ki so se spotoma preživljali z milostino. Iz domačih vasi so potovali peš po navadnih poteh čez Celovec, Beljak in Inomost, odtod pa po stari cesti na Augsburg. Dolga in zelo naporna je bila ta božja pot, zlasti še, če pomislimo, da takrat se ni bilo skoro nobenih prometnih sredstev. V desnici so nosili dolge romarske palice in imeli rožne vence okoli vratu ali pa ovite okoli levega. Ko so dospeli do reke Rena, so se začeli zbirati v večje skupine. Odtod so nadaljevali svojo pot peš, deloma pa so se vozili po reki. Mni proti mestu Mainz. Naprej so jih smeli voziti le za to določeni brodarji, ki so jih naložili na velike, težke hrastove čolne, po osemdeset na enkrat. Prva postaja je bila za slovenske romarje mesto Andernach. Tukaj so imeli opravljene svoje zastave, križe, bandera in ostale romarske potrebščine, katere so potrebovali za slovesno procesijo, čim so dospeli v Kelmorain.

V nemškem Rimu

Ko so slovenski romarji takoj pripluli po vodi do cilja, so s križi in vihrajočimi banderami, med prepevanjem slovenskih pesmi vkorakali v Kelmorain. Pri mestnih vratih so jih pričakovali meščani in mestne oblasti. To je bilo navadno na dan 18. maja. V slovesnem sprevodu so šli skozi mesto do svojega gostišča v Ipperwaldu, kjer so imeli za čas svojega bivanja v Kölnu svoje bivališče in prenočišče. Hospital je bil z deskami ograjen in so ga imeli Slovenci popolnoma zase. Ko so odločili svojo prtljago, so šli spet v slovesni procesiji, s križi in banderi v stoinico, kjer so pozdravili sv. tri kralje »z usti in s srcem«. Ko so se vrnili v Ipperwald, so si najprej izvolili iz svoje srede dva postavna, poštna in razumna moža kot poglavarja vse slovenske romarske občine, ki sta skrbela za red. Nato so si izbrali tudi pobožnega in vestnega moža za svojega tolmača. Ta je posredoval v imenu romarjev pri svetnih in cerkvenih oblastih. Ko so bile romarske slovesnosti končane, je tolmač dobil od komisije za vzdrževanje romarjev v Kölnu novo obleko in 150 goldinarjev kot potnino, kar dokazuje, da so imeli njegovo službo za zelo važno. Razen tega so si izvolili še odbor dvanajstih mož, ki so razsojali spore in zasliševali romarje, če se je pojavilo med njimi kaj nepristojnega in je prišlo med njimi do nesoglasja. Volitev in umeščenje teh mož sta se vršila zelo slovesno.

Kelmorajni gosti Slovence

Starodavno navado slovenskega romanja v nemške dežele so podpirale razne ugodne razmere. Med te moramo predvsem prišteti podporo, ki so jo romarji uživali v mnogih mestih. Razna nemška mesta so jih gostoljubno sprejemala in prehranjevala. V tem pogledu se je posebno odlikovalo mesto Köln. Kakor že omenjeno, je imelo za Slovence pripravljeno posebno gostišče, kjer je bilo zanje poskrbljeno za vse potrebno po več tednov, in sicer navadno od 18. maja do zadnjega junija. Sredstva za prehrano romarjev so se zbirala z milodari po vseh župnijah Kölna potom mestnega sveta in z dohodki Ipperwald. Tudi v ostalih mestih, kakor v Aachenu in drugod, so bili slovenski romarji enako gostoljubno sprejeti.

Slovenci so ostali v Kölnu šest tednov. V tem času so obiskali v procesiji razne cerkve, kapele in svetišča, katerih so na-

steli še leta 1801. nad sto. V mnogih cerkvah so darovali določeno število po več funtov težkih voščenih sveč, v katere so zatakali zlate in sreberne novce. Zato so pa meščani slovenske romarje obilno oskrbovali z jedjo in pijačo. V prvih petih tednih, t. j. od 18. maja do praznika sv. Janeza Krstnika, do kresa, so dobivali vsak dan po en obed. Od tega dne nadalje do 30. junija pa so bili pogosto po dvakrat na dan, opoldne in zvečer. Za prehrano so romarji dobivali: grah, lečo, fižol, slanino, »benjavo, kruh, pivo in vino, za praznike polenovko in holandski sir. Včasih so jih gostili že od aprila, torej kar četrta leta. Nadzorniki so bili pri vsakem obedu navzočni. Poslednji dan ob sedmih zjutraj so se romarji spet zbrali ter je vsak dobil kos kruha, rogelj in čutaro vina. Nato so se poslovlili in odpotovali.

Molili so, plesali in se ženili

Tolmač je moral moliti pri vsakem obedu pred jedjo in po jedi posebne molitve: za papeža in cesarja, za vse krščanske kralje in kneze, za župane, občinske svetovalec in meščane mesta Köln za mir in spravo med krščanskimi poglavarji, za polja in travnike, vinograde in vrtove ter za vse sadove na zemlji za vse dobrotnike in ustanovnike božjih potov, svetlišč in gostišč.

Romarji pa so imeli v Kölnu tudi svoje zabave. Navadno so pripeljali s seboj godce, ki so jim igrali k petju in plesu. Viri iz one dobe nam poročajo, da so kolinski meščani radi prihajali v Ipperwald k takim slovenskim zabavam, se jih sami udeleževali ter v ta namen celo plačevali vstopnino. Ogrski Slovenci so privedli včasih s seboj v Köln tudi medvede, ki so plesali v gostilnah in na cesti po taktu godbe. Staro in mlado se je veselilo in rado plačevalo zabavo.

Ob takih romanjih so Slovenci pogosto tudi sklenili zakone. Med slovenskimi romarji v Kölnu je bilo navadno vsakokrat po štiri do pet porok. Ženitveno so obhajali po takratnih šegah in navadah slovenskih kmetov. Tudi k takim slovesnostim so kolinski meščani radi zahajali ter se veselili in zabavali skupaj s slovenskimi romarji.

V Cahe

Na praznik sv. Petra in Pavla so napravili na dvorišču kelmorajnske stolnice čez tako imenovani »modri kamen« oder. Na njem so pokazali slovenskim romarjem zaklade iz cerkvene zakladnice. Predvsem jih je zanimali relikviarj sv. treh kraljev, katere je po legendi pokopala sv. Helena, mati cesarja Konstantina v Carigradu. Odtod so prenesli relikvijske v Milan. Ko pa je cesar Friderik Rdečabrelec to mesto premagal in porušil, jih je dobilo mesto Köln v svojo last.

Dan nato se je končala brezplačna pogostitev slovenskih romarjev. Račun o vseh stroških za dobo šestih tednov je tolmač potrdil s svojim podpisom in pečatom. Tako je bil 1. julija glavni del romanja končan ter se je večina romarjev vračala v majhnih grupah po isti poti domov. Redki zaostali, poedinčni Kranjci, pa so se nadaljevali svoje romanje in obiskali Cahe (Aachen), kjer so imeli svoj oltar sv. Cirila in Metoda ter od domačih rojakov ustanovljeni beneficij. Že leta 1495. so prosili ljubljanski in kranjski meščani stolni kapitelj v Aachenu, da naj se tamkaj ustanovi beneficij za slovenske romarje. Duhovnik naj bi enkrat na teden maševal pri slovenskem oltarju v Cahah, je bil Kristijan pl. Elchenrode, za silo več slovenskemu jeziku.

Tudi tukaj so bili slovenski romarji nekaj dni, navadno od 9. do 13. julija, gostje mesta in nekaterih samostanov. Na dan 11. julija jih je pogostil aachenski župan, 12. in 13. julija pa mestni uradniki. Viri iz one dobe izrecno ugotavljajo, da so se meščani zabavali ob njihovih plesih. Odtod so kranjski romarji potovali štirinajst dni po romarski cesti v Trier, kjer se je hranila »sveta sunjka Gospodova«. Tukaj se je pa še preostala množica dokončno razšla.

Prepoved kelmorajnskega romanja

Slovenska romanja v Kelmorain in Cahe so trajala skoro štiri sto let in so se vršila navadno vsako sedmo leto. Nekoliko zaostaja je bilo le v dobi velikih vojn in za časa širjenja protestantizma v slovenskih deželah. Takrat so se romarske množice precej skrhle, pozneje pa je njihovo število spet močno zraslo. Od 17. stoletja naprej nam zgodovinski viri pripovedujejo le o slovenskih romarjih. Njihovo število je navadno znašalo po 400 do 500, in še

pozneje, ko je romanje v nemške dežele že ponehalo, je bilo še vedno 150 do 200 kelmorajnskih romarjev. Kakor Turki Mekko, tako so tudi naši predniki želeli in hrepeli enkrat v življenju videti in obiskati »nemški Rim, sveto mesto Kelmorajne«.

V 18. stoletju in najbrž že tudi poprej pa so se začela romanja zlorabljati. In tako je prišlo tudi kelmorajnsko romanje v slab glas. Nastajale so med romarji večne razprtije, množili so se izgrezi, pa tudi moralna stran romarjev ni bila baš pobožna. Poleg tega so se zaradi velikih davljav, dolgotrajnega skupnega bivanja tolikih množic ljudstva tudi raznašale razne nalezljive bolezni. Že za cesarja Karla VI. in cesarice Marije Terezije so se vršila slovenska romanja v omejenem obsegu in številu. Cesar Jožef II. pa je z dekretom k. kr. dvorne pisarne na notranjeavstrijski guberniji, najprej 13. oktobra 1775 in nato 30. januarja 1776 skupna romanja popolnoma prepovedal. Češ, da »se denar razsipava izven dežele«. Kljub vsemu pa romanje na spodnje Porenje ni popolnoma prenehalo. Ustno izročilo in pripovedovanje prednikov, ki so se ga udeleževali, je bilo preživo in prebujno. Še vedno so romali poedinčni tja v Kelmorain in Cahe. Spomin na »nemški Rim« je živel v našem narodu prav do zadnjih desetletij preteklega stoletja. Potovanje v daljino Porenje je bilo tudi zelo poučno. Naši predniki so videli in obiskali nove dežele, opazovali drugačne šege in običaje, nov način življenja in obdelovanja zemlje, našli so stike z narodi ter se učili tujih jezikov. Poleg raznih slabosti so slovenski romarji prinašali domov tudi mnogo dobrin.

Poslednji romar

O slovenskih romarjih v Kelmorain nam pripovedujejo zapisniki hospitala v Ipperwaldu in razni kolinski koledarji, ki so nam ohranili marsikatero zanimivo podrobnost. Iz one dobe je tudi ohranjena knjižica »Alt-Wenden oder Ungarn Ordunungs-büchlein«, ki se je rabila pri sprejemu slovenskih romarjev v Kelmorain. V tej knjižici so vprašanja in odgovori, ki so jih zastavljali slovenskim romarjem. Romarje so vpraševali:

— Ste vi Slovenci?
— Ko so odgovorili, je bilo treba reči:
— Dobro, dobro, gut!
Nadalšnje vpraševanje je bilo:

Mariborsko gledališko pismo

I.

Gledališka uprava je oskrbela mariborskemu gledališkemu občinstvu v zadnjem času nekatera odlična gostovanja, ki so izdatno povzdignila zanimanje za gledališče. Dne 9. februarja je gostovala Antica Mitrovičeva kot Lidija v »Baronu Trenku«, dne 13. februarja Mario Šimenc v naslovni vlogi iste opere, dne 20. februarja pa se je predstavila primadona ljubljanske opere ga. Zlata Gjurgjenčeva v vlogi Madeleine v P. Abrahamovi operi »Ples v Savoyu«.

Antica Mitrovičeva je od vsega začetka prijetno presenetila z jasno vokalizacijo, prijetno odmevnim, dominantnim, prodornim sopranom, ki se igraje vzpenja nazvzd ter spušča navzdol in s katerim je nadladovala vse okoli sebe. Svoje pevске partije je opremila z živahnimi dramatičnostjo ter se je njena Lidija z igralске strani odlikovala s profinjnim, dostojanstvenim in vendar temperamentnim nastopom, ki je šel v višek ob znani sceni koncem drugega dejanja. S svojo odskočno vezino ter zanosnostjo je zajela tudi ostale sodelujoče v magnetno polje svoje odskočne razvijenosti, tako da je predstava, h kateri je prihitelo številno občinstvo, vesplošno ugajala. Antica Mitrovičeva, ki je nismo že dolgo vrsto let videli na mariborskem odru, je bila deležna iskrene hvaležnosti mariborskega občinstva.

Mario Šimenc, ki je prav za prav mariborsko odskočno dete, je kot sijajen »šilovit« »Baron Trenk« pritegnil številne gledalce, ki jih je navdušil s svojim toplim, prožnim in vsestransko razteznim junakiškim tenorjem, ki ga razvija do bleščatih višin in ki ga mestoma rahlo moti nosni nastavek. Mogočno je donel njegovo spev o sovraštvu in ljubem. S svojo razžarjeno igro pa je razgalil vso svojo okolico, ki ga je skušala dohiteti v tempu, razmahu in naravnosti odskočne prikazovanja. S svojo postavo in glasovno silo je odlično prevladoval. Bil je lep večer, ki ga Mariborčani ne bodo zlepa pozabili. Šimencovo gostovanje je bilo med najlepšimi gostovanji na mariborskem odru v zadnjih letih.

Primadona Zlata Gjurgjenčeva si je ustvarila v Mariboru svoj sloves, ki se močno približuje pojmu priljubljenosti. Njeno vsestransko tvorno sposobnost so se oči-

— Od koth ste vi?
— Ko so povedali, je bilo treba odgovoriti:
— Je prau, zhe dobru, ist schon recht!
In še so vprašali:
— Kam greste vi?
— Ko so povedali, je bilo treba pristaviti:
— Frau, nu dobru, zhe prau, schon gut und recht!

O poslednjem slovenskem romarju iz Slovesnih goric na Štajerskem v Kelmorainu nam zanimivo pripoveduje župnik Davorin Trstenjak, slovenski znanstvenik in pisatelj, v Janežičevem Slov. Glasniku 1864. Ta romar je bil kmet in živinski padar Gašper Kovač od sv. Treh kraljev v Slovesnih gorah. Trstenjak ga je kot dijak na počitnicah obiskal in mu je osemdesetletni starček Kovač pripovedoval, da je bil v svoji mladosti dvakrat v »nemškem Rimu«. Saj ni čuda, da je hotel tri kraljevske rojake obiskati svoje domače patrona tam v daljni nemški deželi! Ko je bil drugi v Kelmorainu, je nekega večera utrujen sedel na klopi pred veliko trgovsko hišo in na glas slovensko molil. Ko so ga domači slišali, so ga povabili v hišo. Tam je zvedel nastopno zanimivo zgodbo:

Eden njihovih pradedov je pred več kakor sto leti zostal kot petnajstni slovenski romar, sirota brez staršev in svojcev, v Kölnu. Posestnik, manjši trgovec, ga je vzel za svojega, ker se mu je smilil. Pri njem se je slovenski deček izučil trgovine. Ko je odrasel, se je oženi s trgovčovo hčerko edinko. Ta nekdanji slovenski romar je s svojo pridnostjo in z naravno sposobnostjo povzdignil nekdanjo malo kramarjovo v ugledno veletrgovino. Svoje otroke je naučil v slovenskem jeziku moliti »Oče naš« in »Angel Gospodov«. V svoji oporoki je naročil, da se mora to vedno goditi, dokler bo njegov rod živel. Slovenska molitev, po tem pradedu spisa-na, se je verno hranila v domači hiši in stalno prehajala od staršev na otroke. Poslednji kelmorajnski romar Kovač je še povedal, da so mu potomci nekdanjega slovenskega pradedu odlično in bogato postregli ter je moral biti njihov gost ves čas svojega bivanja v Kelmorainu. Trstenjaku je pokazal tudi listek z imenom onega davnega slovenskega romarja. Na listku je bilo zapisano: Wilhelm Trobisch. Ko je Davorin Trstenjak leta 1856. potoval po Nemčiji in se ustavil v Kölnu, je pozvedoval tudi po potomcih tega slovenskega rojaka. Zvedel je, da je kolinska veja te rodbine že leta 1817. izumrla, pač pa je še živel eden od potomcev kot knjigarnar v Lipskem.

Rudolf Wostal.

estetični vrednoti ter je ugajala tudi kulturnejšemu občinstvu.

III.

In v dram! Po alpskem svetu je nekam zazvonjalo ob »čevljarju Antonu Hitu«, ljudski igri avstrijskega književnika H. H. Ortnerja, ki je znan predvsem po »Čudežu« 27. januarja. V tej ljudski igri se okoli in Tobijus ter »Beethovnu«. Premiera je konflikta med vestjo in formalnim zakonom, ki kljuje v Hitu radi poskušnega umora nad ženo, vrti vse tisto, značilno alpsko vaško življenje z gasilci, pogrebi, sedminami, porokami ter najraznovrstnejšimi jurčičevsko izbranimi tipi od šolskega upravitelja in orožnikov do grobarja in fotografa. V igri so mnogokje parodiistični, politično struni ter drugi raznolični utrinki, ki se z glavnim tokom dejanja prepletajo v čudovit mixtum compositum. Reševanje konflikta med vestjo in pisanim zakonom ostaja nekje na površini ter ne apelira niti na pamet, niti na čustvo. Mnogokaj je navihga vloga ter nepreprečljivega. Te razpoke so vsekoli motile ter so zbu-jale dojem, da tovrstne ljudske igre morda ne spadajo na poklicni oder. Nič čudnega, če stvar ni vzgala. Morda je vzrok v pre-tranem drobljenju dejanja po številnih slikah, morda v nespretnem režiserskem pri-jemu, morda v bistvu dela samega.

Temu primerna je bila igra sodelujočih. Pavle Kovič je čevljarja Antona Hita iz-delal povsem preprosto, brez vsakršnih kompliciranih zasnov; ki bi udarile mimo cilja. V skladu s takšno interpretacijo je bila tudi protipodoba čevljarice J. Gorin-skove. V življenski slasti razigrana in ne-potolazena, ter mestno razgibana je bila Ana E. Kraljeve, smešno svojvrstven šolski vodja D. Gorinska, pretirano kariki-ran Košičev grobar Mihec. Sodelovali so še Starčeva kot afektirana in flirta želja-na gospa upraviteljica, D. Savinova kot dobro zamišljena Hitova mati, E. Verdo-nik kot učitelj Knap, E. Grom kot orož-niški komandir, J. Košuta kot orožniški kaplar, Crnobori kot gostilničar. Vaška mladostna razposajenost je navdajala Harko B. Rasbergerjeve, političantsko poudarjen je bil Nakrstov fotograf, prepri-čevalen Standerkerjev mizar. (Nastopi je tudi kot župnik). V tem zboru sodelujočih nahajamo tudi F. Blaža kot gasilca in cer-kovnika, A. Tovornikova kot Mali, D. Turka kot mešetarja ter P. Malca, ki je igro tudi zrežiral, kot hlapca.

Mariborski obrazi

Zgradil ga trdno arhitekt je božji, krepak, plečato svoje dostojanstvo nosi.

Predsednik Zveze tujsko je prometne, tu z Loosom svoje energije trosi. Ze davno asfaltil bi šentiljsko cesto, če bi kreditov bilo več ko »jurjeve« dvesto.

Če preveč ta zadeva ga razjari, spremembe željen pohiti v klub Rotary. Zgodi pa včasih se, da zgrabi za rapir, sabljaski naš velmož že kogor bodi pozove na prijateljski turnir. Baje prav rad po gorah lazi — pa malokdo ga tam opazi. Sicer po mestu se šušlja, da rajši ko v goratem svetu, z nahrbtnikom se suče po parketu. In v SPD se mnogo diskutira, odkar nam Slajmer tamkaj prezidira. Ob meji strumno nas reprezentira, pa nove vile zida, stare baje vse podira.

Zaradi muzike — poplah na morju in kopnu

Nekega dne so po avstrijske oblasti pomnožile straže na črnogorsko-dalmatinski meji. Postavili so na cesti, ki vodi iz Bara v Sutomore, španske jezdece in močne vojaške patrulje. V pristanu Sutomora je bila avstrijska križarka preteče pripravljena na boj. Pa je bila zmota kmalu pojasnjena. Z oklopnice »Radetzki« so bili namreč opazili, kako se spenja po cesti iz Bara k avstrijski meji množica Črnogorcev. Z daljnogledi so dognali, kako se nekaj večeromer svetilika in menec, da gre za vojne naklepe, so dvignili alarm na morju in na kopnem. Toda kasneje so zvedeli, da je bilo sumljivo svetlikanje orožja nič drugega kakor vesela godba na pihala, ki je v spremstvu navdušenih Črnogorcev marširala iz pristanišča v Stari Bar.

Leto kasneje, ko je po Evropi že vihrala krvava vojna, je 10. avgusta proglasila Avstro-Ogrska ponovno blokado nad črnogorsko obalo. V Baru je bil tedaj navzoč visok italijanski pomorski častnik in Črna gora je avstrijsko blokado gladko odklonila. Po mednarodnih predpisih je Avstro-Ogrska obvestila o blokadi ostala inozemska oblastva. Kontrola nad uvozom z morja v Črno goro so prevzele manjše a. o. vojne enadine med njimi starejša »Zenta« in »Szigetvar«. Dne 16. avgusta je križarko »Zento« in rušilca »Ulanu« presenetila pri rtu Volovici eskadra francoskih in angleških križark ter rušilcev »Ulanu« se je posrečilo, da je srečno prispel v Boko Kotorsko. »Zenta« se je pa morala spustiti v neenak boj z nadmočnim nasprotnikom ter

je bila, večkrat zadeta od artiljerije, kmalu potopljena. Posadka je plavala 10 kilometrov daleč in se rešila na črnogorsko obal. Mornarji so prišli v ujetništvo in ob kasnejši evakuaciji Črne gore so se vrnili v Avstrijo.

Podmornice čistijo vode Jadrana

Avstro-ogrski kontrola črnogorske obale je bila posledje redkejša, ker so francoske vojne ladje po prvem uspehu večkrat prodirle v Jadrano, do Visa in Pelagruza ter bombardirale celo Kotor. Da preprečijo manevriranje francoske flote po spodnjem Jadrano, so se podale avstrijske podmornice na daljše podvige. Dne 21. decembra 1914. je a. o. podmornica »U 12« torpedirala francosko oklopnico najmodernejšega tipa »Jean Bart«, v južnem Jadrano. Posle je zavezniško ladjevje križarilo le v Otrantskem prelivu, da prepreči izhod a. o. mornarice v Sredozemsko morje.

Nemci so tiste dni poslali po železnici na Jadrano najmodernejšo podmornico, majhnega tipa. V Pulju so jo sestavili in avstrijski lahki križarki »Novari« se je posrečilo, da jo je utihotapila v grške vode. Podmornica je nadaljevala pot v Dardanele, a »Novara« se je po kratkem boju s francosko križarko vrnila v Pulj. Dne 27. aprila 1915. je a. o. podmornica »U 5« potopila v Otrantskem prelivu francosko križarko »Leon Gambetta«. Poslejo so bile vode Jadrana za nekaj časa očiščene sovražnika. Naslednje leto, ko je vstopila v vojno Italija, je postalo v vojnih lukah vzhodnega Jadrana spet živahnino. Napad celokupne a. o. vojne mornarice na italijanske

obal, 24. maja 1915. je mnogo pripomogel h kasnejšim jalovim neuspehom sovražnika ob Soči.

3—13, neenako srečanje v ognju topov

Dve leti kasneje, 15. maja 1917. se je razvila največja pomorska bitka med vojni v Sredozemskem morju, pri Otrantu. Na povratku iz preliva so se tega dne srečali a. o. križarka »Novara«, »Saida« in »Helgoland« v višini Drača z zavezniško floto 13 najmodernejših edinic Poveljujočiji italijanski admiral Acton je razvil zastavo na angleški križarki »Dartmouth«, avstrijskim trem križarkam je poveleval linijski kapetan v. Horthy, sedanji admiral in regent Madžarske.

Admiral, ki je pustil oklopnico na cedilu

Neenaka bitka je trajala tri ure in obe floti sta vozili s hitrostjo 24 do 28 morskih milj na uro. Na oddaljenost 6 do 10 km so grmeli težki ladijski topovi. Izstreljenih je bilo nekaj tisoč granat in posledice moderne opremljene zavezniške artiljerije so se kmalu pokazale. Težko prizadeta »Novara« se je morala s pokvarjenimi stroji in mnogimi mrtvci na krovu ustaviti 100 km pred vhom v Boko. Kljub temu se ji je posrečilo, s poslednjimi napori pregnati italijanskega admiral, ki se je umaknil v Brindisi. Tu ga je pričakala nemška podmornica in se preden je mogel v luko, se je ponosni angleški »Dartmouth« potapljaj Admiral Acton se je hitro reševal na manjšo križarko in prepustil reševanje zadete križarke angleški posadki.

Velika bitka za premoč na Jadranu

Ognjeni krst naših mornarjev pred 20 leti — Iz veselih dni pomorske blokade velesil pred malo črno goro

Ljubljana, 5. marca. Pomladi 1913. ko so Črnogorci oblegali Skader in je bilo mesto tik pred padcem, so velesile uprizorile majhno

pomorsko komedijo na južnem Jadranu blokado tiste pedi obale, s katero se je kopala Črna gora ob morju. V črnogorskih vodah se je zbrala impozantna mornarica nemških, italijanskih, angleških in francoskih vojnih ladij, da prisostvujejo blokadi močne eskadre podonavske monarhije. Pod poveljstvom angleškega viceadmirala je odplovilo dvaset vojnih enot pred Bar in predstavljale si, kako je pomorski Črnogorcem zrasel greben, ko se je močno ladjevje usidralo ne daleč od pristanišča. Mala Črna gora — pa tolikšna parada za pomirjenje njene hrabre, za boj z Albanci in Turki zmerom razpoložene žilice!

No, jekleni morski oklepi so kmalu spoznali, da je bil njihov efekt na sinove skalnih gora kaj talov. Pa so si razdelili rajon kratke obale med seboj in večina ladjevja je odšla izpred Bara na svoje določene postojanke, da skrbno nadzorujejo vsak do-zvoj železa ali streliva v Črno goro. Kaiti, škiperarje je bilo treba zaščititi, padec Skadra preprečiti. Pred Barom je ostal na straži avstrijski oklopnik »Radetzky«, ena križarka, rušilec in podmornica. Črnogorskim oblastvom v pristanu je bila izročena

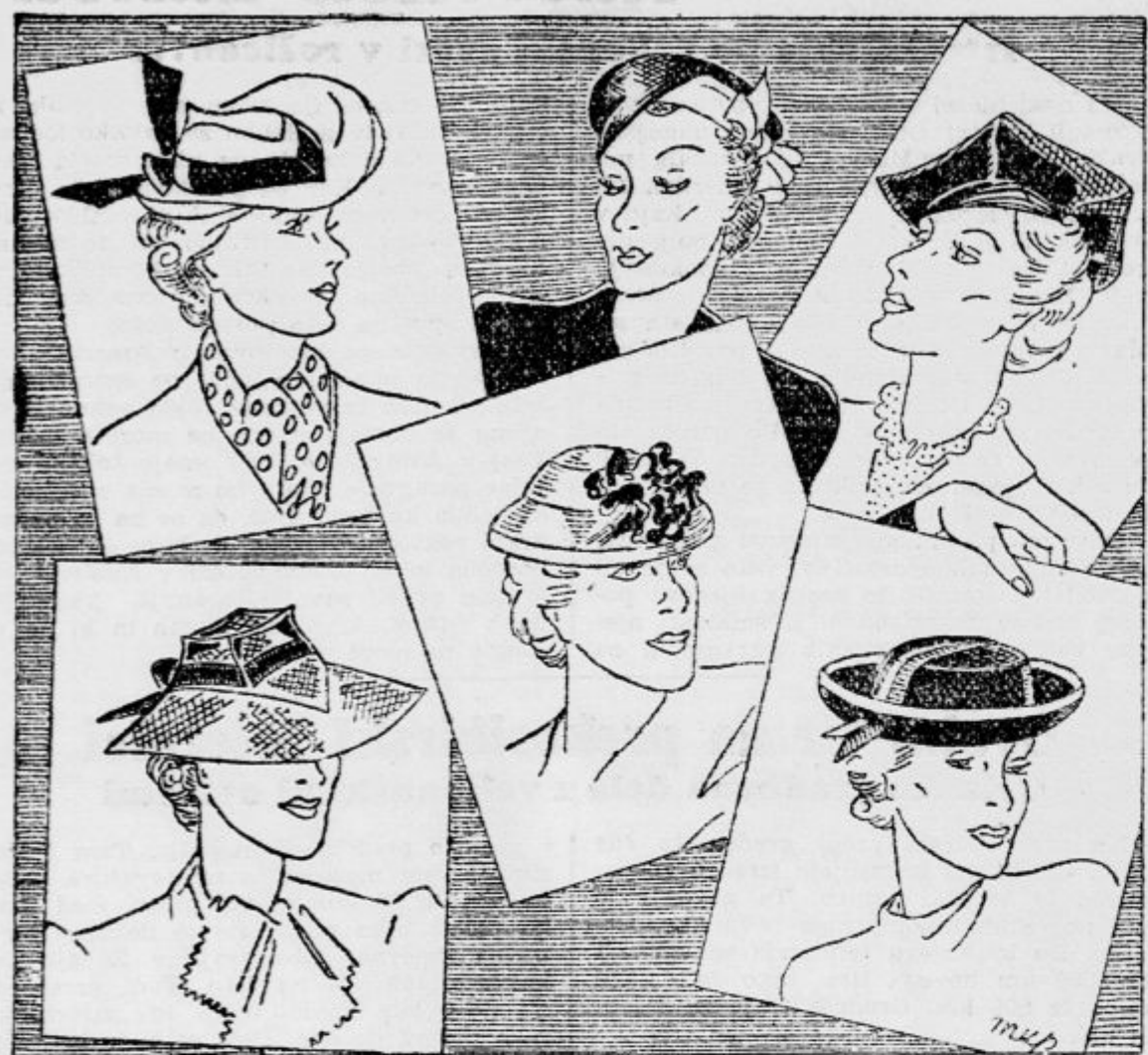
v angleščini in srbohrvaščini sestavljena nota, z razlogi blokade vse črnogorske obale. Črnogorci so se pa kaj malo menili za grožnje z morja, saj so malo prej, dobro vedoč za bližnjo blokado, napolnili svoja skladišča s potrebno prehrano in streljivom. Prebivalci so zbijali šale na račun vojnih mornariških enot in »gospodare« je neovirano nadaljeval svoje boje, dokler ni 27. aprila padel Skader.

V ranem jutru tega dne je odmevalo zmagoslavno navdušenje po Baru

»Živio kralj, živel naš gospodar!«

se je čulo vsepred in povsod so streljali navdušeni prebivalci od vesolja v zrak. Z oklopnice »Radetzki« so naglo spustili čolne in pristo v polni bojni opremi je zaplulo v pristanišče. Šele tu so zvedeli, da pomeni streljanje in zmagoslavje padec Skadra, ne pa upor proti blokadi. Poveljnika mornarjev je bilo sram blamaže in namestu iz pristani Bara, se je podal preko meje v avstrijski Sutomore, ter se od tam, prepeljal na oklopnico. Med Črnogorci in blokiranici je nastalo tiste dni prijaznejše razmerje in mornari vseh enot so kaj radi kupovali fini črnogorski tobak, zelenjavo in sadje, ki ga je bilo dovolj v skladiščih Edini sovražni akt pred Barom ležeče mornarice je bila zaplemba kraljevske jachte »Romije«, ki so jo Avstrijci odvedli v Kotor.

Kraljestvo mode

Moderni klobuki

Menda klobuki že dolgo niso bili tako zanimivi, kakor v tej sezoni, ki se je komaj pričela. Skorajda bi mogli govoriti o rasprotujočih si oblikah, tolikanj se razlikujejo eden od drugega.

Tu so nizki, mali slammiki, globoko nagnjeni naprej, okrašeni s cvetjem, čipkami, gros-grainom... Potem širokokrajni klobuki s štirilobnim ali v konici drapiranim oglavjem, ki pa se pred nastopom vročega vremena ne morejo še prav uveljaviti. Več odziva najdemo zaenkrat še male oblike iz slame ali gros-graina, potisnjene daleč nazaj iz čela, ki se tako dobro podajo okroglim, mladostnim obrazom. Tudi ni mogoče trditi, da bi nizki klobuki popolnoma obvladali pomladno modo — še vedno je

namreč zadosti pokrival s koničastim in po višanim oglavjem, posebno visoko obliko pa imajo nekateri modeli brez krajevcev.

Nekaj važnih podrobnosti: Krajci novih klobukov so mnogokrat zaviti v cevko ali pa navzgor upognjeni ali pa jih podtrava barvast obrobek. Cvetlice pritrjuje tu moda vsepovsod, ob strani, spredaj, tudi zadaj. Pritrjuje pa jih na visokih pecljih, da povišajo klobuk, kakor pozimi visoka peresa — ali pa jih pritrjuje v celih šopih, v dolgih progah ali celo naredi iz cvetlice cepico. Tudi iz travk sestavlja moda nove, visoke garniture, ki z navzgor štrlečimi konci učinkujejo kakor miniaturne antene ali pa tudi zavije travke raznih barv v debelo cevko, ki obkroža krajevce klobuka. Sploh je vse pozornosti vredna sestava barv teh novih klobukov, ki učinkujejo izredno originalno ravno zaradi skoraj drznih kontrastov med slamo in travkami.

Novo tvorijo za klobuke: gros-grain, teška ripsasta svila, ki je rabila doslej le za trakove, Sicer pa kakor lani — medla in bleščeča slama, mnogo lahke panama slame v vseh vrstah in za sport klobučevina. Nu, pa ni treba, da bi bil sportni klobuk vedno iz klobučevine. Na naši skici najdete lahek panama slammik s temnim trakom, ki ga boste nosile k sportnim kostumom. Klobuk ima zanimivo, nekoliko oglati oglavje in neenakomerno krajevce. Trak je zavazan zadaj v pentljo z dolgimi, štrlečimi konci (1. skica).

Dokaj sportno učinkuje tudi zanimiva, oglati baretka iz slame ali gros-graina. Baretka je na eni strani precej visoka in sedi tudi postrani na glavi (3. skica). Bolj popoldanska je oblika klobuka, ki je sestavljen po polji iz gros-graina, po polji pa iz bleščeče slame. To je nekakšna kombinacija baretke in turbana, potisnjena precej iz čela. Proga gros-graina v živi barvi je zavazana postrani v dokaj veliko, dvojno pentljo (srednja skica).

Posebno zanimivo oglavje ima tudi naš širokokrajni slammik. Ogavje je stisnjeno v štiri robove in ima torej nekašna kockasto obliko. Prepeto je z dvobarvnim trakom. Široki krajevci so navzdol upognjeni (4. skica).

V čelo potisnjeno obliko ima tudi nizki, mali slammik, ki ga vidite na naslednji skici. Spredaj ga obtežuje kosat šopek raznobarnega cvetja. Nekaj novega so tudi krajevci z navzdol zaviranimi robovi (5. skica).

Sploh igrajo robovi krajevcev letos kaj važno vlogo v modi klobukov. Kakor smo že prej omenili, jih moda rada obrobja z barvastim trakom. Takšen model z navzgor zalikanimi krajevci in robovi iz barvastega traka smo narisali na zadnjem mestu. Tudi preko nizkega oglavja se vije dvojna proga travk, ki izstopa postrani iz zareze na krajevcih. Temnomodni slammik je neka pariška modistka okrasila s takšnimi travkami in živordeči in sivkasto modri barvi (zadnja skica).

Za sport karirasta tvoriva

Sportna moda nastopa letos v znamenju karirastih tvoriv. Vse je križasto: široki potovalni plašči, preproste dopoldanske obleke, lahki sportni kostumi, nova hlačna krila, ohlapni sportni paletoji, dopoldanski plašči, zvončasta sportna krila... Seveda pa je križasti vzorec na vsakem teh oblačil različen in težko je verjeti, koliko raznih kombinacij v barvah in oblikah je mogoče ravno pri tem preprostem vzorcu. Tako je na primer sportni komplet (hlačno krilo in kratki paletot) na naši skici izdelan iz grobo tkanega, dvobarvnega in široko karirastega blaga. dočim je za dolgi plašč rabilo tvorivo z drobnim in večbarvnim vzorcem. Tudi praktično, široko krilo je dvobarvno karirasto, n. pr. modro in rjavo ali rdečo in zeleno kar je letos jako priljubljena sestava barv.

Georges Prochet:

Biser

Halivad Chebron se ni prav nič ljubil na prijatelja Gerema in njegovo ženo, ki sta mu prigovarjala, naj se vpreže v zakonski jarem. Nasprotno. Mirno je poslušal njune propovedi, kako lahko postane samsko življenje, če se podaljšuje v sivo neskončnost, na kraju nezno. Takšne vrste življenje je v mladosti lahko zelo prijetno. Toda kasneje, ko se javi v udih revmatizem? Kdo bo tedaj vedril otožno lice starega strica?

»Saj umreti itak morate, toda med smrtjo in smrtjo je ogromna razlika. Kako pusta in kruta je smrt osamelega samca! In kako lepa, spokojna je smrt moža v objemu ljubljene žene!«

Tako sta vedno govorila Chebronu zakonca Geremova. In Halivad, naskakovan zdej od prijatelja, zdej od njegove žene, je začel končno resno razmišljati o stvari. Polagoma je celo jel ceniti njuno prigovarjanje.

Kako pa misliti, mož ni ustvarjen za to da živi v samotni do svoje smrti. Sa je že Bog v davni Adamu odvzel eno rebro in iz nje ustvaril Evo, ki mu jo je dodelil za družico. Cemu bi moral biti ravno jaz iz čema v tem velikem svetu vesoljnih zakonskih romov?

Gerem in njegova žena sta videla, kako se prijatelj čedalje bolj udaja njuni želji in sta vedno intenzivneje pritiska-

la na Chebrona. Slednjič je njuno prigovarjanje navzelo konkretno obliko: priporočila sta mu vdovo na koncu tridesetih let. Halivad je bil tedaj na pragu petdesetega leta.

Predstavili so enega drugemu in gospa Geremova je, preden se je spuščala v daljne razgovore, hotela vedeti, kaj misli oba kandidata o svojem dopolnilu.

Gospa Bonetova, vdova na robu tridesetih let, je dejala:

»O, zdi se, da je gospod Chebron odličen mož!«

Gospod Chebron pa je kratko izjavil:

»Podoba je, da bi se iz gospe Bonetove dala napraviti žena.«

»Napraviti!« je z rahlim očitkom povzela gospa Geremova. Malo da se ni pri teh besedah stresla od mrščavice, ki jo je polnila po vsem životu. Kaj pa prav za prav misli ta Chebron? Mar meni, da mu bodo ponudili dekle dvajsetih let ali celo kakšno kraljico lepote? Kaj si more želeči boljšega, nego je gospa Bonetova? Ima nekaj premoženja, urejen dom, neomadeževano preteklost in sedanjost. Redna je, pametna, nima nobenih pretiranih zahtev — ali si je mogoče želeči še več?

Gospa Bonetova je bila človek, ki ga nikakor niso zadovoljevale razmere. Njena vzgoja in miselnost je bila vsa zazdrana v preteklosti. Bila je to, kar

Zdravniška posvetovalnica

Maribor — SOS: Vzrok, da vam otrpejete posamezni prsti, odnosno cela roka pri opisani legi? Je iskati v pritisku telesa na živčni preplet roke. To seveda ni nič bolezenskega, temveč nekaj povsem naravnega. Svetovati ne morem drugega kot to, da poskusite razne položaje, nakar boste končno že našli položaj, pri katerem se ta nevednost ne bo pojavila.

Isti: Preiskati bi bilo treba nos, usta in grlo, da li ni kakšne zapreke, ki bi ovirala dihanje. Do tega včasih res neznosnega pojave pride večinoma pri globokem dihanju z odprtimi usti, pri čemer se pretežječe, predvsem pa mehko nebo, Polje tega pa pridejo še drugi faktorji v obzir. Ker ne poznam dejanskega stanja, se moram omejiti samo na gornji nasvet. Na podlagi preiskave se bo mogoče dalo kaj ukreniti proti temu.

Isti: Z ozirom na opisane znake in pa navedeno starost, bi smatral oz. mislim, da gre v predmetnem slučaju za posledico preboljene spolne bolezni in sicer sifilisa. Potrebna bi bila preiskava krvi. V slučaju, da je moja domneva pravilna, se je treba podvreči specialnemu zdravljenju pri katerem pride med drugim tudi v poštev zdravljenje z malarijo.

Isti: Opisane pojave smatram za ozeblino. Zakaj, da so se pojavili samo na eni strani je težko reči. Da so se vam pojavile ozebline šele sedaj in ne v mladih letih si razlagam tako, da je sedaj cirkulacija krvi, mogoče vsled artroskleroze slabša. Od domačih sredstev priporočam izmenično kopelji z mrzlo in vročo vodo, s čimer skušamo spraviti cirkulacijo krvi v boljši tek. Med drugim tudi priporočajo mazilo lhtijol.

»Slabost« Celje: Opisane pojave pri vašem otroku bi smatral, da nastajajo vsled migrene. Povod, da pride do takih pojavov, je iskati v prebavnih motnjah, obolenjih jeter, obolenjih nosa, itd. Skrbeti morate za redno prebavo in odvajanje. Hrana naj bo enostavna, groba in naj vsebuje mnogo sadja. Vasko razburjenje škoduje, zato morate tudi v tem pogledu paziti. V napadu samem priporočajo čisto kavo, čaj. V svrhu pomirjenja pa bi bila v času, ko ni napadov, na mestu razna pomirjevalna sredstva n. pr. brom. — Mislim, da bi bilo dobro, ako omenite vašemu domačemu zdravniku to možnost, da ima namreč otrok migreno in se z njim dalje v tej smeri posvetojete. Z gornjimi stavi namreč ni izčrpan niti opis, niti zdravljenje te bolezn.

J. P.: Zelo dvomim, da bi z opisanim zdravljenjem mogli doseči uspeh. Nasprotno m' mislim, da vam katranovo milo še bolj draži kožo, da postane še bolj ranljiva. Umivanje z navadno mlačno vodo in mehko krpo bi bilo bolj na mestu. Priporočljivo bi bilo tudi izpiranje s 3% vodikovim peroksidom, odnosno mazanje z 2% lapis-vazelinom. V ostalem uporabljajte na vaden vazelin, kot doslej. V slučaju, da bi se vam stanje poslabšalo, svetujem, da vprašate za svet zdravnika.

I. S. K.: Priključujem se popolnoma mnenju vašega domačega zdravnika. Ako ste vkljub operaciji ponovno dobili zlatenco? Je mogoče iz tega sklepati, da odtok žolča ni v redu, pa najsibo to veld vnetja, ali novega kamna, ali pa brazgotine, ki utesnjuje žolčni vod. Momentano ne pride še ponovna operacija v poštev. Svetujem vam, da v glavnem živite po predpisih, ki ste jih dobili v bolnici. Poleg tega priporočam, da jamčete karlovarsko sol ali pa kako drugo sredstvo, s katerim je mogoče pospešiti izločevanje žolča in s čimer preprečimo njegovo zastajanje v žolčnih potih, odnosno tvorbo novih kamnov. V slučaju pa, da bi se vam stanje še poslabšalo, pride v poštev ponovna operacija. Vi pripadate pač onemu tipu ljudi, pri katerem je nagnjenje za tvorbo kamnov močno izraženo. Temu je tudi pripisovati, da so se vam kamni po operaciji najbrž ponovno pojavili. Zato se morate več ali manj še vedno držati diete, vendar ne v tako strogem smislu kot prej.

ŠAH

Prihodnji važnejši dogodek v mednarodnem šahovskem svetu bo velikonočni turnir v angleškem kopališču Margate, od 31. t. m. do 9. aprila. Lista mednarodnih udeležencev je sledeča: Capablanca, Fine, Keres, Foltys, gđ. Menčíkova ter Angliji Alexander, Buerger, Milner-Bary, Thomas in Tylor.

Za april je napovedanih še več manjših turnirjev z mednarodno udeležbo, tako v Ostendu, Berlinu, Pragi in Stockholmu.

Za poletje se nam obeta poleg olimpiade v Stockholmu še drug šahovski dogodek v prav velikem slogu. Hotel Panhaus na Semmeringu bo namreč priredil ogromen turnir, ki bo po moči in številu udeležencev prekosil celo lanskega v Nottinghamu. Po zadnjih vesteh je turnir že zasiguran in začetek določen za 20. avgusta. Udeležencev bo 25, tako da bo turnir trajal do oktobra. Za enkrat je objavljena sledeča provizorična lista udeležencev: Capablanca, dr. Lasker, Botvinnik, Fine, Reshevsky, Kashdan, Flohr, L. Steiner, Lilienthal, dr. Vidmar, Pirc, Bogoljubov, Richter, Stahlberg, Keres, dr. Tartakower, P. Frydman, Castaldi (novi italijanski prvak) in Thomas ter Avstrijski Eliskases, Spielmann, Grünfeld, Becker, Hönlinger in Müller. Manjkala bosta torej le dr. Euwe in dr. Aljechin, ki začneta v oktobru s svojim revanšnim matchem na Holandskem. Prvotno so celo hoteli prireditelji semmeringškega turnirja, da bi se vršil turnir istočasno s matchem, kot nekakšno masševanje nad dr. Aljechinom, ki je lani odklonil zelo ugodno ponudbo, da bi igral revanšo z dr. Euwejem na Semmeringu. Sedaj pa bo prišlo v tem oziro do sporazuma, ki je pač potreben; saj bi bilo sicer mednarodni šahovski poročevalcem nemogoče poročati o obeh prireditvah, razen tega ne bi mogla sodelovati Eliskases, ki bo v matchu dr. Aljechinov sekundant, ter Fine, ki ga je izbral dr. Euwe za svojega sekundanta.

Jug. šah. savez je ocenil partijo Csanyi — Izvekov iz matcha Novi Sad — Beograd kot dobljeno na Novi Sad. partijo Kulžinski — S. Vuković pa kot remis. Tretja prekinjena partija Bröder — Tomović se ni ocenjena, vendar ima Novi Sad že sedaj 4½ : 2½ točke in se je torej že kvalificiral za finale tekmovalja za klubsko državno prvenstvo z Ljubljanskim š. k. Finale bo odigran 21. ali 28. t. m. Savez je dal Novemu Sadu pravico, da za kraj tekmovalja izbira med Ljubljano in nevtralnim mestom.

V nedeljo je bil v Zagrebu osnovan Hrvatski šahovski savez. Na ustanovnem obnem zboru je bil za predsed. izvoljen dr. V. Benović, tajnik Hrvatskega Radiše, za podpredsed. dr. V. Židovec (Karlovac) in dr. N. Sever (Zagreb). V odboru so med drugimi znani šahisti Rožić, Pajer, Petek, dr. Kalabar. Kakor poroča »Hrvatski dnevnik«, je prepuštil občni zbor vprašanje odnosa do Jug. šah. saveza odboru.

Avstrijski prvak Eliskases, ki se je mudil nekaj časa na gostovanju v sosednem Gradcu, je napravil te dni izlet v Maribor in se udeležil braturnirnja, na katerem je zmagal pred menoj. Prav izredno zanimanje občinstva za braturnir je pokazalo, da bo treba slične prireditve ob priliki obiskov inozemskih velemejstrov vključiti pri nas stalno v program.

Fine je odigral začetkom februarja v Stockholmu match s švedskim prvakom Stahlbergom in zmagal, kakor je bilo po njegovih stalnih velikih uspehih že kar pričakovati, sigurno 5 : 3. Stahlberg pa je dal v matchu dober odpor, kar kaže zlasti naslednja njegova zmagava v teoretično zanimivi 2. partiji.

SLOVANSKA OBRAMBA DAMSKEGA GAMBITA

Beli: Stahlberg Črni: Fine
1) d2—d4 d7—d5
2) c2—c4 c7—c6
3) Sg1—f3 Sg8—f6
4) e2—e3 Lc8—f5

V tej poziciji dolgo osporavana poteza, ki pa se je dr. Euweju v matchu z dr. Aljechinom dobro obnesla.

5) c4 : d5 c6 : d5

Slabše je Sd5, ker beli prej ali slej z c3—c4 zavzame središče.

6) Dd1—b3

Beli torej poskuša kaznovati predčasni razvoj črne damskega lovca z napadom na damsko krilo.

6) ... Dd8—c8

Na drug način braniti kmeta b7 je, kakor razvidno, slabo.

7) Sbl—a3!

Novost, ki vse obrambni sistem črnega močno omaja. Na doslej običajno 7) Sc3 ima črni sigurno mnogo lažjo obrambo.

7) ... e7—e6 Sf6—e4

Če stoji beli skakač na c3, je ta vis— a—vis očitveno manj nevaren.

9) Lf1—b5 Sb8—c6

Grozi s Sc5 dobiti kmeta.

10) ... Le4 : d2 Lf8—d6 ?

Bolje je pač Le7, čeravno vse kaže, da je tudi potem beli v prednosti. Sedaj pa si beli s fino žetvijo kmeta zasigura odločilno premoč:

12) e3—e4! d5 : e4

13) Sa3—c4

Skakačema se je odprlo važno polje c4, pa hitro posežeta v boj.

13) ... Dc8—d8
Po Lf4, Le7 ali Lb8 bi imel črni radi 14) Da3 težave z rokado, na Le7 pa pride 14) Se5 in beli dobi kmeta z boljšo igro nazaj.
14) Sc4 : d6+ Dd8 : d6
15) Sd2—c4! Dd6—f4

Da Dd4: ni šlo radi 16) Td1 ter nato Sd6+, je jasno. Sedaj pa je Tc1 napadena in izgleda, da bo črni obdržal zdravega kmeta več.

16) Db3—c3!
Presenetljivo je, da igra beli s kmetom manj na končnico. Toda Stahlberg je zopet zelo dobro računal.

16) ... Df4 : e3+ Ke8—c7

17) f2 : c3, Ke8—c7
Kmeta je dobil beli z grožnjo Lc6: ter nato Sa5 ali Se5 itak vedno nazaj.

18) Lb5 : c6 b7 : c6
19) Sc4—a5 Tb8—c8

20) Tc1 : c6
Beli stoji odločno bolje: Skakač je aktivnejši nego Lf5, ki je trenutno celo čisto odrezan od igre. Beli ima na damskem krilu premoč kmeta, med tem ko črni dvojni e-kmet pomeni za končnico občutno slabost.

20) ... e6—e5(!)

Potrebno, da spravi vsaj lovca v igro. Če bi črni dopustil na pr. Tf1, bi bilo e5 že za vedno onemogočeno.

21) Ke1—d2
Manj nevarno za črne bi bilo 21) de5: na pr. Ld7, 22) Tc8: Tc8: ter nato event. Tc5.

21) ... Lf5—d7 Tc8 : c5

Radi grožnje Tc5+ ali Tc1 približno izsiljeno. Če menja črni najprej na d4, da belemu kralju važno polje e3.

23) d4 : d5
Bela premoč na damskem krilu se je še povečala.

23) ... Ld7—e6 Ta8—c8

Seveda ne La2:P, 25) b3 ter Ta1 z izgubo figure.

25) b2—b4 Lc6 : a2

Zopet izguba kmeta za belega samo za časna.

26) Th1—a1 La2—d5

Ze sta dva kmeta napadena.

27) ... Tc8—c7 Tc8—c7

28) Sc4 : c5 Tf7—f6

29) Se3—c4 Ld5 : c4

Treba je menjati na d6 bi bil skakač premočan.

30) Kc3 : c4

Trdnjavska končnica je kljub enakemu materialu za belega gladko dobljena: močni c-kmet, črni slabi točki a7 in e4, površ se sijajna pozicija belega kralja, ki že prodira v sovražne postojanke.

30) ... Kc7—d8 f6—f5

31) Kc4—d5 Kd8—c8

32) c5—c6 Kd8—c8

33) b4—b5

Beli je črni trdnjavi in kralju z napredovanjem kmetov še bolj omejil akcijsko možnost.

33) ... Kc8—b8

34) Ta1—f1

Sledi napad na novo slabo točko f5, ki je nastala, ker je črni hotel braniti kmeta c4.

34) ... Te7—f7

Ali g6. 35) g4! fg4: 36) Tf8+ Tc8, 37) Tc8+: Kc8: 38) Kc4: in e-kmet hitro odloči (na pr. Kc7, 39) Kf4, h5, 40) e4, Kd6, 41) e5+, Kc6, 42) Kg5, Kc7, 43) c7, Kd7, 44) e6+, Kc7: 45) Kf6.)

35) g2—g4 f5—f4

Se taktični poizkus, ki pa se tudi ponesreči. Če namreč beli igra 36) Kc4: sledi Te7+, in sedaj ne gre 37) Kf4: radi Tf7.

36) c3 : f4

Beli ima torej že tudi kmeta več.

36) ... e4—c3 h7—h5

37) f4—f5 h5 : g4

38) h2—h3 Kb8—c7

39) h3 : g4 Tf7—e7

40) Tf1—c1 Kc7—b6

41) Tc1—c2 Kc7—b6

42) g4—g5!

Na kraljevem krilu nastane nov prost kmet. To je konec.

42) ... Kb6 : b5 g7 : f6

43) f5—f6 g7—e7

44) g5 : f6 Tc7—c7

45) Te2 : c3 a7—a5

Na Tc6: seveda 46) Tb3+.

46) Te3—e7 črni se vda.

Lahko bi sledilo še Tc8, 47) f7, Tf8, 48) Tb7+, Ka4, 49) Kc6.

Vasja Pirc

Miss Siam umorjena

Iz Bangkoka poročajo o skrivnostnem umoru najlepše Siamke, ki je odnesla pri letopnih tekmah v Siamu prvenstvo med konkurentkami. Lepotico so našli v njeni sobi mrtvo, zadeta je bila od dveh revolverskih krogel. Sumijo, da je postala žrtev ljubavne drame. Ustrelil jo je njen zaročenec.

Ko se je gospod Chebron poslavljajal od nje, je bil tako sit njenih informacij o vsem, da se je vprašal, če je njena do-ta, katero je tolikanj hvalila, res vredna žrtve njegovega samstva. Še preden je prišel domov, pa je spoznal, da bi bilo škoda te žrtve, ker bi bila popolnoma odveč.

Obiskal je Geremove in dejal:

»Gospa. ne morem ugovarjati vašemu priporočanju da je gospa Bonetova pravi biser. Ebi sem pri nji doma in sem jo dolgo poslušal. In sem prišel do zaključka: Kakšno bi postalo moje življenje, če bi moral teden za tednom, mesec za mesecem, leto za letom gledati pred seboj vedno ta biser? Zdaj se mi, da bi postalo moje življenje na ta način strašno dolgočasno. Zato sem se odločil, da bom rajši gledal bolj prozaične stvari in živl-je še naprej v kavarniškem dimu...«

Zbogom, na svidenje ...»

Mrliči -- predmet kupčije

Visoke cene za mrliče na Angleškem — Tatovi odnašajo trupla s pokopališč — Umori z dobičkanosno svrhu

V Londonu je izšla zanimiva knjiga »Medicinska zgodovina Liverpoola«, ki se bavi v obširnem poglavju med drugim z zločinom ugrabljanja trupel. Še ob začetku našega stoletja so angleški in škotski anatomski plačevali

visoke cene za trupla,

ki so jih potrebovali za študijske namene. Zakonite ureditve tega vprašanja takrat še ni bilo, tako da so bili zavodi in zdravniki prisiljeni kupovati trupla pač tam, kjer so jim jih ponujali. To konjunkturo so znali izrabljati člani podzemlja, tako da se je razvila »svetoča« trgovina, ki ji je zakon vse prepozno napravil konec. Posebno v Liverpoolu je bila ta trgovina zelo razvita, kajti velike pristaniške in ladjedelniške naprave je mogla policija le za silo nadzirati in so predstavljale ugodna

tla za takšne zločine.

Knjiga navaja še posebno grd primer, ki

je imel vsaj to dobro posledico, da so se začeli zakonodajalci zavoljo njega končno prav resno zanimati za ta problem.

Tri zaboje bi morali spraviti na parnik »Latona« in ti zaboji so se videli policiji sumljivi. Dala jih je odpreti čeprav je veljal tovarni list, da je v njih grenka sol. In res je odkrila v njih

11 nasoljenih trupel.

Sled je vodila v neko hišo v Hope Streetu, ki je bila last nekega duhovnika. Jamesa McGowana. V kleti so odkrili še štiri zaboje z 19 trupli in tri vreče, v katerih je bilo po eno truplo. Duhovnik se je brez nadaljnjega izmaza, ker je lahko dokazal, da je bil klet da v njegovem dvema možakarjema, Petru McGregorju in Johnu Rossu, o katerih ni vedel, s kakšnim poslom se bavita. Sodna razprava je ugotovila, da so izvirala trupla

z liverpoolskega pokopališča.

V Edinburgu sta zločinci dobivala za vsako truplo po 2000 do 3000 Din, kar je bilo za tiste čase lep denar. Obsodili so ju vsakega na leto dni ječe.

Zadeva je imela za posledico, da takšnih grozotnih tovorov niso več odkrili, toda trgovina s trupli je cvetela dalje. Zločinci, ki na Angleškem niso mogli več dobiti primernega »blaga«, so si ga znali priskrbiti na Škotskem. Spet sta imela tu dva moža glavni posel, neki Burke in neki Hare. Bila sta dolgo časa strah in trepet Edinburga, kajti trupel nista več kradla s pokopališč, temveč sta

ljudi morila

na levo in desno, da sta mogla njih trupla prodajati. Burke sam je pozneje priznal, da ima na vesti 33 človeških življenj. Zgoditi pa se je moral še strašen primer ugrabitve trupla v Londonu, da so se v parlamentu končno odločili izdati »anatomy bill«, zakon, ki je trgovini s trupli napravil konec.

Civilna poroka — katoliški zakon

Irreznjenje po zakonski zvezi v rožicah...

Na neki plesni zabavi med pustom se je seznanil 23letni Otto, sin dobre dunajske družine, z 21letno Mary. Pripovedovala mu je, da se namerava izseliti v Ameriko. Žal ji je bilo le da še ni poročena, kajti v Ameriki bi ji šlo kot ločeni ženi bolje nego kot dekletu. V veselem razpoloženju ji je Otto predlagal, da bi se »malo« poročila in nato ločila. Sporazumela sta se, Mary je izstopila iz cerkve in poročila sta se civilno. Dva prijatelja sta bila za priči, kajti niti Ottova niti Maryna družina ni vedela ničesar o stvari. Po poroki sta se veselo razšla, naslednji dan je stopil Otto k svojemu odvorniku in ga prosil, naj bi izposloval ločitev.

Odvornik pa mu je v njegovo grozo razodel, da je zakon neločljiv. Otto se je bil poročil kot katolik in čeprav njegove poroke cerkev ne priznava, je smatral njegovo zakon po avstrijskih paragrafih za

katoliški zakon. Če bi se bila poročila v cerkvi, tedaj bi se lahko še nekako ločila, če bi mogla dokazati, da nista imela resnega namena. Ker pa poroka ni bila cerkvena, cerkveno sodišče, ki bi lahko izreklo ločitev, ni pristojno za to stvar. Skratka nastale so takšne komplikacije, da je mladima človekoma danes žal, da sta se spustila v to pustolovščino.

Mary je sicer odpotovala v Ameriko, po tem ko ju je sodišče ločilo po sporazumni želji od mže in postelje. Toda zakon med njima še obstaja in ga ne moreta ločiti. Vsaj v Avstriji ne, kjer imajo takšne siljane paragrafe. Mary bo morda v Ameriki dobila kakšen izhod, če se na te paragrafe poizkuša. Seveda, če bi se še enkrat poročila in bi prišla potem v Avstrijo, bi jo tam prijeli zavoljo bigamije. Težje je pa z Ottom, ki ostane doma in ki se v drugič ne more oženiti.

Dvojni tir na prekosibirski železnici

Orjaška gradbena dela z velikanskimi ovirami

Na prekosibirski progi gradijo ta čas drugi tir, ki mu pripisujejo izreden gospodarski in vojaški pomen. Ta gradnja je ena največjih nalog druge sovjetske petletke. Do letošnjega februarja so zgradili že 3500 km novega tira, tako da ostane samo še 600 km. Gradnja traja že 3 leta in pol.

Istočasno z drugim tirom je bilo treba zgraditi nekoliko tisoč mostov in drugih zgradb. Delo je bilo zelo težko, ne samo zaradi težavnega dovoza materiala in živil za delavstvo, temveč tudi zavoljo podnebnih prilik v nekaterih ozemljih, n. pr.

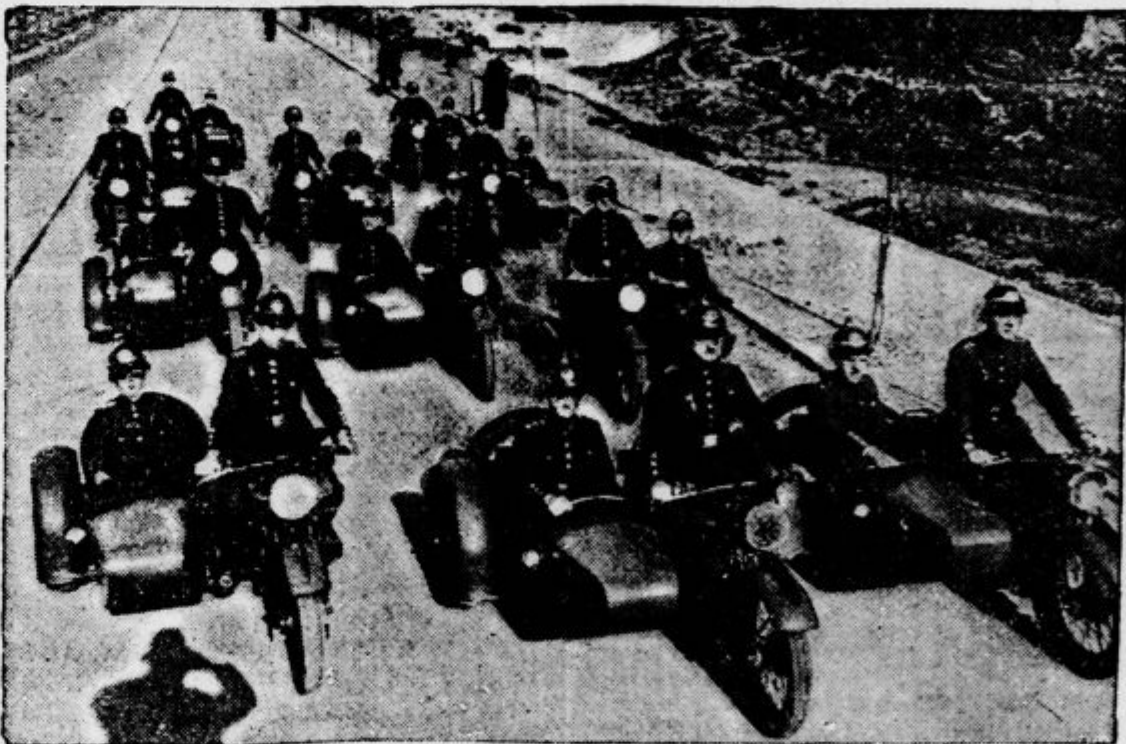
Klobuk s periskopom

Na razstavi britske industrije v Londonu zbuja veliko pozornost klobuk s periskopom, to je sistem zrcal, ki omogočajo gledalcu, da z lahkoto sledi poteku tekem ali sprevedu tudi če mu sosede zakrivajo prostor pred glavo. Naprava bo našla gotovo dosti kupcev posebno spričlo blizajočega se kronanja Jurija VI.

Hubertus milo, res domače, slovensko milo!

Modernizirana turška policija

se poslužuje pri izvrševanju svoje službe motociklov s prikolicami

Tudi živali imajo poklice

Čebele — matematikarke, krt — vremenoslovec, mravlje — vojaški geniji

V nekem oziru lahko trdimo, da imajo tudi živali svoje poklice, ki se dajo do neke mere primerjati s človeškimi.

Čebele bi n. pr. lahko označili za matematikarke in graditeljice, kajti njih satovje je zgrajeno tako, da predstavljajo njegove celice največje prostore ob najmanjši porabi gradiva in ob najmanjših presledkih. Krt je meteorolog, kakor mnoge druge živali, ki nam s svojim spretnim vedenjem napovedujejo vremenske spremembe. Navtilus, ta čudni prebivalec morja, je pravi pomorščak, ki dviga in spušta svoja jadra, spušta sidra in vrši druga mornarska dela.

Premnoge ptice so izvrstne godbenice.

Bober je obenem stavbenik, tesar in rezač lesa. Mirnotica je zelo spreten inženir. Ne gradi samo hiš, temveč postavlja tudi vodovode in gradi prekope, ki naj držijo njih domovanja suha. Ose in sršeni izdelujejo papir in kakor znano, je tudi človeku uspelo izumiti ta izdelek s tem, da je opazoval in posnemal te živali.

Z izdelovanjem tkiv se bavijo mnoge žuželke. To, kar dela svilopreka v tem pogledu, je splošno znano. A tudi pridobivanja umetne svilne se je človek naučil od živali. Mravlje so izvrstni graditelji in obenem vojaški geniji. Družbeni ustroj njih držav in njih delovno razdelitev so ljudje že dovolj občudovali in ju jemali za vzgled.

Kokoš — iz petelina

Japonski biolog proučuje možnost spremembe spola pri živali in človeku

Medicinski problem o spremembi spola zanima tudi japonske učenjake. Dr. Kijosi Masui s poljedelskega oddelka tokijskega vseučilišča poroča, da se mu bo na podlagi mnogih uspešnih poskusov posrečilo nemara tudi sprememba spola pri človeku.

Dr. Kijosi Masui je namreč odkril postopek, po katerem je mogoče spreminjati pe-

telne v kokoši in obratno. Pri tem je dobil na pr. peteline, ki se v ničemer ne razlikujejo od pravih petelinov, ki so kot takšni že prišli na svet. Umetni petelini so sposobni celo oplodjevanja. Sedaj se bavi z problemom določevanja spolov sploh in upa, da bo rešil tudi to vprašanje v nekoliko letih.

Ogromne žrtve potresov

Letno do 30 tisoč ljudi — Največ potresov je na Kitajskem, potem v Južni Ameriki in na Japonskem, na evropskih tleh pa v Italiji

Nekaj znanstvenj zavod, ki deluje v Pekingu pod evropskim in ameriškim vodstvom je dovršil pregled o smrtnih žrtvah, ki jih zahtevajo potresi na zemlji. Njegove številke seveda niso dokončne in tudi ne morejo biti, vendar pa cenijo, da je v zadnjih 50 letih izgubilo svoje življenje zavoljo potresov vsako leto okrog 30.000 ljudi.

Ta številka, do katere je prišel zavod po podatkih uradnih čimteljev na Kitajskem, Japonskem, Južni Ameriki in drugod, se sklada prav dobro s številkami, ki jih je že pred nekaj leti izračunal nekaj geolog. Ta se je seveda previdno izrazil, da znaša letno povprečno število žrtev potresov 27 do 35 tisoč. Tudi neki tretji pregled o potresih in zadnjih dveh stoletjih govori o povprečju 28 tisoč žrtev na leto. Številke se torej približno ujemajo.

Katera dežela pa ima v tem pogledu »rekord«? Presenetljivo je tu, da je to dežela, ki o njenih potresih v Evropi in drugod

prav malo čujemo, namreč Kitajska. Dežela je ogromna in ogromne so njene razdalje. Poročila o potresih prihajajo tam zavoljo slabih zvez zelo pozno in večinoma spačena do uradnih mest. Običajno so hudo pretirana in številke je treba potem zmanjšati na polovico in včasih na desetino. Vendar je gotovo, da znaša letno povprečje kakšnih 13.000 žrtev. Japonska, ki jo imenujemo klasično deželo potresov, po novi statistiki v resnici ne zavzema niti drugega mesta. Drugo mesto zavzema tu Južna Amerika, kjer potresi morda niso tako pogosti, a zahtevajo zato tem več smrtnih žrtev.

Japonski na tretjem mestu sledi potem z nekim presledkom Italija, nato Indija, Perzija, Mala Azija. V zelo številnih deželah, kakor v Švici in Belgiji, pa v zadnjih 2 stoletjih sploh niso imeli nobene smrtno žrtve zavoljo potresov.

Letno povprečje 30.000 mrtvih za ves svet se bo videlo marsikomu »majhnost«, saj sami beremo od časa do časa o potresih, ki so kjerkoli na Japonskem, v Južni Ameriki ali drugod zahtevali tisoče in tisoče žrtev. Upoštevati pa je treba to, da so takšni potresi vendarle izjemni dogodek in da so leta, ko je smrtnih žrtev veliko manj nego 30.000. Potem pa se utegne seveda zgoditi, da uničijo naravne sile v nekoliko trenutkih sto tisoč in več človeških življenj.

Willy Fritsch — Dina Grace

Znani filmski igralec Willy Fritsch se bo oženil s plesalko Dina Grace. Nevesta je Berlinčanka in oficirska hči, ženin in nevesta sta že oklicana.

Tri faze v odskoku

Francoski mojster padala James Williams (zgornj) v trenutku, ko se pripravila na skok po zraku, v sredi med padcem, na dnu v trenutku pristanka na zemlji

Ognjeniki pod ledom

Čudni vulkani v Islandiji

Na islandskem jugovzhodu se razprostira skoraj 8000 stirskaških kilometrov obsegajoči ledenik Vatna-Jökull. To je ostank ledne skorje, ki je pokrivala vse otok v ledni dobi. Islandija pa je po drugi strani dežela vročih vrekev in gejzirov, dežela mnogih starih ugaslih in tudi še delujočih ognjenikov. Del teh ognjenikov leži na ozemlju, ki ga pokriva več sto metrov debeli ledeniki in ledne plasti.

V londonski kraljevi geografski družbi je poročal pred dnevi raziskovalec dr. Niels Nielsen o potovanju, ki je povzročilo k tem zaledenim vulkanom. Že mnogo let smo vedeli, da so ti ognjeniki

še budni, da morejo s svojo vročino in silo svojih izbruhov raztaliti ledovje nad seboj in povzročati potem uničujoče poplave. Jökullhlaupe se imenuje takšna poplava na Islandskem. Znanstveno raziskanje tega nenavadnega pojava je sedaj pokazalo, da gre za dve različni vrsti vulkanskih izbruhov. Pri prvi vrsti izbijajo vulkani le malo pepela, delujejo pa s tako silnimi energijami, da morejo prebiti ledno plast in ustvarjati globoka žrela v ledu. Ti izbruhi dajejo do deset milijard kubičnih metrov vode. Druga skupina vulkanov kaže manj energije in izbijuva več pepela, 100 do 200 m debele ledne skorje ne more prebiti.

Kdaj se zaljubljuje dekleta?

Prva ljubezen v dobi pubertete — Nestalna študentska ljubezen

Dijaki in dijakinje učiteljske ter državne pedagogične zavoda v Brnu so organizirali posebno akcijo z vprašalnimi polami med srednješolsko mladino, ki naj bi razčistila nekatera vprašanja o psihu te mladine. Pokazalo se je marsikaj zanimivega.

Tako se je izkazalo, da se tako moška, kakor ženska mladina prvič zaljubi po 14. letu, to je v dobi pubertete. Iz odgovorov dijakov izhaja, da se prva ljubezen kar se tiče njenega objekta, ne veže niti na starost, niti na socialno stopnjo, niti na stopnjo izobrazbe.

Dekleta se zaljubijo v splošnem pozneje nego fantje. Podobno kakor fantje pa se dekleta zaljubijo večinoma v sebi enake, to je v dijakke. Zanimivo pa je, da se prej zaljubijo v starejše študente ali odrasle moške in da je torej dijaška ljubezen med dekleti in fanti istega razreda prav redka.

Kot povzročilo ljubezni navajajo fantje večinoma telesno lepoto svoje izvoljenke. Pri dekletih lepota še daleč ni tako odločilna: najmanj kar zahtevajo poleg lepote od svojega izvoljenca, je to, da ima

krepak značaj, močan nastop itd. Če drugo ne, mora imeti posebne sposobnosti. Pri obeh spolih je študentska ljubezen v večini primerov nestalna.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Prav nič vam ne manjka«, je dejal zdravnik po natančnem pregledu mlademumu možu. »Nekaj razvedrila, nekaj zabave, pa se vam bodo živci pomirili«.

Torej je šel mladi mož še isti večer v kino, kupil si je dober sedež v loži in je prosil blagajničarko, naj mu da potrdilo o vstopnini. »Čemu pa rabite potrdilo?« je vprašala blagajničarka radovedno. »Nu, zdravnik me je poslal sem in potrdilo potrebujem za bolniško blagajno« je odvrnil mladi mož.

»Kuharica je pečenko skvarila, sedaj se moraš zadovoljiti s poljuboma, je sprejela gospa Kuničunda svojega moža pri kosilu.

»Prav, prav«, se je nasmehnil mož, »kar pošlji jo sem!«

»Ali je gospa Evdija srečno poročena?« »Pa še kako! Pomislite, če se hoče kdaj zjokati, mora v kino!«

Žena igra s temperamentom poslednje akorde in za pre potem zvezek z notami. »To je bila Siegfriedova smrt«, pravi. »Lahko si mislim« zamomlja mož.

Mladi pesnik je poslal listu pesem z naslovom: »Zakaj živim?«

Urednik mu je vrnil pesem z obratno pošlo in pripombo: »Zato, ker niste sami prišli s pesmijo!«

ZA POMLAD

NOVA OBLEKA — NOV PLAŠČ!

Lepo sortirano zalogo blaga vam nudi

tvrdka

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, Aleksandrova c. št. 7

V zalogi tudi izgotovljena oblačila

all pa se na željo izgotove tudi po meri.

A NEKDOTA

Budimpeštanski kirurg Kovacs je rešil sinu neke odlične madžarske dame s smešno operacijo življenja. Dama je bila vsa iz sebe od veselja: »Vam in ljubemu Bogu se moram zahvaliti, da je moj sin še živ«, mu je dejala. »Ljubemu Bogu se vam ni treba zahvaliti, ta je internist!« je menil Kovacs suho.

VSAK DAN ENA

»Ali ste pogledali, če ne preži kakšen razbojnik pod mojo posteljo?«

»Sem, milostiva in pokorno javljam, da se nekdo skriva pod njo.«

(eRle et Race)

Iz življenja na deželi

IG pri LJUBLJANI. Po vseh mogočih poskusih izmenjave dosežanj uprave, preiskav in pregledih si je gasilska četa na lgu naposled le izbrala na redni skupščini 28. februarja po svoji volji upravo s predsednikom Ivanom Tomincem na čelu. Izan- ci hočejo tudi v bodoče ostati samosvoji gospodarji nad vsem, kar so si v teku desetletij pripravili s trudom in marljivostjo v obrambo svojega bližnjega.

KRIZE. »Slovenec« z dne 1. marca je prinesel članek, v katerem se vprašuje dopisnik po vzrokih poraza liste JRZ v Križah na Gorenjskem. Na to vprašanje mu prav lahko odgovorimo s tem, da niso odgovornost za ta poraz predvsem nekateri gospodje, kateri so si hoteli vzeti v zakup volitve v naši občini. Prva krivda teh gospodov obstoja v tem, da so za hrbtno razbilo kompromisno listo na svojem zaupnem sestanku v Križah ter o tem molčali kljub temu, da so imeli priložnost dati to stvar v vednost še isti večer. Nosilec kompromisne liste bi se lahko nadomestil pri skupnem dogovoru, vendar se to gospodom ni zdelo potrebno. Reje so šli takoj drugo jutro tajno na delo z vso hitrostjo, ker je bilo samo še 2 dni časa za vlaganje kandidatnih list. Mišljenja so bili, da v enem dnevu ne bo uspelo opoziciji sestaviti in vložiti svoje liste. Res so v precejšnji meri pravilno računali, ker ni mala stvar zbrati odbor- niki v tako obsejni občini brez predhod- nih sestankov, kakor jih je prej priredila JRZ že nešteto. Drug vzrok pa je bila nečedna zahrbtna agitacija po shodih, časopisih in od moza do moza, grožnje in objube, tako, da je bil res skoro čudež, če si je upal kakšen volilec javno izraziti svoje mišljenje. Oblatili so hoteli nosilca liste g. Kuhanja v dičnem časopisu Kranjskega advokata dr. Sabothya na tak na- čin, da so se zgražali ne samo križki občani, temveč vsakdo, kdor je te ogabno- sti bral. V »Slovenec« se je napredne volilce celo obrekovalo, da so vzklicali »živela španjca« in »živijo komunizem«, kar je seveda popolnoma izmišljeno. Sploh so se naši volilci obnašali tako do- stojno, da bi se tudi nasprotniki lahko marsikaj od njih naučili. Čudimo se le naivnosti gospodov, ki so vodili ves vo- lni boj, da mislijo, da podeželski ljudje še vedno in brezpogojno verjamejo vse, kar jim mestni agitatorji povedo. Misli- mo, da smo vsi dovolj zreli, da znamo preso- jati zdravo od nezdravega sami ter si urediti svoje razmere brez tuje pomoči posebej pa ne take, kot se nam je v tem boju vsiljevala. Ponosni smo, da smo tako sijajno pokazali svojo voljo in ovrgli vse intrige ljudi katerim ni mar dobrot naše občine. Na vsa obrekovanja in kleve- te pa izjavljamo, da nam je pod častjo da bi se z obrekovalci spuščali v polemiko. Odgovor smo dali pri volitvah.

POLJČANE. V nedeljo je bil pri Ma- horici likvidacijski občni zbor strelske družine, ki je bila ustanovljena 1. 1932. Preoblica tukajšnjih društev, nezmog- nost plačevanja članarine, prezaoplenost odbor- nikov v več društvih, splošna kriza in še marsikaj so posledica, da je morala mlada strelska družina prenehati. Opo- zarjamo pa, da se bo streljanje nadaljeva- lo pri Sokolu, ki si je osnoval poseben odsek. Strelšče pripada itak »jemu, zato od sokolskega društva tembolj pričaku- jemo, da bo z vsemi svojimi silami in mo- čmi deloval to novoprivzeto panogo. Te dni je bila seja kmetijskega občinskega odbora. Med drugim se je sklenilo naročiti dve brani za Lušček vas in Hošnico. Sreski kmetijski odbor naj oskrbi 20 kg arborina za poskušnjo Sla- ba letina je povzročila pomanjkanje se- menskega krompirja. Da ne bi ostalo morda celo področje brez nasada, se naro- či 10.000 kg semenskega krompirja »oneidovca«. Za škropljenje sadja se naro- či 10 kg uranila zelenila, k čemer naj bi sreski kmetijski odbor prispeval polo- vico zneska. Naroči se dalje 100 kg zvepla. V maju bo v št. Juriju ob j.z. tečaj za travniške pomočnike, do 15. marca pa je čas za naročanje plemenskih merjaščkov, na kar interese opozarja- mo. Govorilo se je o racionalnem škrop- ljenju, čiščenju in pogozdovanju. Pred- sednik je slednjič seznanil navzoče člane o navodilih poslovanja kmetijskih odbor- ov, izdanih od banske uprave v Ljublja- ni. — Kakor čitamo na občinskih vestih bo 24. marca licitacija rudnika premogovni- ka Stanovsko, katerega imovina je cenje- na nekaj nad pol milijona dinarjev.

SLOVENJGRADCE. Redna skupščina gasilske župe sreza slovenjgradca se je vršila 28. februarja. Starešna kopač Leo- pold je v uvodu pozdravil sreskega na- čelnika dr. Hrasovca, starešnega sa- nitetskega referenta dr. Romaja, marksa in zastopnika mestne občine avca Fran- ca, kateri je nastopili na najvišji ravni po- stoljstva gasilstva Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. v.s. kraljevcu Tomislavu in se spomnili vseh za gasilstvo vnetih delavcev, ki jih je smrt iztrgala v manem letu iz gasilskih vrst. Sledilo je izbrano poroč- lo tov. starešne, iz katerega je razvidno, da je v župi včlanjenih 21 prostovoljnih in 1 industrijska četa s 631 izvršujočimi, 358 podpornimi in ustanovnimi in 38 čast- nimi člani, skupaj 1.027. Samaritanski odsek ima 12 čet, kulturno prosvetni odsek pa 11. V župi je 12 motornih, 10 četverkolnih ročnih in 6 dvokolnih ro- čnih brizgaln in 1 berglovka. Požarov, pri katerih so gasilci nudili svojo pomoč, je bilo 11. Pri teh požarih je sodelovalo 265 gasilcev skozi 61 ur. Škoda, ki so jo povzročili požari, znaša 540.000 Din. Ga- silci pa so obvarovali prebivalstvo škode za 1.910.000 Din. Gasilskih domov je v župi 20; od teh so 3 v slabšem stanju in jih bo potreba čimprej popraviti, odnosno razširiti. Vozov za orodje imajo čete 15. onih za mostvo pa 11 in 3 avtomobile. Lekam za prvo pomoč ima 9 čet. Skupno premoženje vseh čet znaša 1.202.000 Din. Soglasno in z vzklikom je bil z majhni- mi izpremembami izvoljen star. odbor s starešino tov. Kopačem Leopoldom na čelu. Enako je bil soglasno sprejet pre- dlog, da bo župa podela podporo ome- moglim gasilec in vdovam v župi. V ta namen se je stavil v proračun znesek 2.000 Din.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

SOKOL

Sokolsko društvo in Narodna odbrana v Domžalah priredita danes ob 11. v So- kolskem domu predavanje »Ustila iz Bol- garije in jugoslovensko bolgarski pak« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

Sokolsko društvo Ivančna gorica pri- stični priredi danes ob 16. v svojem do- mu predavanje »Potovanje po Španiji« s s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD Pirnat Viktor.

Sokolsko društvo Trzin priredi jutri v ponedeljek 8. t. m. ob 20. v svojem domu predavanje »Prezident Osvoboditelj Ma- saryk«. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

Radio

Ponedeljek, 8. marca

Ljubljana 12: Valčki in polke v raznih izvedbah (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas spored, obvestila. — 13:15: Pevske jazz skupine (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Zbiravniška ura: dr. Anton Breceelj. — 18:20: Jenkove pesmi (plošče). — 18:30: Slovenska narodna pesem (g. Fran- ce Marolt). — 19: Čas, vreme poročila, spo- red, obvestila. — 19:30: Nac. ura: O do- moljubju (Miloš Porenta). — 19:50: Zapim- nosti. — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Čas, vreme poročila, spored. — 22:15: Operetna glasba (plošče). — 22:30: Beograd 17:20: Ruske romane. — 17:40: Narodni napet. — 18:10: Plošče. — 20: Simfonien koncert. — 21:10: Plošče. — 21:30: Jugoslovenske pesmi — 22:20: Lahka in plesna muzika — Zagreb 17:15: Sklad- be za klarinet in klavir. — 20: Lahka gla- ba. — 20:30: Koncert pevškega zbora. — 21: Orkestralna glasba. — 22:20: Plesna muzika. — Praga 19:30: Prenos Jirakove spevoigre »Zenska in vraga«. — 21:10: Zbor- kitar. — 21:35: Janakove klavirske sklad- be. — 22:20: Plošče. — 23: Orgelski kon- cert (Bachove skladbe). — Varšava 19:30: Mešan glasbeni program. — 21:30: Zborov- sko petje. — 22: Simfonien koncert. — 23: Plošče. — Dunaj 11:30: Citraški zbor. — 12:30: Plošče. — 16:05: Odločki iz zvo- nih filmov. — 17:40: Koncertna ura. — 18:10: Liturgični speli. — 20:15: Vesela vožnja po Dunavu. — 21: Orkestralni kon- cert. — 22:30: Plošče po željah. — Berlin 18: Uverture valček in korčence. — 19:15: Klavirski koncert. — 20:10: Koncert or- kestra in solistov. — 21: Kratki komad na različnih instrumentih. — 22:30: Nočni kon- cert iz Kölna. — München 18: Prinos iz Stuttgarta. — 19: Orkestralni koncert. — 20:10: Schiller: »Wallensteinova smrt«. — 22:20: Orkester — 23: Plesni komadi. — Stuttgart 18: Koncert orkestra. — 19: Ka- baretni program. — 19:45: Prijetne mol- nosti. — 20:10: Veseloga. — 20:50: Kon- cert vojaških godbe. — 21:15: Plesna muzi- ka. — 22:30: Koncert orkestra. — 24: No- čni koncert.

Torek, 9. marca

Ljubljana 11: Šolska ura. V tekstilni to- varni — reportaža »Vodi strok učitelj M. Is Stupica«. — 12: Uverture (plošče). — 12:45: Vreme poročila. — 13: Čas spored obve- stila. — 13:15: Pester spored Radio orkestra. — 14: Vreme poročila. — 18: Pevski koncert. — Vande Ziberove. — 18:40: Više slas- ske kulture v Abbasid (g. Franc Tem- slav). — 19: Čas, vreme poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Skromnost našega velikana (g. Ljubomir Kostič). — 19:50: Zabavni zvočni tednik. — 20: Plo- šče. — 20:15: Björnsterne Björnsten: Preko- gaše moji igrajo člani raz. igr. družine. — 21:15: Griegova suita »Peer Gynt« (plo- šče). — 22: Čas, vreme poročila, spored. — 22:15: Lahka glasba (Radio orkester). — Beograd 17:20: Plošče. — 17:40: Klavirske skladbe. — 18: Narodne pesmi. — 19:50: Violinski koncert. — 20:35: Jugoslovenske pesmi. — 21: Maestrovova opera »Werther« (3. in 4. dejanje). — 22:20: Plošče. — Za- greb 17:15: Lahka godba ork. stra. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Praga 19:25: Pester glasbeni program. — 20:15: Zvočna igra. — 21: Simfonien kon- cert. — 22:20: Violinski koncert. — Varšava 20:15: Simfonien koncert. — 22:45: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 12: Plošče. — 15:15: Otroške pesmi. — 16:05: Dunajske melodije. — 17:10: Koncert na ura. — 19:25: Prenos iz dunajske držav- ne opere. — 22:20: Plesni orkester. — 18: Orkestralni koncert iz Königsberga. — 19:15: Lahki muzičarji. — 20:10: Lahka godba orkestra. — 21: Roesinova opera »Italijanka v Alžirju«. — 23:15: Lahka in plesna muzika. — München 18: Orkestra- len koncert. — 19: Glasba in recitacije. — 20:10: Pevski koncert. — 21:15: Pester glas- beni večer iz Frankfurta.

MOTORNA KOLESJA

in ves pribor najceneje pri zastopstvu:

Ardie — Phönix — Puch
Maribor

FRANČISKANSKA UL. 11.

Starosta slovenskega učiteljstva, gospod

Franjo Zaman

je danes ob 12. v 85. letu starosti mirno preminil.

Pokopali ga bomo v ponedeljek 8. marca ob 8. uri v Cerkljah pri Kranju.

Dobrega pokojnika priporočamo v blagohotni spomin.

Hčerka SLAVIN — učiteljica.

Umrl nam je naš ljubljani, nezabni

Jože Levstik

oskrbnik bizelske graščine v p.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 8. marca ob 10. uri dopoldne.

PODSREDA, 6. marca 1937.

ZALUJOČI OSTALI.

LJUDSKA SAMOPOMOČ

REG. POMOŽNA BLAGAJNA V MARIBORU, GRAJSKI TRG 7/L

Poverjenišтво: Ljubljana, Tyrševa 34

naznanja smrtnih slučajev svojih članov v mesecu

januarja 1937.

OMAN ALOJZ, delavec, Sv. Lenart v Sl. gor.
CVIRN ALOJZ, viničar, Polana, p. Slivnica,
STOPAR FRANCISKA, prevzitarica, Maribor, Pobrežje,
STRUC JOŽEF, pismonoša, Črešnjevce,
OBERSTER MARIJA, pos. in trgovka, Zasap p. Cerklje ob Krki,
PREŠKAR MARIJA, pos. in gostilničarka, Podstreda,
VODA MARIJA, prevzitarica, Krčevina pri Ptuj,
SIMENC MARIJA, žena trgovca, Celje,
NOVAK CECILJA, posestnica, Varazdin,
HERBER IVAN, grajski sofer, Gor. Bistrice,
KOGELNIK MIHA, prevzitar, Sv. Vid, p. Vuzenica,
BOHM MARIJA, zasebnica, Maribor, Pobrežje,
PERUŠ FRANC, posestnik, Sv. Primož na Poh.,
POZNIČ ANA, vpokojenka, Sv. Rupert,
MOCNIK MARIJA, prevzitarica, Rihardovci,
KLAMPFER JOSIP, delavec, Maribor,
CESTNIK MIHAEL, posestnik, Loke,
JAUK TEREZILJA, zasebnica, Maribor,
IMENSEK SIMON, mizar, Maribor,
STEINER ANA, zasebnica, Črni vrh, p. Sv. Jurij ob Taboru,
GOSTINCNIK JOSIP, prevzitar, Podgora p. Guštanj,
VALENTAN JOHANA, vdova po viničarju, Košaki pri Mariboru,
LUBEC ANA, zasebnica, Ptuj,
MLAKAR MARIJA, zasebnica, Ptuj,
GEISER JOHAN, zasebnik, Ledinek, p. Sv. Ana v Sl. gor.,
ROTH ALOJZ, posestnik, Sp. Radvanje pri Mariboru,
HAUSMAN FRANC, trgovec, Radenski vrh p. Kapela,
PUŠNIK JULIJANA, prevzitarica, Sv. Vid p. Vuzenica,
KUK JOŽE, kaplan, Sv. Marieta nize Ptuja,
PONČIČ FRANC, pos. in mlekár, Moravci p. Tešanovci,
JAKLIČ ANA, posestnica, Žuželja vas,
TABOR ANA, zasebnica, Radeče pri Zid. mostu,
VIVOD ANTON, žel. v pok., Sp. Polsekava,
HEDŽET ALEKSANDER, posestnik, Zerovinci p. Svetinje,
ŽUMBAR JAKOB, prevzitar, Gradišče p. Sv. Barbara v Hal.,
VUK FRANC, posestnik, Ljubljana,
SFMLIČ LEOPOLD, prevzitar, Črešnjevci pri Radgoni,
SMIDL NEŽA, zasebnica, Petrovče,
CLJAN TEREZILJA, posestnica, Ljubljana VII,
HORVATH FRANC, klep. mojster, Maribor,
VOVK ALOJZILJA, prevzitarica, Prečna Loka,
ROMIH PAVL, prevzitar, Grobelno,
ZVENKEI JOHAN, vojni viš. upravnik v pok., Ranca p. Pesnica,
GOJATH BOSTJAN, nadspevovnik v pok. Maribor,
BOŽOVSKY KATARINA, vdova viš. rev. j. žel. v p., Teharje,
VAUPOTIČ MIROSLAV, žena poštnega uradnika, Mota,
PREŠEREN JOŽEFA, prevzitarica, Poljčane,
ZAVEC FRANC, viničar, Zavrh p. Sv. Rupert v Sl. gor.,
KODELA NEŽA, zasebnica, Gaberje pri Celju,
BARTOLO MARIJA, zasebnica, Hrastnik,
KRAMAR MARIJA, žena kov. mojstra Gorče p. Libelice,
LESNIK ANA, posestnica, Zerkovec p. Hoče,
KURENT IGNAC, zasebnik, Maribor,
PRIJATELJ NEŽA, prevzitarica, Gor. Skališče p. Vel. Lašče,
ČERNE MARIJA, posestnica, Log p. Krško,
KOCBEK MARIJA, prevzitarica, Sv. Martin pri Vurbergu,
DOMANIKO ANTON, delavec, Sv. Lovrenc na Dr. p.
PRAPROTNIK MARIJA, prevzitarica, Stara vas p. Vejenje,
JELER ANA, posestnica, Sevnica ob Savi,
GREGOREC FRANC, prevzitar, Desenci, p. Sv. Urban pri Ptuj,
GABRŠEK FRAN, višji šolski nadzornik v p., Ljubljana,
RUPNIK MARIJA, viničarka, Polički vrh,
VRENKO JERA, prevzitarica, Brežice,
SMOLNIKAR NEŽA, zasebnica, Gornji grad,
HYALEC MARIJA, prevzitarica, Sp. Breg p. Ptuj,
FRIC MARIJA, prevzitarica, Orehova vas
JAUNIK JOŽEFA, hišna posestnica, Maribor,
SMREČNIK MARIJA, prevzitarica, Bresternica,
CAJZFK JOSIP, posestnik, Brezovce p. Rogatec,
PEČOVNIK IVANA, vdova po nadučitelju v pok., Celje,
LEGADIC MARIJA, posestnica, Zduša pri Kamniku,
BASTIČ MARIJA, zasebnica, Čreta p. Rimske Toplice,
PAURIC MARIJA, zasebnica, Cenkova p. Sv. Anton v Sl. gor.,
OTOREPEC JAKOB, prevzitar, Serovo p. Šmarje pri Jelšah,
FERLIN MIHAEL, prevzitar, Maribor,
ZIEGLER PETER, pos. in kroj. mojster, Vuzenica,
TOMC ANA, prevzitarica, Šujica p. Dobrova pri Ljubljani,
SVETLIČIČ MARJANA, vdova po rudarju, Studenci,
JARC JOSIP, prevzitar, Rogozja,
LOGAR MINKA, žena obč. delovodje, Boh. Bistrica,
PAPEŠ HELENA, vpokojenka, Vel. Mislinja,
BEZENSEK IVAN, prevzitar, Slov. Konjice,
Po vseh umrlih članih se je izplačala pripadajoča podpora v skupnem znesku

Din 529.550.—

Kdor se ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo za pogrebno in doto.

BLAGAJNIŠKO NAČELSTVO.

KLIŠEJE
VSE IN
VEČBARNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

ZAHVALA

Ob prebriski izgubi našega nepo-
zabnega soproga in očeta, gospoda

FRANCA HAFNER

viš. poš. kontr. v pokoju

se najiskreneje zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem in znanecem
za izraze sožalja, dalje vsem daro-
valcem vencev in cvetja ter vsem, ki
so pokojnika v tako velikem številu
spremili na njegovi zadnji poti.

CELJE, dne 5. marca 1937.

ZALUJOČI OSTALI

Vse vrste **poslovne knjige:**
Amerikanski jurnali, blagajniške knji-
ge, saldakonti, odj. knjižice, mape, bloki
in drugo dobite po najnižjih cenah pri:

A. JANEŽIČ

knjigovoznica, industrija trgovskih
knjig in šolskih zvezkov

LJUBLJANA

Florjanska ul. 14. Tel. 32-20

V delo se sprejemajo tudi vsa v knjigo-
veško stroko spadajoča dela po najnižjih
cenah.

Potnika

iščem. Spreten strokovnjak, vplejan
v železnici. Pismene ponudbe v hrva-
ščini in nemščini z navedbo dosežanj
zaposlitve in minimalnimi zahtevami
pod »Agile« na Publicitas, Zagreb,
d. d., Ilica 9.

Golša, nabrekel vrat

je obolenje ščitne žleze, ki se mora
pravočasno zdraviti, ker se sicer
delovanje tega važnega organa v
svoji funkciji kot zaščita proti
strupem vse preveč preprečuje, za-
radi česar lahko nastopijo nepri-
jetni, a čisto tudi nevarni pojavi.
Zdravniška znanost je dognala,
da so soli, ki vsebujejo jod, pri
raznih oblikah golše izredno učinko-
vite. Številni bolniki so ugotovi-
li z uporabo našega zelo prepro-
stelega

domačega zdravljenja s pitjem
nagel, povoljni, povsem neškodljivi
vpliv na bolezen.

Vsako, ki je bolan na golši,
ima nabrekel vrat, otečene žleze,
naj zahteva našo knjižico, ki jo
vsakomur

POPOLNOMA BREZPLACNO

poslujemo. Zadoštuje dopisnica.

Poštno zbiralno mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S. O.,

Michaelkirchplatz 13, Abt. P-115.

GLASBILA
Schneider
priznana
»so od«
umetnikov

kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša

KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ

NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TRVDKA

F. SCHNEIDER

IZDELAVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRILEKLIN

ZAGREB, Nikolićeva ul. 10.

Violine..... od Din 71.- navzgor

Kitare..... - 148.-

Mandoline..... - 98.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

Harmonike..... - 75.-

ČE VZROK TI JE ZNAN, NE BOŠ DOLGO BOLAN!

Tudi poapnenje žil in starostna onemoglost imata svoj vzrok v pomanjkljivem kroženju krvi. Radi tega je dolžnost bolnih kakor tudi zdravih starih in mladih, čistiti prebavne organe tako, kakor se mora čistiti vsak stroj, če hočete, da redno deluje. In če nastopijo motnje kakor: pomanjkanje teka, bel jezik, slab okus, slab duh iz ust, nerazpoloženje, kolcanje, zgaga, glavobol, zlata žila, hipna slabost, motnje v jetrih, vranici in ledvicah, slabo čiščenje ali celo zaprtje, potem nikar ne oklevajte, temveč telo dobro prečistite s prizanim naravnim sredstvom

PLANINKA čaj Bahovec

Ki je sestavljen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč. Zahtevajte pa v lekarnah izrecno »PLANINKA« čaj Bahovec, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v zaprtih in plombranih paketih po Din 20.— veliki paket, polovčni Din 12.— in poskusni omot Din 3.50 z napisom proizvajalca:

LEKARNA MR. BAHOVEC — LJUBLJANA.

To je glavno pravilo zdravilne umetnosti, temu se pridružajo pregovori: »Če bolezen se pojavi, povprašaj najprej, kaj želodec pravi.« Kajti kakor pričajo tisočletna opazovanja, je želodec največkrat izhodišče tudi takih bolezenskih pojavov, ki so za nevede oke videti brez vsakih zvez z želodcem.

Končno pa ne more vsakdo biti počen o postanku vseh bolezni in torej ne more vsakdo vedeti, da nastanejo n. pr. tudi mozolji in mnoge druge kožne bolezni zaradi pomanjkljivega delovanja želodca in črev, prav tako kot imajo nasprotni pojavi: hujšanje, debeljenje itd., skoraj vedno vzrok v nerednem delovanju prebavnih organov. Tudi neredno kroženje krvi, ki povzroča toliko obolenj, se skoraj vedno nanaša na bolan želodec in črevesje, prav tako bledica, slabost, slabokrvnost, nespečnost, prerano staranje itd., ker vse to je v zvezi s krvjo, kri pa je življenje! Samo zdrav želodec in zdravi prebavni organi lahko proizvajajo in ženejo zdravo kri po telesu.

Reg. S. br. 1349 od 6. VII. 1932.

Tovorni avto
vzajem v najem. Poudarjena na področju Jutra v Celju pod št. 22. 4443-10

Sportni avto
4 sedelci, v dobrem stanju, je tako ugodno napravljen zaradi odstopanja. Poudarjena na področju Jutra v Celju pod št. 22. 4443-10

Okazijska avtoprodaja
Standard omarčni 750 kv. nosilnosti 1000 kv. vožen, Tatra odprti 2 cilindrski, Ford limuzina, tipa A, Fiat 520, 2 sedelci, kupé. Motors Sales, Maribor, — Franciskanska ul. 17. 4736-10

Zaloga »Semperite« pnevmatike
in vulkaniziranje vseh gumijastih predmetov avtomobilov, se je preselila na Tyrševa cesta 38 (pri Polaku). Kupujemo vrabljene avtomobile. 4734-10

Prikolico
turing, dobro ohranjeno, — prodaja na 1300 Din. Najmanjši znesek 1300 Din. 4777-10

Kolesa
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Kolesa
akoraj nova in stara v veliki izbiri po nizkih cenah, napravljeni pri »Prometu« (Nasprotni križarske cerkve). 4584-11

Novo kolo
znanka »Oxford« poceni prodaja. Vprejeti: Franciskanska 30, dvoršice. 4730-11

Kolesa
prevrtnih, omekih, fabrikovanih, kupite najceneje pri Novi trgovini, Tyrševa 36. 4779-11

Stroji
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Parni kotli
15-30 kv. m. kur. plošev, lokomobila 40 — 60 HP, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stroje« 4552-29

Kupim
lokomobila in polnolitrski avtomobile. Ponudbe lahko tudi samo lokomobila ali samo polnolitrski avtomobile. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zgaga« 4405-29

Hladilni stroj
turmški, nov ugodno prodaja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hladilni« 4404-29

Motor BSA
350 ccm, dobro ohranjen, kupim, plačam takoj. — Ivan Končan, poslovalnica Baze, Škofja Loka. 4433-29

Singer—Pfaff
akoraj novi šivalni stroji in tudi kolesa raznih znamk. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Singer« 4583-29

Stroj za nogavice
»Person« prodaja. Repnik Konrad, Polzela. 4186-29

Kompletno žago
kupim, eventuelno s kotlom. Ponudbe na Prekmurje, Siskarica, Murška Soba, Prekmurje. 4473-29

Več pletilnih strojev
na ročni in motorni pogon, kakor tudi navijalne in šivalne stroje po ugodni ceni, napravljeni pri »Prometu« (Nasprotni križarske cerkve). 4486-29

Stroje
za izdelovanje cementne strukture opake (Gaspary Drehten) poceni ali prodaja. — Anton Avsec Gotna vse pri Novem mestu. 4494-29

Motorno kolo
Puch 250 ccm v dobrem stanju, prodaja. A. Kavčič, meh. delavnica, Tržaška cesta 18. 4501-10

Triumph
500 ccm OHW sport v dobrem stanju za 5000 Din prodaja. Gradišče Ptuj. 4501-10

Motorno kolo
znanka Harley 350 ccm zelo dobro ohranjen, po ceni napravljen. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4511-10

Šivalni stroj
Köhler nov, popravilni, šiva naprej in nazaj, šiška, bučo, poceni napravljen. Novi trgovini, Tyrševa 36. 4779-11

Pridelki
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Med za pecivo
po Din 12 kg. za drobno prodajo. Orelav Dolenc, Ljubljana, Volfova ul. 10 in priporočila svoje odprto par ketno vozič ter prijetne, pilni vosek. 35-38

Stajersko vino
33 hl sortirano, prvovrstno, lahke odvoze, na prodajo. Informacije Len gusova 11-1. 4419-38

Zamenjava
Nudim več hektolitrov pristne, domače slivovke za drobno ohranjene transportne vinske sode. Ponudbe s količino in ceno pošljite na Alojz Franž, gostinca, Celje, Gospodarska ul. 4730-33

Avto
»Chevrolet« zamenjam za motor ali izročim potniku proti Din 4.000.— gotovine, letesa »vremem« in »vremem« za 1937. — Naslov: Zupan, Slomkov trg 1, Celje. 4754-10

Prima požlahtnjene trte
(Wurtemberg) poceni, najfinše vino, namame vrste in vse novosti, tudi divjo rezanje in koronake trte, rože in lepo posušene grmičje dobite pri Karli Ebertu, privravnica šola za trtorje, Belcar kva. Banat, cenik je za stonj. 3244-33

Zivali
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Sobnočisti dakelni
Foksterijer, Španjeli (Springer) ugodno napravljeni za radje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4655-27

Airdaletterijerje
par 3mesčnih mladičev, 1 zletnega, izvirnega čuvaja in lovca, 4 plimutke s petelinom, 1 pegatko, od da graščina Mokronog. 4649-27

Svileni pinči
lepi, napravljeni, Zg. Šiška, Celovška c. 200. 4691-27

Kupim
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Stelaže
za mešano trgovino, prvovrstno ohranjene, kupim. Ponudbe s opisom in navodno cenami na V. Rok, trgovina, Radetca. 3144-27

Stare moške obleke
čevlje, perilo, kupujem, — predem pogledat na dom. Pišite na Mara Andovica, Galusova nabrežje 27. 4758-27

Voziček
malo rabljen na štirih kolesih ki vzdrži težo 400 kv. kupim. Perne, Janševa 14, Beograd. 4711-27

Dragocenosti
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Vasokovrsto zlato
kupim po najvišji ceni, — Rudnik Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. 4664-16

ČERNE — juvelir
Ljubljana, Volfova ulica 1. 12-38

Kapital
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Hranilne knjižice
Za družinske gospodarske in za trgovske gospodarske posle izvede in oddaja izvedenica minnja koncesionarna Trgovsko-gospodarska poslovalnica v Ljubljani. Cesta 19. oktobra (Rim skva) št. 1. (Za plačena pojasna iz znanstvenih) 4736-10

Hranilne knjižice
»Person« Kreditne banke Zdravne gospodarske banke, Celjskih in vseh podobnih zavodov. Vam vnoje dim takoj po najvišji ceni. ALJOJZ PLANINEK Ljubljana, Seestovna ul. 14-1. Telefon 35-10. 4236-16

Pristopim kot družabnik
s gotovino Din 500.000, v večje industrije ali vele trgovine. Ponudbe pošliti na ogl. odd. Jutra pod »Prstipim« 4216-16

Kdor mi posodi Din 20.000.—
dobro v Celju brezplačno stanovanje, obsejete iz 2 sob, kuhinjo in priključek na lep legi. Vprašate v Celju trgovina. Cesta na Grad št. 31. 4242-16

Hranilne knjižice
kupim po najvišji ceni vse potrebne stvari in posle, — Alojz Planinek Ljubljana, Seestovna ul. 14-1. Telefon 35-10. 4236-16

Finanserja
z 80.000 Din govorine za brezkonkurenčno industrijo, kupim 180.000. Ponudbe pošliti na ogl. odd. Jutra. 4678-16

Z Din 40.000
si osigurajte lep ekstenziven, — Alojz Planinek Ljubljana, Seestovna ul. 14-1. Telefon 35-10. 4236-16

Družabnika
starejši gospodini, vdovi ali ločeni, s nekaj gotovine, sprejmo po posamezni »Skupno delo in zaslužek«. 4977-16

Družabnika
eprejme vpeljano trgovsko podjetje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro zaslužek«. 4694-16

Slepec
še brezposelno posojilo Din 5.000.— kupim ali prodajo. Ponudbe s količino in ceno pošljite na Alojz Franž, gostinca, Celje, Gospodarska ul. 4730-33

100.000 Din posodim
vključno na prvo mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Denar 99«. 4516-16

Hranilne knjižice
Ljubljanske ljudske posojilnice Din 700.000.— kupim ali prodajo. Ponudbe s količino in ceno pošljite na Alojz Franž, gostinca, Celje, Gospodarska ul. 4730-33

Kdor mi posodi Din 20.000.—
dobro v Celju brezplačno stanovanje, obsejete iz 2 sob, kuhinjo in priključek na lep legi. Vprašate v Celju trgovina. Cesta na Grad št. 31. 4242-16

Hranilne knjižice
kupim po najvišji ceni vse potrebne stvari in posle, — Alojz Planinek Ljubljana, Seestovna ul. 14-1. Telefon 35-10. 4236-16

Kdor mi posodi Din 20.000.—
dobro v Celju brezplačno stanovanje, obsejete iz 2 sob, kuhinjo in priključek na lep legi. Vprašate v Celju trgovina. Cesta na Grad št. 31. 4242-16

22.000 din vloge
Kmetke posojilnice Ljubljanske prodaja samo oton gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vloga«. 4195-16

Zamenjam vlogo
Mestne hranilnice Ljubljanske ca 90.000 za vlogo Ljudske hranilnice. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Knjižice«. 4578-16

5.000 Din posojila
Mesto učiteljskega združenja, da si do državnih naslovov ustanovi ekstenziven. Dam 10 odločitev. Vremem vse druge. Din 350. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Abturijske«. 4536-16

Važno!
Predno prodate ali kupite hranilne knjižice, vprašajte pri meni, kjer dobiti vse informacije brezplačno. Rudnik Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. 4664-16

Hranilne knjižice
Kmetke prodaja hranilnice in posojila doma v znesku 150.000 Din nominalne, kupim proti gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Božičnost«. 4573-16

Poravnave plačanje dolgov
posredovanje kreditov na hranilne knjižice, na ložbe kapitala, (tudi hranilni vlog) zastopanje, davčne napovedi, knjigovodstvene revizije, bilance in v. dr. — Alojz Planinek Ljubljana, Seestovna ul. 14-1. Telefon 35-10. 4236-16

Gumbi—plise
ali »šur« jredski mono zame hla, tuzr Matek & Miki Ljubljana, poleg bolta Strujski. 85-32

»Slava Grila«
močna krema se sedaj le dobi pri meni sami, Zagreb Juršičeva 21/1. 4661-30

Vedno najnovejše modele
stanzov in nadržkov, od nasjenice do najfinše se izdelava, kakor tu iz tujine posreduje v gumogovornih nudi vsi k. Adela Boednick, Škofja Loka, Beograd. 4711-27

»V najem«
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Gostilno na račun
oddam samski natakarici ali zakonca brez otoka, ravnice na ogl. odd. Jutra pod »Industrijski kraj«. 4236-16

Iščem pekarno
na prometnem kraju v našem. Ponudbe na podružnico Jutra Jeseč pod »Pekarno«. 4282-17

Buffe
ali vinotok na prometni točki v našem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Buffe« na ogl. odd. Jutra. 4334-17

Vinotoč
na prometnem kraju — Iščem. Ceni, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gotovina 99«. 4512-17

Podjetje
manjše, ravnateljstvo prevzemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rematibino«. 4410-17

Pekarijo
»ar«, vpeljeno pri Ljubljani pod ugodnimi pogoji oddam v najem. Pravno za same. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra točka«. 4418-17

Cvetličarno
dobro vpeljano, na prometni točki Ljubljane prodaja zaradi odstopanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sklada eksistencija«. 4518-17

Restavracijo
v sredini Maribor prodam ali oddam v najem. Naslov v vseh posl. Jutra. 4746-17

Mesarijo
oddam v našem. Gostilna »Francle Store pri Celju«. 4748-17

Lokali
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Peki — pozor!
Iščem dobro vpeljano pekarno za takoj ali pozneje. »Bite: Buda August, Zagreb, Savska 130, Koliko se peče, kje, in kakšno zahteva. 4606-19

Trgovino
oddam po lastno ceno zaradi bolezni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro obstoji«. 4673-16

Kdor posodi
nujno ali preskrbi 4.000 držav uradniki za eno leto. Vremem vse druge. 800 Din vrednih knjižic. Ponudbe na področju Jutra Celje pod »Se obvesti«. 4442-16

Posojilo
vsakvratno dobijo posojila, trgovci, na vključbo in poroke, državni in mestni uradniki na plačilo. Informacije daie s predkazalom 10 din znak Jugo-Istok, Hlica 31, Zagreb. 4444-16

Posojilo
dobijo pravi in samopravni uradniki, po ugodnih pogojih proti raznim bi na prejemke. — Dopolne informacije: Zvezni Gradnjašnik don. št. 1000. Darvar, Ljubljana, Tyrševa 53. Za odgovor znakmo za Din 3. 4613-16

Obst
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Gumbi—plise
ali »šur« jredski mono zame hla, tuzr Matek & Miki Ljubljana, poleg bolta Strujski. 85-32

»Slava Grila«
močna krema se sedaj le dobi pri meni sami, Zagreb Juršičeva 21/1. 4661-30

Vedno najnovejše modele
stanzov in nadržkov, od nasjenice do najfinše se izdelava, kakor tu iz tujine posreduje v gumogovornih nudi vsi k. Adela Boednick, Škofja Loka, Beograd. 4711-27

»V najem«
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Gostilno na račun
oddam samski natakarici ali zakonca brez otoka, ravnice na ogl. odd. Jutra pod »Industrijski kraj«. 4236-16

Iščem pekarno
na prometnem kraju v našem. Ponudbe na podružnico Jutra Jeseč pod »Pekarno«. 4282-17

Buffe
ali vinotok na prometni točki v našem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Buffe« na ogl. odd. Jutra. 4334-17

Vinotoč
na prometnem kraju — Iščem. Ceni, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gotovina 99«. 4512-17

Podjetje
manjše, ravnateljstvo prevzemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rematibino«. 4410-17

Pekarijo
»ar«, vpeljeno pri Ljubljani pod ugodnimi pogoji oddam v najem. Pravno za same. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra točka«. 4418-17

Cvetličarno
dobro vpeljano, na prometni točki Ljubljane prodaja zaradi odstopanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sklada eksistencija«. 4518-17

Restavracijo
v sredini Maribor prodam ali oddam v najem. Naslov v vseh posl. Jutra. 4746-17

Mesarijo
oddam v našem. Gostilna »Francle Store pri Celju«. 4748-17

Lokali
Reorda 1 Din, Javak 3 Din, za šifro ali jasnje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 4736-10

Peki — pozor!
Iščem dobro vpeljano pekarno za takoj ali pozneje. »Bite: Buda August, Zagreb, Savska 130, Koliko se peče, kje, in kakšno zahteva. 4606-19

Trgovino
oddam po lastno ceno zaradi bolezni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro obstoji«. 4673-16

Trgovino
močnega blaga, bele, špe, korja, manufakture, prodam na najvišji ceni. Loži me sta Virja (Podravina) s krasnimi magazini in stanovanjem, vrtom itd. Stari dobro uveljavljen. Bolše nosi zagotovo. Potrebno okoli Din 50.000.— gotovine, ostali pogoji povoljni. Ivan Matončič, Virje. 461-19

Lep trgovski lokal
oddam po nizki ceni. Posojila in ogled v Vošnjaku ulici 4-1. levo. 4348-19

Delavnico
primerno za vsako obrt, zlasti za mizarja, ključarja, ključavničarja, 29 kv. m, s 30 kv. m pokritega dvoranskega prostora. Pridružena s stanja poslojstva pri Kramar, ali I. Jančič, Dolenska c. 5. 4566-19

Pekarijo
na prometni točki Ljubljane, oddam z vsem in vnaprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zaradi odstopanja«. 4540-19

Gostilno in trgovino
a koncesijo na dobiči in lepi stanovanjem takoj oddam poceni v našem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4278-19

Trgovine, industrije
trajka, hotelske, resavnice, non-tone, kavarnice, gostilne, vinarne, hla, v. dr. posreduje prodaja in posreduje nakup naravnih in umetnih. Pavlovski, Zagreb, Hlica 144. 4506-19

Lokal
za modno trgovino na Jelenicah, Iščem. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rabim takole«. 4536-19

Garažo
na prometni točki, oddam v našem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Velik promet«. 4734-19

Trgovski lokal
z gostilno in trafiko na prometni točki, tle sole in cene oddam v našem. Naslov: Wrdša Jančič, Sp. Breg, Ptuj. 4235-19

Kdor mi preskrbi prometno točko
z vpeljano trgovino, dobro napravljen, na področju Jutra Maribor na šifro »Le promeno«. 4532-19

Oddam gostilno
z inventarjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prometna točka 999«. 4713-21

Trgovski lokal
pripravljen za karkoli, ceno Ljubljane, oddam takoj, ali kasneje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4730-20

Mesnico
v Ljubljani z inventarjem, tiskoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4529-19

Trgovski lokal
v večjem kraju na Gozdevem oddam v našem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stara trgovina«. 4546-19

Lokal
z lepo veliko sobo in 2 dnevni sobarica s posebnim vzhodom oddam zelo poceni za mirno obrt oz. mirni stranki skupaj ali ločeno — ve v novi hiši na prometnem kraju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »

in 12. uro. — 'Obrnite se na lastnika
25. Zagreb,

A. Christl:

Spomini ekselence Muholovceva

Roman

»Da.«
 »Bili ste sobar prince Mihe?«
 »Da, služil sem Njegovi Visokosti.«
 »Ali že veste, da so vašega gospodarja minulo noč umorili?«
 Mož je zarenčal kakor divja zver, tako da je Lomax prestrašen odskočil do okna.
 »Kdaj ste poslednjič videli svojega gospoda?«
 »Njegova Visokost je legel o polni enajstih spat. Jaz sem spal v njegovim predsobju, kakor zmerom. Najbrže je šel potem skozi mala vrata v pritičje. Slišal ga nisem, Morda mi je dal kdo uspravno sredstvo. Nezvest sluga sem: ko je gospod bedel, sem spal. Prekletstvo naj me zadene!«
 »Ali ste imeli svojega gospoda radi?« je vprašal Battle, ki ga je bistro opazoval.
 Boris je težko dihal. Obraz se mu je spajal. »Povem vam, angleški redar, da bi bil šel zanj v smrt, in moje oči naj ne spijo in moje srce naj se ne odahne, dokler ga ne maščujem. Kakor pes bom sle-

di njegovega morilca, in kadar ga najdem, mi zabodem ta nož v črno srce!« Izvlekel je dolg nož, ga zavil nad glavo, ga spravil nazaj in s težkimi koraki zapustil sobo...
 Ta čas sta Virginija in Anthony skupaj hodila po parku. Izprva sta oba molčala, dokler ni Virginija na pol smehoma vzklila: »Moj Bog, saj ne vem, kaj naj vas najprej vprašam! A pred vsem — kaj ste storili s truplom? O, da moram izreči takšno besedo!«
 Anthony ji je kratko povedal, kako in kaj. Nato je vprašal: »Kaj ne, da ste bili nekoč v Koromandiji, gospa Revelova? Ali ste se takrat seznanili s princem Miho?«
 »Seveda!« se je zasmejala. »Strašen človek je bil: hotel je, naj zapustim moža in sklenem z njim morganatski zakon.«
 »Hm! In včeraj ste videli tega grofa Stanislava?«
 »Ne, ko sem prišla, se je bil že umaknil v svoje prostore.«
 »Trupla vam seveda najbrže niso pokazali,« je Anthony zamišljeno nadaljeval. »Ali — zelo ljubo bi mi bilo, če bi mogli to na kak način doseči. Vedeti morate namreč, da je bil gost, ki je inkognito prišel semkaj kot grof Stanislav, v resnici princ Miha. Mogoče bi bilo vendarle, da je bil on tisti, ki vas je hotel zadržati, da ne bi šli v Chimneys. Pomislite, da ste edini, ki ste poznali prince Miho na oko.«
 »Menite, da bi utegnil biti umorjenec velik slepar?« je šepnila Virginija in ga široko pogledala.

»Nemogoče se mi ne zdi. Morda se škrti Caterham pogovoriti in vam pokaže truplo. Tako bi dobili gotovost.«
 »Ob 11 uri 45 minut so ga ustrelili,« je zamrmrala Virginija. »Ob času, ki je bil zapisan na listku.«
 »In kaj sem še hotel vprašati: ali je tamle zgoraj vaša soba?« je zdajci vprašal Anthony. »Druga nad posvetovalnico?«
 »Ne, moja je na oni strani. Zakaj bi radi vedeli?«
 »Ker se je smočil takoj po strelu za tem oknom posvetila luč.«
 »Kako čudno! Od Cullice lahko zvem, kdo tam stanuje.« Prišla sta bila do jezera in stopila v čolin. »In zdaj hočem vedeti, ali ste res Anthony Cade ali Jimmy Mc Grath,« je Virginija nadaljevala.
 Anthony je drugič ta dan povedal, kaj je bil doživel v zadnjih šestih tednih, in ko je končal, je Virginija rekla: »Za temi spomini mora tičati nekakšna skrivnost, ki ji še ne vidimo do dna. Sicer sem pa slišala od vas pod imenom Mc Grath, že preden sva se seznanila. Moj bratranec George Lomax si je bil namreč vtepel neumno misel, da naj jaz tukaj 'gospoda Mc Gratha' po daljisko omrežim in mu na kak način izvažim Muholovcevi spomine.«
 »Nu, zdaj sva skupaj, in vi ste z menoj res jako ljubeznivi,« je smeje se menil Anthony.
 »Ali joj, spomini so ubogemu Georgu ušli! Zdaj imam pa še eno vprašanje. Ko sem rekla, da tistih

strašnih pisem nisem pisala, ste dejali 'vam da ne' — a kako bi neki mogli vedeti?«
 »O, pač! Poznavalec ljudi sem. O vašem značaju ne vem ničesar. Mogoče je bilo, da bi bili imeli lju-bimca in bi mu bili pisali — a molčarine ne bi bili plačali, nikoli ne. Virginija, ki je pisala tista pisma, je bila v smrtnem strahu. Vi bi se bili borili! Ali veste, da je bilo eno izmed pisem napisano v Chimneysu?«
 »Res?! In je imelo datum?«
 »Ne. A čudno je, kaj ne?«
 Anthony je bil v tem porinil čolin iz čolnarne in brez cilja zavaljal po jezercu.
 »Veste kaj, gospa Revelova?« je mahoma vprašal. »Vse bolj in bolj se mi zdi, da tiste druge Virginije Revelove vobče ni in da je ženska, ki je pisala pisma, kratko malo zlorabila vaše ime.«
 »A čemu naj bi bila to storila?« je vzklila Virginija.
 »Da, to je vprašanje. V vsej tej stvari je še tako vražje mnogo nepojasnjenega.«
 »Koga prav za prav imate za morilca prince Mihe?« je zdajci vprašala Virginija. »Ciane Rdečega popka?«
 »Nemara da,« je mračno rekel Anthony. »Nesmiselno pobijanje bi bilo tem malopridnežem zelo podobno.«
 »Treba je iti na delo,« je dejala Virginija. »Tam-le se izpreuha Culica s svojim očetom. Najprej moram dognati, ali je umorjenec res princ Miha ali ne.«

TUDI ZA POMLAD KUPITE PRI PAULIN-U LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 5.

KJER DOBITE NE SAMO ELEGANTEN KROJ, TEMVEČ TUDI DOBRO BLAGO IN NAJBOLJŠO IZDELAVO V DAMSKIH PLEŠIH, KOSTUMIH in PALETOJH.

Oroški vozički
najnovjših modelovDvokolesni
motorji, tričkljiŠivalni stroji
pogrešljivi

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
 Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

OKLIC.

V soboto, dne 10. aprila 1937, ob 10. uri se vrši v MOZIRJU, občinska pisarna,

prostovoljna javna sodna dražba

Strenčanovega p. d. Grabnarjevega posestva, h kateremu spada tudi hiša št. 14, v kateri se izvršuje gostilniška obrt, z vsemi premičninami, stoječa sredi trga ob banovinski cesti in v bližini farne cerkve v Mozirju.

Izključna cena znaša 184.000 Din.

Dražbeni pogoji so na vpogled med uradnimi urami pri podpisnem sodišču in v občinski pisarni trga Mozirje.

Event. se bo istega dne prodalo po javni dražbi tudi gospodarske potrebščine, kakor pluga, brano, vozove, kočiji, stiskalnice i. t. d.

Sresko sodišče v Gornjem gradu, odd. I.,
 dne 22. II. 1937.

Zadružna gospodarska banka, d. d. v Ljubljani

DELNIŠKA GLAVNICA: DIN 20.000.000

Podružnice: BLEJ, KRANJ, MARIBOR, NOVI SAD, SPLIT.
 Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%.

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu. Eskontira trgovske menice.
 VRŠI VSE BANČNE POSLE NAJKULANTNEJE

PROSTOVOLJNA GASILSKA ČETA NA VRHNIKI
 sporoča žalostno vest, da je umrl bivši dolgoletni
 načelnik, predsednik in častni član, gospod

JOSIP JELOVŠEK

tovarnar in veleposestnik na Vrhniki.

Prezastužnega gasilskega delavca in dobrotnika
 bomo trajno ohranili v častnem in hvaležnem spominu.
 VRHNIKA, 6. marca 1937.

Najsolidnejšo stanovanjsko ali trgovsko hišo, industrijsko zgradbo ali adaptacijo Vam izvrši najceneje

IVAN BRICELJ

POOBL. GRADITELJ

LJUBLJANA

Slomškova ulica št. 19

PERJE

Ko'košje, purje, gosje, račje,
 navadno, s strojem čisteno
 in čiščeno.

Vzorec se pošilja brezplačno in franko.

Dobavljajo se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 2, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

Občina Ljubljana
 Mestni pogrebni svet

Nenadoma nam je umrla naša predobra, zata mama,
 stara mama, teta i. t. d.

URŠULA ZLATIČ

K zadnjemu počitku jo spremimo v nedeljo, dne
 7. marca 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti
 švabičeva ul. 1, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v Trnovski cerkvi.

V LJUBLJANI, dne 6. marca 1937.

KLEMENTINA VAILGONI, hč.,
 BALDA in ROMAN, vnuka.

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sočutja ob smrti najine
 nepozabne šefinje, gospe

IVANKE GRAMPOVČAN

se vsem najprizirneje zahvaljujemo.

VRHNIKA, 7. marca 1937.

Zalujoča:
 BETKA — BORIS

Inserirajte v »Jutru«!

Umrl je naš dobri soprog, oče in brat, gospod

Jože Jelovšek

VELEPOSESTNIK IN INDUSTRIJALEC

Zapustil nas je v najlepši moški dobi, star 39 let,
 previden s tolažili sv. vere.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil iz hiše žalosti
 na Vrhniki, v ponedeljek, dne 8. marca 1937, ob 15. uri
 na vrhniško pokopališče.

Maša zadušnica bo brana v župni cerkvi na Vrhniki,
 dne 15. marca 1937, ob 7. uri zjutraj.

VRHNIKA, dne 6. marca 1937.

ELEONORA, roj. STUPNIK, soproga;
 MAJDICA, hčerka; RUBBI in MAKŠ, brata.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani
 izgubi našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

JOSIPA VARGA

POSESTNIKA IN PEKOVSKEGA MOJSTRA

za poklonjene krasne vence ter za mnogoštevilno spremstvo na njegovi
 zadnji poti, se vsem najprizirneje zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, gasilskim četam iz Trbovelj in okolice za požrtvovalno pomoč in častno spremstvo, Sokolu z godbo, SK Amaterju, pevskim društvom »Zvonice« in »Zarje« za ganljive žalostinke, Obrtniškiemu društvu, zastopnikom občinskega in šolskega odbora, učiteljskemu zboru in šolski mladini, vsem prijateljem in znancem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin blagega pokojnika.

Prav posebej pa se še zahvaljujemo za ganljive, prelepe besede govornikom ob odprtem grobu: starešini gasilcev g. Gučeku, zastopniku obrtnikov g. Rozinu Milošu in zastopniku LNP g. inž. Debelaku.

Vsem in vsakomur še enkrat — tisočera hvala!

TRBOVLJE, 5. marca 1937.

Zalujoča MARJKA VARGA z otroci.

Umrl nam je naš preljubi in skrbni oče, stari oče, brat
 in tast, gospod

Karel Šinkovec

višji sodni oficijal v pokoju

v petek ob 17. uri.

Pogreb bo v nedeljo, 7. t. m., ob 16. uri iz hiše žalosti,
 Tyrševa cesta 66, na pokopališče k Sv. Križu.

Zalujoči rodbini ŠINKOVEC — WEISSBACHER.

ZAHVALA

Za vse ustmene in pismene izraze sočutstva, ki smo jih prejeli
 ob priliki smrti naše ljubljene žene, mama, stare mame, tašče in
 sestre, gospe

Katarine Batistič

se tem potom iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in
 vencev. Se posebej pa se zahvaljujemo gosp. dr. Globočniku ter
 g. dr. Fajdgi, častiti duhovščini, čast. sestram Marijanišča, gospej
 Rutarjevi, kakor tudi stražiškimi pevci in vsem prijateljem in
 znancem, ki ste jo spremlili v tako obilnem številu na njeni zadnji
 poti.

Stražisce pri Kranju, dne 6. marca 1937.

RODBINA BATISTIČ in ostalo sorodstvo.

SMRT PLEŠAVOSTI!

»Morana« pravo čudo!

To dokazujejo mnogoštevilne dnevne
 zahvale. Odpravi prihaja, ekceme in vse
 kožne nepravilnosti. Jaci in hrani lasišče.
 Takoj ustavi izpadanje las, lasje pora-
 stejo tudi na plešastem mestu. —
 Cena steklenici po povzetju Din 40.—,
 poštnina Din 7.—.

Moderna kozmetika Split

»MORANA«. Diplomirana v Londonu z OF
 GRAND PRIX IN ZLATO KOLAJNO.

Naš ljubljenski očka, ded, praded in tast, gospod

Jernej Kovačič,

DELOVODJA PAPIRNIC V GORICANAH v p.

nas je danes v 90. letu starosti za vedno zapustil.

Truplo pokojnika bo prepeljano v nedeljo, dne
 7. marca iz Viča v Rakovnik pri Medvodah, odkoder
 bo pogreb istega dne (7. III.) ob pol 2. uri popoldne
 na farno pokopališče v Sori.

VIČ, dne 5. marca 1937.

Zalujoče družine: KLEMENC, JEGLIČ, KOVAČIČ.